[redacted]

[redacted]

Aan:
Burgemeester en wethouders van Voorschoten
Leidseweg 25
2252 LA Voorschoten

Cc:
Gemeenteraad Voorschoten
griffie@voorschoten.nl

Onderwerp: Bezwaar omgevingsvergunning Herinrichting openbare ruimte Adegeest (Z/24/083957) - het toegankelijk maken van een eilandje in Park Adegeest door middel van loopbruggen en een wandelpad.

Datum: 9 oktober 2024

Geacht college,

Wij maken bezwaar tegen het voorgenomen plan om loopbruggen (loopvlonders) en een wandelpad aan te leggen, waarmee een nu ontoegankelijk eiland in Park Adegeest toegankelijk wordt gemaakt. Het plan is onderdeel van Project Groot onderhoud Adegeest.

Natuurverstoring
Het eiland in Park Adegeest vormt een uniek, ongerept stukje natuur en dient als veilige rustplaats voor diverse vogelsoorten. Zo zijn de bosuil en de ijsvogel rondom het eilandje gesignaleerd. De ijsvogel maakt er gebruik van oeverwallen, die door de geïsoleerde ligging van het eiland zijn afgeschermd van gevaren. Door openstelling van het eiland verdwijnt de geïsoleerde ligging waarna wandelaars en huisdieren een bedreiging kunnen vormen. Daarnaast zijn er recent verschillende soorten vleermuizen gespot bij het eiland. Het geeft aan dat het eilandje een belangrijke ecologische functie vervult. Openstellen van het eiland zal leiden tot verstoring van de natuurlijke leefomgeving.

Groen en biodiversiteit
In vrijwel alle documenten die vanaf de start van project Groot onderhoud Adegeest zijn verschenen, schrijft de gemeente in grote letters over de vergroeningsopgave en de biodiversiteit die ze in Adegeest wil stimuleren. Het plan om dit eiland toegankelijk te maken past op geen enkele manier bij die groene gedachte.

Overbodigheid en verspilling van gemeenschapsgeld
Park Adegeest heeft vier in- en uitgangen en ruim voldoende wandelpaden. Bovendien kan men makkelijk van de paden afwijken naar de aangrenzende recreatievelden. De totale gebruiksruimte van het park is dan ook groot. Een nieuw pad (van circa 30 meter) voegt daar amper iets aan toe en is dus overbodig.
De aanleg van de bruggen wordt bekostigd met gemeenschapsgeld. In tijden waarin de overheid zorgvuldig met haar financiële middelen moet omgaan, zou een dergelijke investering gerechtvaardigd moeten worden door een duidelijke behoefte, die hier ontbreekt.

Geen draagvlak
Voor dit plan is geen draagvlak gemeten onder de bewoners van Adegeest. De gemeente heeft het draagvlak bepaald op basis van 40 deelnemers van het participatietraject van 2022, maar dit is een zeer beperkte groep binnen een totaal van 2600 wijkbewoners en geeft derhalve geen representatief beeld. Het participatietraject kende bovendien ernstige procedurele gebreken, zoals verderop zal worden toegelicht.

Belanghebbenden
Het is algemeen bekend dat jongeren op scooters Park Adegeest regelmatig betreden en daarbij overlast veroorzaken bij omwonenden. Met de openstelling van het eiland wordt een nieuwe toegang gecreëerd die rechtstreeks leidt tot het bankje bij het Rosarium waar de jongeren zich vaak bevinden. Verschillende omwonenden van onder meer de Händellaan, Berliozlaan, Offenbachlaan en Bachlaan vrezen voor overlast door dit nieuwe toegangspunt. De gemeente heeft geen rekening gehouden met deze belanghebbenden door ze niet bij de besluitvorming te betrekken.

Procedurele gebreken participatietraject
Tijdens het door de gemeente voorgezeten overleg binnen de participatie-werkgroepen zijn geen notulen, verslagen of besluitenlijsten opgesteld. Door het ontbreken van deze informatie is het besloten participatietraject in nevelen gehuld. De gemeente kan zich niet verantwoorden met betrekking tot de totstandkoming en de besluitvorming van de plannen die ze wil uitvoeren. Mogelijk is het plan het voorstel geweest van slechts één participant.

Participatie
Over participatie schrijft de gemeente in raadsvoorstel Z/23/081544/375036 (bijlage 1) op pagina 6:

> ***Inwonersparticipatie en communicatie***
> *Op basis van het participatiekompas is de participatiestrategie bepaald. Het doel van deze intensieve participatie is acceptatie en draagvlak creëren voor de plannen en uit te voeren werkzaamheden. Het betrekken van stakeholders geeft ook een kwaliteitsimpuls aan het ontwerp.*

Informatiesessies
Het creëren van acceptatie en draagvlak vereist goede communicatie en transparantie, maar tijdens de verschillende informatiesessies voor bewoners ontbrak het daaraan. De bruggen en het pad waren onopvallend op een plattegrond getekend (bijlage 2). Bovendien ontbrak een toelichting en werd het plan nergens in woord beschreven. Het plan bleef volkomen onderbelicht en de meeste bewoners hebben er - zo blijkt nu - overheen gekeken. Mogelijk heeft de gemeente het uitblijven van bezwaren tegen het plan gezien als acceptatie. Maar als bewoners niet goed worden geïnformeerd volgen er ook geen bezwaren.

Masterplan
Het Masterplan Groen en Klimaatadaptief Adegeest (bijlage 3), dat later gepubliceerd wordt, wijdt slechts een minuscuul regeltje aan een wandelpad. Daarbij worden de woorden *brug, loopvlonder* of *eiland* niet eens genoemd. Op de plattegrond ernaast zijn de bruggen en het pad bovendien niet zichtbaar vanwege een foutief ingetekende begrenzing van het wijkdeel (bijlage 4).

Definitief ontwerp
Het Masterplan is *een plan op hoofdlijnen en nadrukkelijk geen gedetailleerd inrichtingsplan*, zoals vermeld op pagina 9. Het later verschenen definitieve ontwerp (bijlage 5) is dat wel. Maar de gemeente gebruikt hiervoor een loodzwaar werkdocument dat zoveel details bevat, dat de gemiddelde computer hierop vastloopt. Bij scrollen en zoomen bevriest het scherm. Het document is *volstrekt ongeschikt* voor de informatievoorziening van burgers. Bovendien worden de plannen wederom niet toegelicht. Omdat het definitief ontwerp afwijkt van het Masterplan komt het laatstgenoemde niet in aanmerking als toelichting.
Het is onbegrijpelijk dat de gemeente geen begeleidend document heeft opgesteld dat de belangrijkste doorgevoerde veranderingen duidelijk onder de aandacht brengt.

Vergunningsaanvraag
De vergunningsaanvraag is een gotspe. De gemeente dumpt een onsamenhangende verzameling losse bestanden en geeft er opnieuw geen enkele toelichting bij. Er is geen inleidend of begeleidend document en geen inhoudsopgave. Nergens is een besluitenlijst of ander overzicht van de belangrijkste veranderingen te vinden. Burgers die de aanvraag willen beoordelen moeten zelf het definitief ontwerp (het loodzware werkdocument) zien te ontleden, waarbij zoals gezegd het scherm vastloopt. Het plan van de bruggen en het wandelpad staat nergens beschreven.

Conclusie
Gezien de natuurverstoring, de overbodigheid van het plan alsmede de kosten van gemeenschapsgeld, waarbij een duidelijke behoefte ontbreekt, het ontbreken van draagvlak onder de wijkbewoners, het niet betrekken van belanghebbende omwonenden en de zeer gebrekkige informatievoorziening die ertoe leidde dat de meeste bewoners niet op de hoogte waren van het plan, verzoek ik u dringend om af te zien van de aanleg van de bruggen en het wandelpad in Park Adegeest.

Hoogachtend,

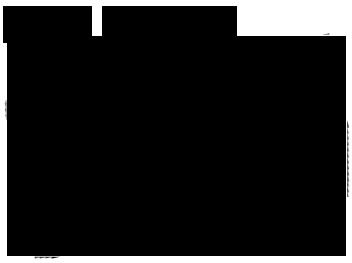

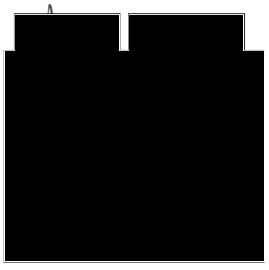

Bijlagen:

Bijlage 1 - Raadsvoorstel
Bijlage 2 - Plattegrond
Bijlage 3 - Masterplan
Bijlage 4 - Masterplan pagina 45
Bijlage 5 - Definitief ontwerp

Gemeente Voorschoten

Raadsvoorstel

Zaaknummer:	Z/23/081544/375036
Datum collegebesluit:	dinsdag 19 december 2023
Datum commissievergadering:	donderdag 11 januari 2024
Datum raadsvergadering:	donderdag 1 februari 2024
Soort Voorstel:	Raadsvoorstel
Onderwerp:	Integrale herinrichting Adegeest_Definitief Ontwerp
Portefeuillehouder:	Wethouder Schokker
Programma:	2.1 Verkeer en vervoer 5.7 Openbaar groen, (openlucht)recreatie 7.2 Riolering
Kernboodschap:	De gemeenteraad stelt het Definitieve Ontwerp (DO) voor de integrale herinrichting van de wijk Adegeest vast. Op basis van dit DO volgt een verdere uitwerking naar het bestek (uitvoeringsontwerp) en realisatie.
Bijlagen:	1. Raadsinformatiebrief 067 Integrale herinrichting Adegeest, Voorlopig Ontwerp 2. Definitief Ontwerp Integrale herinrichting Adegeest 3. Ontwerpnotitie Definitief Ontwerp 4. Financieel overzicht 'Raming Definitief Ontwerp Adegeest' 5. Risicodossier 6. Ambitiewebsessie Adegeest 7. Overzicht vragen en antwoorden ter inzage legging 8. Fasering uitvoerende werkzaamheden
Beslispunten:	1. Het Definitief Ontwerp (DO) voor de integrale herinrichting van de wijk Adegeest vast te stellen. *2.* De financiële middelen á € 20.500.000 ten behoeve van de Integrale herinrichting Adegeest op basis van de onderstaande verdeling beschikbaar te stellen: - 2024: € 7.365.110 - 2025: € 3.530.300 - 2026: € 4.585.450 - 2027: € 5.019.140

Relatie met:

- Eerder genomen B&W-besluit d.d. 26 september 2023
- Eerder genomen raadsbesluit d.d. 5 april 2023
- Coalitieakkoord "Voorschoten in verbinding vooruit
- Beheerplannen openbare ruimte 2023-2026
- Integraal Waterketenplan 2019 – 2023
- Speelruimtebeleid 2023
- Onze visie op Energie en Klimaat 2020
- Verkeersplan 2017-2020
- Groenstructuurvisie 2009

Inleiding en samenvatting

Het college heeft op 26 september 2023 het Voorlopige Ontwerp (VO) vastgesteld. De gemeenteraad is met een informatiebrief (067 Integrale herinrichting Adegeest - Voorlopig Ontwerp, bijlage 1) geïnformeerd over de voortgang van het project. Het VO is als uitgangspunt gebruikt bij de verdere uitwerking voor de herinrichting van de wijk Adegeest. Deze uitwerking van VO naar Definitief Ontwerp (DO) is in samenwerking met bewoners, werkgroepen, ondernemers en verenigingen uit de wijk gegaan. Het concept DO is voorgelegd aan diverse adviesorganen. Op 25 oktober 2023 is het concept DO tijdens een online bijeenkomst gepresenteerd aan alle deelnemers van de werkgroepen. De input van deze avond en de reacties van de adviesorganen zijn verwerkt en hebben geresulteerd in dit DO (bijlage 2). De gemaakte ontwerpkeuzes zijn beschreven in een ontwerpnotitie (bijlage 3). Het DO vormt de basis voor de verdere uitwerking naar het bestek voor de verschillende uitvoeringsfaseringen en de daadwerkelijke realisatie.

Beoogd effect

Een (verkeers)veilige, prettige en toekomstbestendige leefomgeving creëren voor de wijk Adegeest met 87 extra bomen, ruim 10.000 m2 groene verhardingen en een volledig gescheiden rioolstelsel, waarbij het hemelwater (HWA) op verhardingen voor 100% en het dakoppervlak voor 50% is afgekoppeld en de financiële middelen in overeenstemming zijn met de uit te voeren werkzaamheden en maatregelen.

Argumenten

1.1 Het Definitief Ontwerp past binnen de meegegeven uitvoeringskaders

De raad heeft bij het besluit over het masterplan kaders vastgesteld, waarbinnen het DO moest worden uitgewerkt. De uitwerking heeft plaatsgevonden en het DO past binnen de ruimtelijke uitvoeringskaders.

1.2 Het Definitief Ontwerp past binnen het taakstellende budget

De raad heeft bij het besluit over het masterplan een taakstellend uitvoeringsbudget van 20,5 mln. meegegeven, waarbinnen het DO en de realisatie moet plaatsvinden. De uitwerking van het DO past binnen dit financiële kader.

1.3 Dit ontwerp voorziet in maatregelen om de wijk verkeersveiliger, klimaatadaptief en met meer biodiversiteit in te richten

De wijk Adegeest wordt nu ook fysiek als een 30-km gebied ingericht met onder andere snelheidsremmende maatregelen (drempels en plateaus), waarmee de verkeersveiligheid wordt verhoogd. Dit geldt echter niet voor de gebiedsontsluitingswegen. Deze wegen blijven ingericht als een 50-km weg. Alle andere wegen (erftoegangswegen) worden volgens het concept

'Duurzaam Veilig' ingericht. Dat wil zeggen met verkeersplateaus op kruisingen, verkeersdrempels bij lange afstanden tussen verkeersplateaus en verhoogd parkeren. Het verhoogd parkeren heeft, samen met het STOMP-principe, het doel om de leefbaarheid en de verkeersveiligheid in de wijk te verhogen. Hierbij wordt rekening gehouden met een goede ruimtelijke inrichting zonder dat dit ten koste gaat van het leefgenot. Het verhoogd parkeren is een beproefde methode en wordt op vele plaatsen in Nederland al toegepast, zoals bijvoorbeeld in de grote steden Amsterdam, Utrecht, Maastricht en Groningen. Dichter bij huis vinden we voorbeelden op de recent heringerichte Langegracht en Hooigracht in Leiden, de Rijnstaat in Katwijk en ook met de herinrichting van de Vlietwijk is het verhoogd parkeren in veel woonstraten met succes toegepast. Het verhoogd parkeren heeft de volgende positieve effecten in een woonstraat:

- De wegbreedte is één van de belangrijkste voorspellers van snelheid. Des te breder de weg des te sneller men rijdt. Door de weg (visueel) te versmallen wordt de snelheid in de woonstraten naar beneden gebracht en wordt de verkeersveiligheid verhoogd. De schuine banden zorgen ervoor dat het passeren van tegemoetkomende auto's nog steeds kan plaatsvinden.
- Wanneer het parkeervak leeg is, ontstaat er als het ware een breed trottoir. Voetgangers kunnen hier gebruik van maken. Denk bijvoorbeeld aan kinderen die dan extra ruimte hebben om te spelen.
- Door de parkeervakken verhoogd aan te leggen en daarbij de rijbaan te versmallen, hoeft de voetganger een minder brede rijbaan om over te steken. Dit komt de verkeersveiligheid ten goede.
- Door parkeervakken aan te brengen, in plaats van parkeren op de rijbaan, kan een parkeerverbodszone worden ingesteld. Dit betekent dat men alleen in de parkeervakken mag parkeren en niet meer op de rijbaan. Door de automobilist aan te geven waar exact geparkeerd mag wordt voorkomen dat men bijvoorbeeld te dicht op een kruispunt parkeert. Door te dichtbij te parkeren op een kruispunt kan het voor hulpdiensten onmogelijk worden om te passeren, wat de aanrijtijden van de hulpdiensten onacceptabel lang maakt.
- Door schuine banden toe te passen kunnen ook mindervaliden (rollator, rolstoel) vrijwel overal de rijbaan oversteken. In een verblijfsgebied is de gedachte dat men overal kan oversteken. In de huidige situatie kan men niet overal oversteken, omdat er een rechtopstaande band is toegepast die door deze groep niet gemakkelijk te passeren valt.
- De schuine banden vergroten de verkeersveiligheid voor fietsers. Er zijn enkelzijdige ongevallen waarbij fietsers tegen een obstakel rijden. Een rechte trottoirband kan valgevaar geven. Met en schuine band is er vele malen minder kans op valgevaar.

Adegeest wordt klimaatadaptief ingericht door het aanbrengen van een gescheiden rioolstelsel (afkoppelen van hemelwater), extra bomen te planten (verkoeling en opvang water en fijnstof) en het infiltreren en vasthouden van regenwater door het toepassen van verlaagde bermen, open verhardingen, glooiingen of wadi's.

Groenstructuren worden waar nodig hersteld en voorzien van een gevarieerd sortiment bomen, beplantingen of kruiden. Waterstructuren krijgen op verschillende locaties natuurvriendelijke oevers. De bomen, beplantingen of kruiden zijn voor minimaal 50% bij-vriendelijk. Variatie in soorten en diversiteit van beplantingen en kruiden heeft een positief effect op de biodiversiteit. En op verschillende locaties worden takkenrillen aangelegd. Dit zijn enkele aanbevelingen die vanuit de biodiversiteitsmeting zijn meegenomen in het DO.

1.4 Dit Definitief Ontwerp vormt de basis voor het bestek en de realisatie
Het DO vormt de basis voor de uitwerking van de her in te richten openbare ruimte in Adegeest. Het ontwerp is gebaseerd op het gemeentelijke beleid en is in samenspraak en in samenwerking met de bewoners, bedrijven, winkeliers en verenigingen tot stand gekomen.

1.5 Het Definitief Ontwerp kan rekenen op draagvlak bij bewoners, bedrijven en verenigingen in de wijk.
De uitwerking van het DO is in overleg met de werkgroepen, winkeliers en de verenigingen op sportpark Adegeest tot stand gekomen. Het draagvlak voor het DO is hierdoor groot.

2.1 Dit betreft het totaal benodigde krediet over de jaren 2024 t/m 2027
Het totaal benodigde krediet is inclusief bijkomende kosten, zoals staartkosten[1], financiële risico's (15%), onvoorziene kosten (15%) en enginering. In het financiële overzicht is weergegeven hoe deze kosten per fase (buurt) zijn geraamd en zijn voorzien van financiële dekking. Op basis van het financiële overzicht beslist de raad om de benodigde financiële middelen voor het project Integrale herinrichting Adegeest voor de jaren 2024 tot en met 2027 te alloceren. Jaarlijks bij de begrotingsbehandeling worden de financiële benodigde middelen voor het volgende jaar beschikbaar gesteld.

Kanttekeningen
1.1 Enkele bewoners zijn niet akkoord met het Definitief Ontwerp
Het plan heeft enkele ingrijpende wijzigingen in onder andere de infrastructuur. Een voorbeeld daarvan is het instellen van een eenrichtingsverkeer of een 'knip' (alleen doorgang voor voetgangers en fietsers en geen doorgang voor automobilisten of vrachtauto's) in een aantal straten, waarmee de verkeersveiligheid voor de fietser wordt vergroot. Dit heeft weliswaar instemming van een groot aantal bewoners, winkeliers en verenigingen. Er zijn echter ook

enkele bewoners die hier geen voorstander van zijn. Dit betreft nog geen 3% van het totaal aantal huishoudens in Adegeest. Tijdens de participatiemomenten over de inrichting van de Weddeloop, Mozartlaan, Sweelinckhof en Chopinlaan is goed geluisterd naar de opmerkingen en *argumenten van de bewoners en deze zijn waar mogelijk verwerkt in oplossingen.*

1.2 Op onderdelen wijkt de herinrichting af van het omgevingsplan (bestemmingsplan)
Bij het herinrichten van de wijk vinden aanpassingen plaats die niet in alle gevallen binnen het omgevingsplan passen. Een voorbeeld hiervan is dat groene parkeerplaatsen (grasbetontegels) of een nieuwe watergang wordt aangelegd in een groenstrook met de bestemming groen. Voor deze afwijkingen is het aanpassen van het omgevingsplan niet nodig. Deze afwijkingen vallen onder de kruimelgevallen.

Inwonersparticipatie en communicatie
De integrale en gebiedsgerichte aanpak van de wijk Adegeest vraagt om een secuur en intensief participatietraject. Op basis van het participatiekompas is de participatiestrategie bepaald. Het doel van deze intensieve participatie is acceptatie en draagvlak creëren voor de plannen en uit te voeren werkzaamheden. Het betrekken van stakeholders geeft ook een kwaliteitsimpuls aan het ontwerp.
Voorafgaand aan de eerste informatieavond in juli 2022 is een bewonersbrief verstuurd om iedereen op de hoogte te stellen van het project Adegeest. Bewoners en andere belanghebbenden kregen daarbij de mogelijkheid een online enquête in te vullen. Deze enquêteresultaten zijn teruggekoppeld tijdens de bewonersbijeenkomst. Vervolgens is in een reeks van 3 werksessies met vier werkgroepen (ruim vijftig bewoners) gewerkt aan de plannen. Ook andere belanghebbenden, zoals de vertegenwoordigers van de sportverenigingen en winkeliers, zijn betrokken en hebben hun reacties en ervaringen kunnen delen. Dit heeft uiteindelijk geresulteerd in een breed gedragen schetsontwerp (SO) voor de wijk, het Masterplan 'Groen en klimaatadaptief Adegeest'.

Overzicht participatiemomenten tijdens de SO fase:
- Online enquête voor alle bewoners en belanghebbende van de wijk Adegeest
- Bewonersavond juli 2022 (start van het project met een grote groep belangstellenden)
- Sessie 1 met de werkgroepen (23 augustus 2022)
- Sessie 2 met de werkgroepen (13 & 15 september 2022)
- Afstemming met de werkgroepen (20 september 2022)
- Afstemming met winkeliers (5 oktober 2022)
- Sessie 3 met de werkgroepen (11 & 13 oktober 2022)
- Afstemming met de werkgroepen (m.b.t. beplanting en meubilair) (18 oktober 2022)
- De wijk in met de koffiekar (9 november 2022)

- Afstemming met sportverenigingen (1 & 16 november 2022)
- Afstemming met de werkgroepen (29 november 2022)
- Inloopuur Rossini- en Wagnercomplex (2 december 2022)
- Film met uitleg over Masterplan Adegeest (december 2022)
- Inloopavond presentatie Masterplan Adegeest (14 december 2022)
- Gesprekken met bewoners of andere belanghebbenden op het gemeentehuis of bij de bewoners thuis
- Communicatie via gemeentelijke website
- Communicatie via de BouwApp

In de VO fase heeft deze intensieve participatie een vervolg gekregen. Tijdens een bijeenkomsten met de werkgroepen hebben alle leden hun input geleverd en zo de laatste hiaten uit het VO gehaald. Dit ontwerp is vervolgens gepresenteerd tijdens een inloopavond aan alle bewoners en belanghebbenden van de wijk Adegeest. Met de meeste sportverenigingen en de bewoners van de Richard Wagnerlaan en de Mozartlaan is overeenstemming bereikt over de herinrichting van de Weddeloop. Voetbal- en atletiekvereniging Voorschoten ’97 heeft een alternatief voorstel ingediend met betrekking tot de herinrichting van de Weddeloop ter hoogte van de voetbalvelden. Dit alternatieve voorstel is niet overgenomen in het DO (bijlage 7). Met de bewoners van het Sweelinckhof is een apart participatietraject gestart om te komen tot een gedragen ontwerp.

Ook bij het opstellen van het DO is aandacht geweest voor participatie. Voor de herinrichting van het Sweelinckhof zijn de gemaakte afspraken met de bewoners verwerkt in het DO. Het DO is op 25 oktober gepresenteerd aan de werkgroepleden en op 15 november tijdens de themabijeenkomst aan de gemeenteraad. Op enkele kritische vragen en opmerkingen - op met name het parkeren en 30-km maatregelen – na zijn de bewoners en de raadsfracties positief over het uiteindelijke resultaat. Alle bewoners en belanghebbende zijn op 20 november per brief geïnformeerd over het ter inzage leggen van DO en de geplande vervolgstappen om te komen tot uitvoering van dit project. Via de gemeentelijke webpagina is het DO voor een periode van twee weken ter inzage gelegd en kregen alle bewoners nog één keer de kans te reageren op dit ontwerp. De binnen gekomen vragen zijn beantwoord en opgenomen in een totaaloverzicht (bijlage 7). Totaal zijn er 26 reacties (namens 59 huishoudens) ontvangen op het concept DO. Onderwerpen die het meest werden genoemd zijn: zijn er voldoende parkeerplaatsen in de nieuwe situatie?, geen ‘knip in de Chopinlaan en vragen over kruispuntplateaus en drempels.

In de volgende fase naar uitvoeringsontwerp (bestek en tekeningen) blijft aandacht voor participatie. Het participatieniveau in deze fase zit op informeren. De volgende

communicatiemiddelen worden ingezet: website, BouwApp, gemeentepagina, persbericht, nieuwsbrief en bewonersbrief.

Financiën

Bij het vaststellen van de kaders van het Masterplan Adegeest door de raad is een kaderstellend uitvoeringsbudget van 20,5 mln. meegegeven. Het DO blijft met een geraamd bedrag van € 20,46 mln. binnen dit financiële kader. Hierbij is rekening gehouden met staartkosten[1], enginering en 30% aan onvoorziene kosten en financiële risico's. Het onderstaande overzicht geeft de geraamde bedragen voor het DO weer. De financiële dekking voor de geraamde bedragen komt uit de rioolheffing en de exploitaties wegen, water, groen, spelen en openbare verlichting. Het vervangen van de riolering betreft een investering ten laste van het zogenaamde "gesloten systeem". Het gemeentelijke uitgangspunt is, dat de bijbehorende kapitaallasten voor 100% worden gedekt uit de rioolheffing. In de onderstaande tabel is de financiële raming voor het DO Adegeest terug te vinden. Op basis van dit financiële overzicht beslist de raad om de benodigde financiële middelden voor het Project Integrale herinrichting Adegeest voor de jaren 2024 tot en met 2027 te alloceren. Voor en gedetailleerde versie wordt verwezen naar bijlage 4 Financieel overzicht 'Raming Definitief Ontwerp Adegeest'.

Raming Definitief Ontwerp Adegeest

Onderdeel	Fase 1	Fase 2	Fase 3	Fase 4	Totaal
Riolering[1]	€ 3.533.606	€ 1.854.416	€ 1.726.283	€ 2.839.117	€ 9.953.422
Waterbouwkundige kunstwerken [1]	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 150.000	€ 600.000
Wegen	€ 850.000	€ 112.000	€ 918.000	€ 230.000	€ 2.110.000
Groen	€ 224.305	€ 96.243	€ 188.258	€ 88.418	€ 597.224
Wegmeubilair	€ 34.770	€ 126.368	€ 42.999	€ 49.732	€ 253.868
Spelen	€ 118.450	€ 12.650	€ 28.750	€ -	€ 159.850
Openbare verlichting	€ 45.132	€ 7.130	€ 19.211	€ 9.982	€ 81.455
Totale voorziene directe kosten	**€ 4.956.263**	**€ 2.358.807**	**€ 3.073.500**	**€ 3.367.249**	**€ 13.755.818**
Overige kosten					
Onvoorziene- en risicokosten 30%	€ 1.486.879	€ 707.642	€ 922.050	€ 1.010.175	€ 4.126.746
Indirecte kosten	€ 909.095	€ 457.681	€ 581.889	€ 632.939	€ 2.581.605
Totale onvoorziene kosten	**€ 2.395.974**	**€ 1.165.323**	**€ 1.503.939**	**€ 1.643.114**	**€ 6.708.350**
Totale investeringskosten exclusief BTW	**€ 7.352.237**	**€ 3.524.130**	**€ 4.577.439**	**€ 5.010.362**	**€ 20.464.169**

[1] Staartkosten is de gebruikelijke term voor opslagpercentages over geraamde uitvoeringskosten en ter dekking van bedrijfskosten, algemene kosten, winst en risico van de marktpartijen.

Juridisch kader

Op grond van artikel 147 en 108 lid 1 is de Gemeenteraad bevoegd tot het opstellen van verordeningen. Het begrip 'verordening' is niet uitputtend beschreven en kan breed worden geïnterpreteerd. Het begrip kan ook een herinrichtingsplan omvatten, maar dat hoeft niet per se. Op grond van artikel 160 lid 1 onder a Gemeentewet is het college bevoegd om de

huishouding te regelen. Omdat de raad in dit geval heeft aangegeven zelf over de kwestie te willen besluiten, wordt het plan aan de raad voorgelegd.

Er wordt afgeweken van het omgevingsplan op de volgende punten: aanleg van 'groene parkeerplaatsen', het verbreden van een weg of het graven van een watergang in een groenstrook met de bestemming groen. Deze afwijkingen vallen onder de kruimelgevallen.

Het plan strekt tot handelingen waarvoor op grond van de Omgevingswet een omgevingsvergunning benodigd kan zijn, bijvoorbeeld het dempen van oppervlaktewater of het kappen van een boom. De aanvraag hiervoor wordt pas gedaan op het moment dat het herinrichtingsplan is vastgesteld.

Risico's

Een risico is een mogelijke gebeurtenis met een negatief gevolg voor het project en mogelijk ook de organisatie. Met behulp van een risicomanagementinformatiesysteem worden risico's voor de gemeente Voorschoten op een systematische wijze geprioriteerd, geanalyseerd en beoordeeld. Op basis van de inventarisatie is in de begroting een risicoprofiel opgesteld en zijn de tien (financieel) grootste risico's benoemd. De risico's onvoorziene prijsstijgingen door economische ontwikkelingen, staat van het riool en schade vuilwateroverlast zijn onder andere van toepassing op het project Adegeest. Binnen het project Adegeest wordt tijdens iedere projectfase de kostenraming geactualiseerd op basis van de marktontwikkelingen. Eventuele onvoorziene prijsstijgingen worden zo inzichtelijk gemaakt en gerapporteerd aan het bestuur. De riolering binnen de gehele wijk wordt vernieuwd. Hiermee is het risico op schade aan het riool of overlast door vuil water tot het minimum beperkt.

Binnen het project zijn ook de project gerelateerde risico's die zich voor kunnen doen tijdens de voorbereidings- en uitvoeringsfase benoemd. Daarnaast zijn ook risico's op het gebied van leefbaarheid en volksgezondheid in kaart gebracht. Om deze risico's tijdens de verschillende projectfasen te beheersen is tijdens de DO-fase een risicoanalyse uitgevoerd en vervolgens een risicodossier opgesteld (bijlage 5). Dit risicodossier wordt aan de start van elke nieuwe projectfase of op het moment dat zich tijdens het project veranderingen in de 'omgeving' voordoen geactualiseerd. Dit met als doel de risico's expliciet te maken en te beheersen. Hierdoor wordt het risico bewustzijn binnen het projectteam versterkt, zodat bewuste keuzes worden gemaakt ten aanzien van het beheersen van de risico's.

Duurzaamheid

Binnen de integrale herinrichting van de wijk Adegeest speelt duurzaamheid een belangrijke rol. In de VO-fase is daarom een werksessie duurzaamheid gehouden (bijlage 6). Met als doel te

bepalen welke duurzaamheidsthema's en daaraan gekoppelde doelstellingen prioriteit hebben binnen het project Adegeest. Vervolgens zijn de doelstellingen uitgewerkt en vertaald in concrete maatregelen op het gebied van energie, materialen, klimaatadaptatie, bodem, ecologie, ruimtegebruik, ruimtelijke kwaliteit, welzijn/leefomgeving, sociale relevantie en investeringen. Deze maatregelen hebben binnen het Definitief Ontwerp een plek gekregen en worden ook meegenomen in de aanbestedingsfase van de uit te voeren werkzaamheden.

Uitvoering

In het DO is alles tot in de details uitgewerkt. In dit DO zijn alle toe te passen materialen zoals verhardingen, riolering, verlichting en groen specifiek omschreven. Met betrekking tot de riolering is ook het definitieve tracé vastgelegd met de bijbehorende diameters en hoogtematen. Het DO wordt vervolgens gebruikt om de benodigde vergunningen aan te vragen en is als basis gebruikt voor het opstellen van het Uitvoeringsontwerp (bestek en tekeningen).

De projectplanning voor de komende maanden ziet er als volgt uit.

- Aanvraag omgevingsvergunning (2 februari 2024)
- Aanbesteding uitvoering fase 1 (februari – mei 2024)
- Start uitvoering fase 1 (mei 2024)
- Voorbereiding, aanbesteding en uitvoering van de fases 2, 3 en 4 (2025 – 2027)

Om overlast voor de bewoners en de bedrijven tijdens de uitvoering zoveel mogelijk te beperken, wordt het groot onderhoud in verschillende fases uitgevoerd. Zoals eerder aangegeven staan deze werkzaamheden gepland in de periode van 2024 tot 2027 (bijlage 8).

Monitoring

Gedurende de uitvoeringsperiode van het project vindt monitoring op planning, financiën, risico's en kwaliteit plaats. Tijdens de voor- en najaarsnota wordt hier via de projectrapportage over gecommuniceerd. Specifiek voor project Adegeest wordt in de periode 2024 – 2027 twee keer per jaar een raadsinformatiebrief verstuurd met de stand van zaken over planning, financiën, risico's en kwaliteit. Ook worden alle college- en raadsleden tijdens de eerste uitvoeringsfase in 2024 uitgenodigd voor een terreinbezoek.

Subsidies

Voor verschillende klimaatadaptieve maatregelen en verkeersveiligheidsmaatregelen (30 km inrichting / 'Duurzaam Veilig') die in de wijk Adegeest worden uitgevoerd zijn subsidies beschikbaar. De impulsregeling van de DPRA (Deltaprogramma Ruimtelijke adaptatie) á € 178.000 (aangevraagd en toegekend aan gemeente Voorschoten) is bedoeld voor de uitvoering van fysieke maatregelen tegen wateroverlast of droogte. Deze impulsregeling

klimaatadaptatie wordt ingezet in de wijk Adegeest om te vergroenen en om hemelwater af te koppelen, te infiltreren of vertraagd af te voeren. De subsidieregeling mobiliteit van de Provincie Zuid-Holland wordt in 2024 aangevraagd om de verkeersveiligheid te verbeteren. De hoogte van het subsidiebedrag is nu nog niet bekend. In samenwerking met de eigenaren van garageboxen- en -pleintjes wordt ingezet op het vergroenen van daken, ontstenen van pleinen en het afkoppelen van hemelwater. Inmiddels zijn twee initiatieven – voor de aanleg van groene daken en het afkoppelen van hemelwater - vanuit de bewoners in uitwerking. De gemeente en het Hoogheemraadschap van Rijnland ondersteunen deze bewoners bij de aanvraag van de subsidie het Groenblauw Buurtidee.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders,

E.A. van Wattingen,
gemeentesecretaris

drs. N. Stemerdink,
burgemeester

Besluit

Zaaknummer: Z/23/081544/375036

De raad van de gemeente Voorschoten;

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van dinsdag 19 december 2023,

besluit:
1. Het Definitief Ontwerp (DO) voor de integrale herinrichting van de wijk Adegeest vast te stellen.
2. De financiële middelen á € 20.500.000 ten behoeve van de Integrale herinrichting Adegeest op basis van de onderstaande verdeling beschikbaar te stellen:

- 2024: € 7.365.110
- 2025: € 3.530.300
- 2026: € 4.585.450
- 2027: € 5.019.140

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering
van de raad der gemeente Voorschoten,
gehouden op donderdag 1 februari 2024

de griffier,	de voorzitter,
drs. B.J. Urban	drs. N. Stemerdink

an Adegeest (concept+)
022
Groene daken (garagebox
Natuurvriendelijke oever
Voetpad
Fietspad
Smalle woonstraat
Woonstraat
Brede straat (doorgaand)
Erven garageboxen verg
Bijzondere architectuur/
Nieuwe jongeren ontmoe
N

Groen en klimaatadaptief Adegeest

Masterplan voor een duurzame, biodiverse en klimaatadaptieve wijk Adegeest

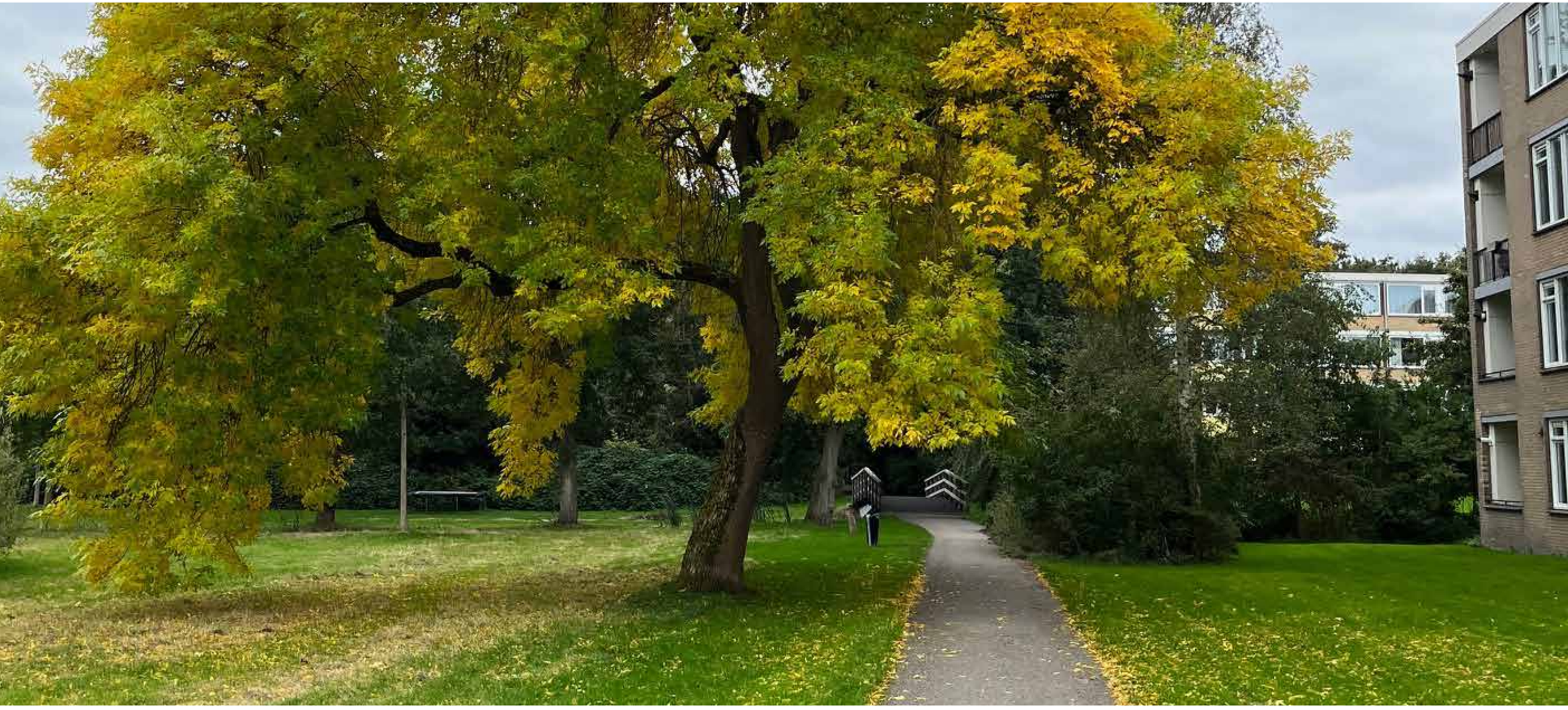

‘Een toekomst-
gerichte wijk’

PROJECTDATA

Projectnaam	Masterplan Adegeest Voorschoten
Locatie	Voorschoten
Opdrachtgever	Gemeente Voorschoten
Opgesteld door	BoschSlabbers landschapsarchitecten Wijnand Bouw Rachel Backbier Niels van Hasselt Marije de Man
In samenwerking met	Werkgroepen Adegeest
Datum	December 2022 (update februari 2023)
Projectnummer	BS21-101

Bosch Slabbers

Gemeente Voorschoten

INHOUDSOPGAVE

1. Introductie **7**
1.1 Introductie 9
1.2 Aanleiding 9
1.3 Proces 9
1.4 Projectgebied 10
1.5 Fasering 10

2. Gebiedsanalyse van de wijk **13**
2.1 Introductie 15
2.2 Beleid 17
2.3 Kansen en knelpunten 18
2.4 Stedenbouwkundige structuur 21
2.5 Bouwjaren 22
2.6 Architectuur 23
2.7 Groene structuur 24
2.8 Blauwe structuur 25
2.9 Voorzieningen en openbare ruimte 26
2.10 Verkeer 27
2.11 Reliëf en bodem 28

3. In gesprek met de wijk **31**
3.1 Introductie 33
3.2 Enquête 33
3.3 Werksessies en terugkoppeling winkeliers en sportverenigingen 33

4. Masterplan voor Adegeest **39**
4.1 Introductie 41
4.2 Maatregelen op wijk-, straat- en kavelniveau 43
4.3 Masterplan 45
4.3.1 Deelgebied 1 west 45
4.3.2 Deelgebied 2 noord 46
4.3.3 Deelgebied 3 oost 47
4.3.4 Deelgebied 4 midden 48
4.3.5 De Weddeloop 49
4.4 Verkeer en parkeren 50
4.5 Groen en bomen 52
4.6 Afwatering 54
4.7 Meubilair 58

5. Uitwerkingen van het Masterplan **60**
5.1 Parkeren (langs de Händellaan) 61
5.2 Snelheidsremmende maatregel R. Wagnerlaan 62
5.3 Winkelzone Van Beethovenlaan 63
5.4 Wijkpark aan de Franz Lisztlaan 64
5.5 Parkeerterrein bij de sportvelden 65
5.6 Groenstrook tussen Schubertplantsoen en sportvelden 66
5.7 Speelveilig Sweelinckhof 67
5.8 Groene daken achtererven en garageboxen . 68

6. Doorsnedes **70**
6.1 Straattypen (themakaart) 70
6.2 Doorsnedes A t/m N 72

1. Introductie

1. Introductie

Adegeest is een groene wijk in de gemeente Voorschoten. Het aanleggen van een nieuwe riolering wordt aangegrepen als kans om de wijk voor te bereiden op de toekomst.

1.1 INTRODUCTIE

De wijk Adegeest ligt in Voorschoten, tussen het centrum van Voorschoten en Leiden. De grotendeels naoorlogse woonwijk moet nodig worden aangepakt en klimaatadaptief worden ingericht om de wijk zo verkeersveiliger te maken en bestand tegen weersextremen in de toekomst. BoschSlabbers is gevraagd een Masterplan op te stellen met schetsen voor een veiliger en klimaatadaptief Adegeest. Hierbij wordt ingezet op een integrale aanpak en een intensief participatietraject. Dit document is het product van dit traject en geeft handvaten voor de herinrichting van de straten en openbare ruimte. Het Masterplan is een plan op hoofdlijnen en nadrukkelijk geen gedetailleerd inrichtingsplan.

Aan de hand van een gebiedsanalyse (hoofdstuk 2) en de resultaten van de enquête, bewonersavonden en werkgroepen (hoofdstuk 3) wordt het Masterplan geschetst. In hoofdstuk 4 lichten we het Masterplan verder toe aan de hand van voorgestelde maatregelen op wijk-, straat- en kavelniveau, themakaarten en sfeerbeelden. Enkele plekken zijn in het proces uitgekozen om verder uit te lichten. Deze zijn een slag gedetailleerder uitgewerkt en worden in hoofdstuk 5 toegelicht. In hoofdstuk 6 worden aan de hand van doorsnedes inzicht gegeven in de nieuwe herinrichting van de straten in de wijk.

1.2 AANLEIDING

De inrichting en materialisatie van de wijk is sleets en aan vervanging of groot onderhoud toe. Er ligt vanuit de gemeente een beheeropgave m.b.t. de verharding en de riolering van de straten. Bij hevige regen wordt er in de wijk overlast ervaren, zoals water op straat, overstorten van het riool, achterpaden en groenstroken die onder water staan en natte kelders en kruipruimtes. De voornaamste reden voor het aanpakken van de herinrichting van de wijk is dan ook het noodzakelijke onderhoud van het rioolstelsel. Het verouderde gemengde rioolstelsel wordt in de wijk gefaseerd vervangen door een gescheiden rioolstelsel.

Belangrijke trends die aanleiding vormen zijn ook klimaatverandering, hittestress en wateroverlast. Het regent heviger en het water moet in de wijk opgevangen kunnen worden, om het vertraagd te kunnen afvoeren, in de bodem te kunnen laten infiltreren en beschikbaar te houden in tijden van droogte. Adegeest is reeds een zichzelf koelende wijk en moet dat in de toekomst ook blijven. Warmere zomers maken van het stedelijk gebied hitte eilanden. Doordat de wijk al heel groen is, is er op het moment geen sprake van hitte eilanden binnen Adegeest. Om dit zo te houden moet men blijven investeren in het groen, zowel in de openbare ruimte als op private grond.

De wijk is een 30 km/u gebied, maar is nog niet op deze wijze ingericht. Hierdoor komt de verkeersveiligheid op veel plekken in het geding, er wordt te hard gereden en wordt er vaak fout geparkeerd. Bij de herinrichting worden de straten ingericht conform de richtlijnen van een 30 km/u woonwijk met passende snelheidsremmende maatregelen.
Bovengenoemde opgaven bieden de mogelijkheid om de openbare ruimte niet alleen functioneel, maar ook esthetisch, duurzamer en (verkeers)veiliger in te richten. De wijk Adegeest heeft veel openbaar groen, grasveldjes met bomen, struiken en op enkele plekken een variërende lage beplanting. De groenstroken zijn duidelijk met elkaar verbonden en hebben een ruimtelijke verbinding met de omliggende groene gebieden. Dit veelvoud aan groen zorgt nu voor een vrij anonieme inrichting, namelijk het meeste groen is enkel gemaaid gras. In het kader van klimaatadaptatie en het versterken van biodiversiteit is de ambitie om het groen in de wijk op een andere manier in te zetten.

1.3 PROCES

De gemeente Voorschoten, BoschSlabbers en de werkgroepen hebben intensief samengewerkt aan het tot stand komen van het Masterplan. Vooraf aan de eerste inloopavond in juli 2022 ging een briefing in de buurt om iedereen op de hoogte te stellen van het plan en een online enquête. Voordat de eerste inloopavond in juli 2022 werd georganiseerd zijn de bewoners van de wijk eerst middels een brief geïnformeerd en hebben zij de mogelijkheid gehad deel te nemen aan een online vragenlijst (enquête). In een reeks van 3 werksessies in augustus, september en oktober 2022 is samen met de bewoners van de wijk in werkgroepen gewerkt aan de plannen en hebben zij hun input kunnen geven voor het Masterplan. De sessies resulteerden in de creatie van een breed draagvlak voor het ontwerp. Ook andere belanghebbenden, zoals de vertegenwoordigers van de sportverenigingen en winkeliers, zijn betrokken en hebben hun reacties en ervaringen met ons kunnen delen. Door middel van een film en tijdens de inloopavond in december 2022 is het definitieve Masterplan gepresenteerd aan alle bewoners en belanghebbenden van de wijk Adegeest.

1.4 PROJECTGEBIED

De grenzen van het projectgebied zijn aangegeven op het kaartje hiernaast. De grenzen van het plan worden gevormd door de sportvelden in het noorden, het Gershwinpad, de Leidseweg en de Bachlaan. De wijk is onderverdeeld in vier deelgebieden; deelgebied 1 ten noordoosten van de R. Wagnerlaan, deelgebied 2 ten noorden van het Schubertplantsoen, deelgebied 3 ten oosten van de Van Beethovenlaan, en deelgebied 4 het centrale deel van de wijk rondom het park aan de Franz Lisztlaan. De wijk is ruim van opzet en kent een landelijke ligging. De vele zichten op de omgeving maken dat je hier echt aan de rand van Voorschoten woont, en toch heb je alle gemakken en voorzieningen om de hoek.

1.5 FASERING

Het Masterplan wordt uitgewerkt in een voorlopig en definitief ontwerp, waarna bestek schrijven en aanbesteding van de werkzaamheden volgen. Volgens de planning wordt in het najaar 2023 begonnen met het vervangen van het riool in het midden van de wijk, omdat de problemen rond de riolering daar het meest urgent zijn.

Projectgebied

Fasering

- okt 2023 - jun 2024
- okt 2024 - jun 2025
- okt 2025 - jun 2026
- okt 2026 - jun 2027

2. Gebiedsanalyse van de wijk

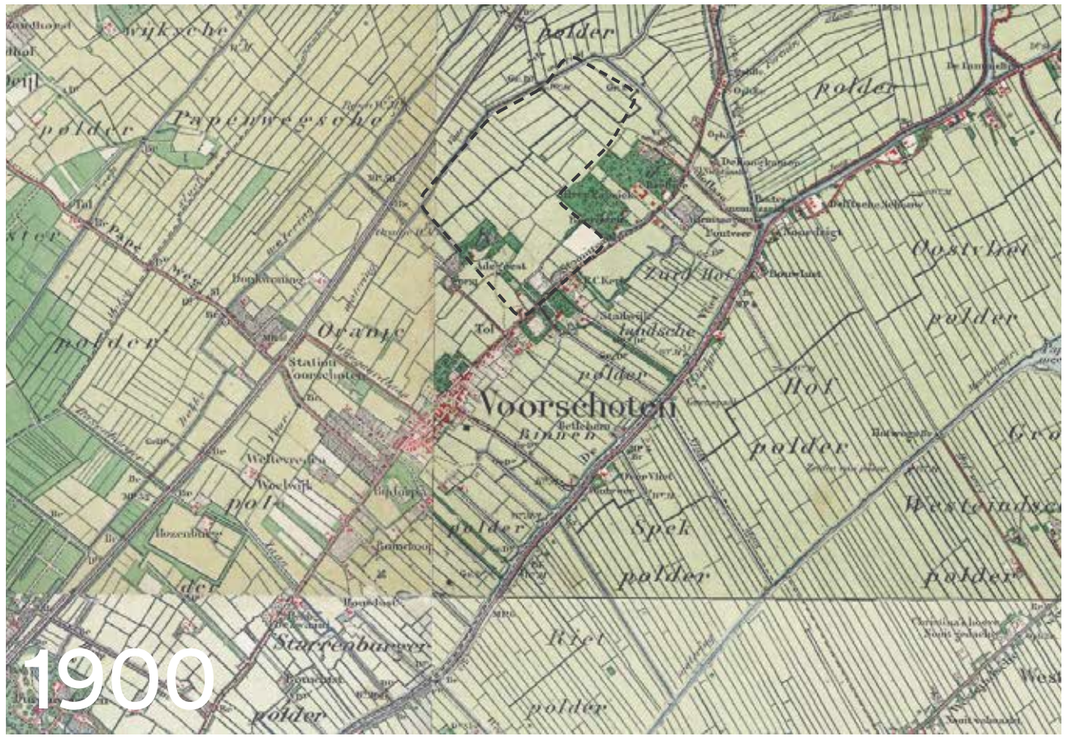

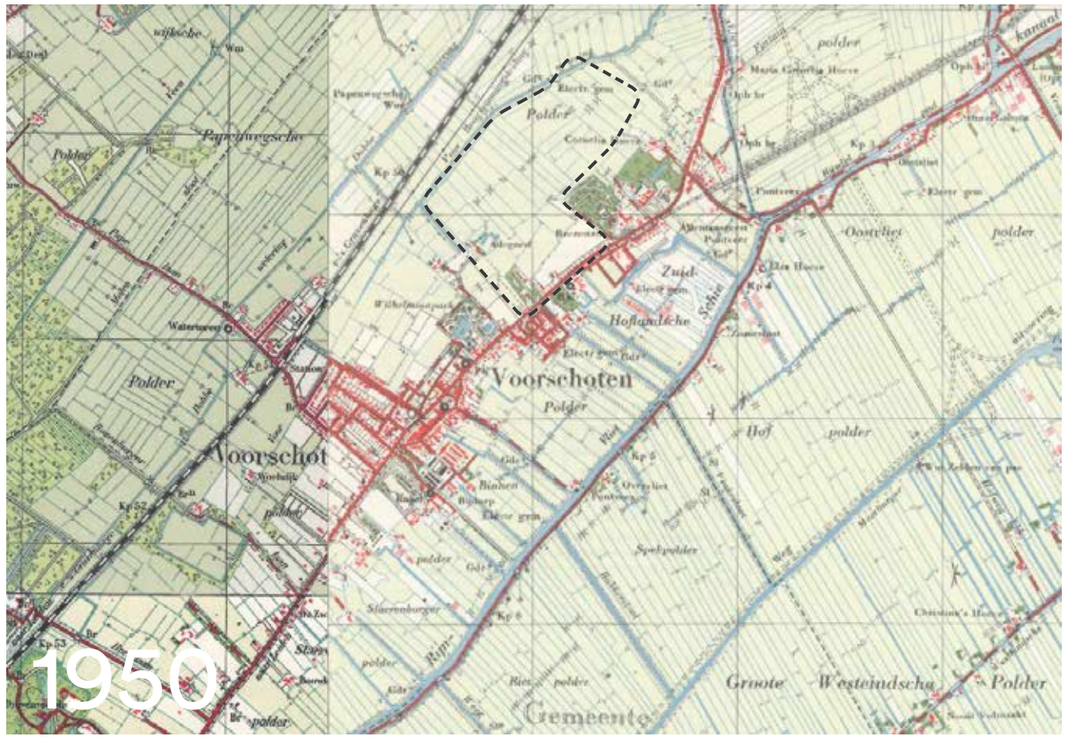

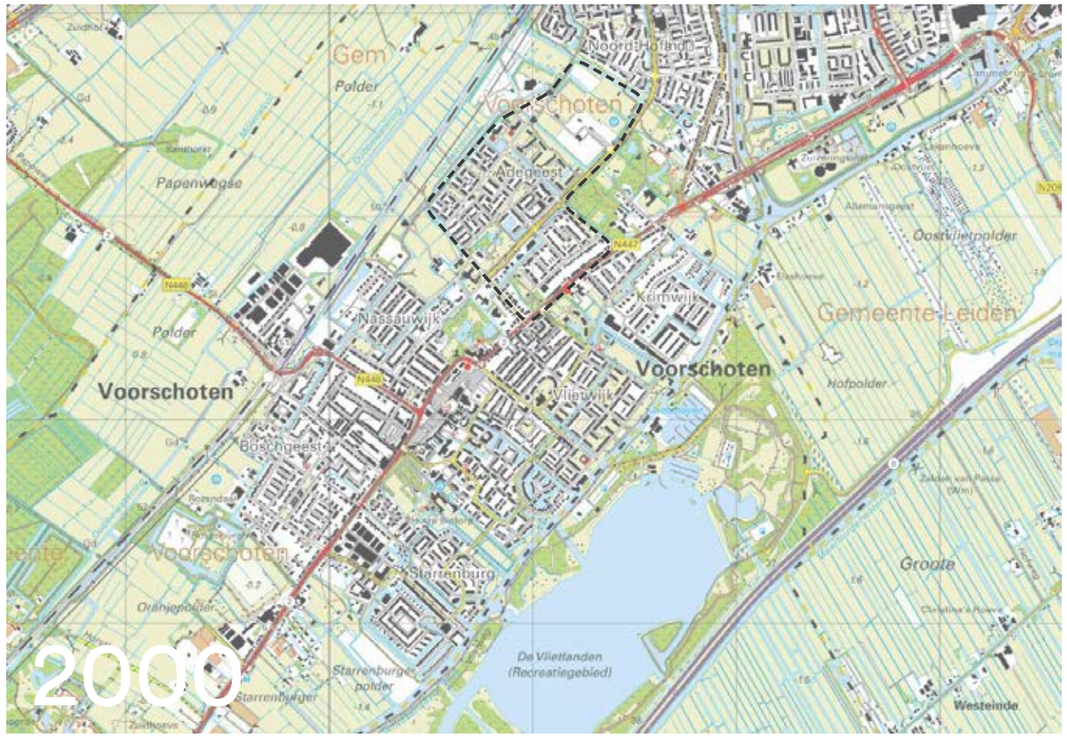

Bron: topotijdreis.nl

2. Gebiedsanalyse van de wijk

De gebiedsanalyse geeft inzicht in de opbouw van de wijk en laat verbanden zien tussen verschillende relevante thema's.

2.1 INTRODUCTIE

In dit hoofdstuk wordt de gebiedsanalyse van de wijk toegelicht aan de hand van een aantal kaarten en tekst. De volgende thema's zijn geanalyseerd: ontstaansgeschiedenis, stedenbouwkundige structuur, bouwjaren en architectuur, groene- en blauwe structuur, voorzieningen en het verkeer. Ook zijn als onderdeel van de gebiedsanalyse de kansen en knelpunten voor de wijk geïnventariseerd en relevante beleidsstukken doorgenomen.

De kaarten op de vorige pagina laten de ontwikkeling van Adegeest en omstreken zien tussen 1900 en 2000. De kern van Voorschoten werd met elke stedelijke uitbreiding groter. De vrijliggende buitenplaatsen komen tussen het stedelijk weefsel te liggen. De waterstructuren vormen de logische grenzen van de stedelijke ontwikkeling.

Ontstaansgeschiedenis

Adegeest is gebouwd op de overgang van een strandwal naar een ingesloten strandvlakte die bedekt is met veen. Het zand van de strandwal kwam uit zee door aanvoer tijdens stormen en onder invloed van getijdenstromingen. De strandwal strekt zich in zuidelijke richting uit richting Leidschendam, Voorburg en Rijswijk waar ook landgoederen op dezelfde strandwal liggen. De ingesloten strandvlakte ten noordwesten van de strandwal is vanaf de middeleeuwen ontgonnen van moerasbos tot een polderlandschap.

De Leidseweg maakt onderdeel uit van de oude Heerweg tussen Leiden en Den Haag en vormt de belangrijkste historische ontwikkelingsas van de kern Voorschoten. De hoger gelegen plekken in het landschap, zoals de overgangszone tussen de strandwal en het veengebied, waren bij uitstek de beste plekken om kastelen, landgoederen en buitenplaatsen te realiseren, zoals Bijdorp, Rosenburgh, Berestein, Berbice en Adegeest. De restanten van de landgoederen vormen nog altijd een belangrijke drager van de groenstructuur in het stedelijk gebied.

Cultuurhistorie

Een groot deel van het groen in Voorschoten heeft een hoge cultuurhistorische waarde. De ligging van Voorschoten op een strandwal zorgt er voor dat er m.b.t. archeologie een hoge verwachting geldt voor vrijwel de hele gemeente Voorschoten. Specifiek voor Adegeest geldt er een hoge verwachting voor het gebied ten zuiden van de Händellaan/Franz Lisztlaan. Ten noorden van deze straten geldt een lage verwachting. Het park Adegeest is aangewezen als terrein met een zeer hoge archeologische waarde (Archeologische Monumentenkaart/AMK).

De buitenplaatsen die van oorsprong aan de Leidseweg lagen, herbergen enkele rijksmonumenten en zijn op zichzelf waardevolle plekken. Zoals de tot woning verbouwde boerderij en bijbehorende schuur, onderdeel van de voormalige buitenplaats Adegeest (Bachlaan 20 en 22). In Voorschoten zijn ook ruim honderd gemeentelijke momenten aangewezen, geen van deze liggen in de wijk Adegeest.

Buitenplaats Adegeest omstreeks 1800

Buitenplaats Adegeest omstreeks 1970 (bron: RCE)

1. Landschappelijke lagen “wei en wal”

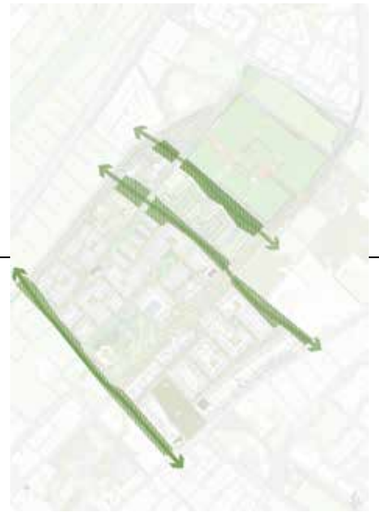

2. Landschappelijke verbindingen

3. Groene wijkverbindingen

4. Groene straten en doorzichten

Groene hoofdstructuur van de wijk
Het raamwerk voor het Masterplan wordt gevormd door de hoofdstructuur van de wijk. De hoofdstructuur wordt gevormd door (1) belangrijke landschappelijke lagen, (2) landschappelijke verbindingen, (3) groene wijkverbindingen, (4) groene straten en doorzichten naar de polder, en (5) enkele belangrijke locaties in de wijk.

- 1. Wei en wal; de twee belangrijkste landschappelijke dragers van het gebied zijn de strandwal en standvlakte (wei/polder). De hoger gelegen en zandige strandwal ligt ten oosten van de Van Beethovenlaan. De lager gelegen en natte weide gebieden liggen ten westen van de Van Beethovenlaan.
- 2. Landschappelijke verbindingen; tussen de strandwal- en vlakte liggen verbindingen zoals de Bachlaan en Mozartlaan. De overgang in het landschap kun je waarnemen waarbij bodem, type bomen en hoogte veranderen. De verbindingen hebben een landschappelijker karakter en stralen dat uit in type bomen en beplanting.
- 3. Groene wijkverbindingen; haaks op de landschappelijke verbindingen staan verbindingen in de wijk. Royaal groen langs de belangrijkste routes, Gershwinpad, R. Wagnerlaan, Van Beethovenlaan en Palestrinalaan, zorgen voor een groen welkom, hoe je de wijk ook inrijdt.
- 4. Groene straten en doorzichten naar de polder; tussen de grote royale structuren liggen kleinere straten die (meestal) ook een groen karakter hebben. Aan de noordwest zijde van de wijk zijn op enkele plekken mooie doorzichten naar de polder.
- 5. Belangrijke locaties; in/langs de groene verbindingen liggen belangrijke functies/locaties voor de wijk ingebed, zoals de winkelzone langs de Van Beethovenlaan en het voormalige landgoed Adegeest. Zo wordt het totale raamwerk gevormd.

5. Raamwerk gevormd door de belangrijkste structuren

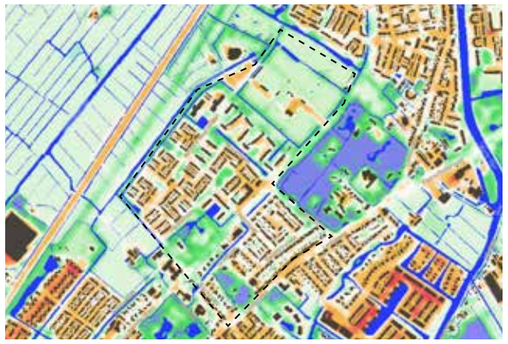

Hittestress (hoe roder hoe warmer, hoe blauwer hoe koeler)
(Bron: Klimaatmonitor Rijnland)

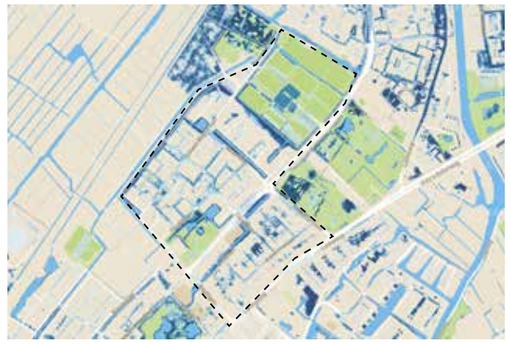

Wateroverlast (hoe donkerder blauw hoe meer overlast)
(Bron: Klimaatmonitor Rijnland)

Geologie (bron: Groenstructuurvisie 2009)

- Ingesloten strandvlakte bedekt met veen
- Strandwal
- Vlakte van getij

Visie hoofdgroenstructuur (bron: Groenstructuurvisie 2009)

2.2 BELEID

Om een beeld te krijgen van het bestaande beleid zijn een aantal beleidsdocumenten, rapporten en andere documenten doorgenomen en gescand op informatie die belangrijk is voor het opstellen van het Masterplan voor Adegeest. Hieronder worden de hoofdpunten benoemd voor enkele belangrijke thema's.

Groen

- Behouden en ontwikkelen van een duurzame groenstructuur en waterstructuur met een grote biodiversiteit en met beschermwaardige bomen die aansluit op cultuurhistorische, landschappelijke en architectonische waarden.
- In de bebouwde omgeving zorgen verharde oppervlakken en daken voor een versnelde afvoer van water en een lagere luchtvochtigheid. In Adegeest is het mogelijk om in de groenstructuur het water uit te breiden.
- De belangrijkste kansen voor ecologie in de bebouwde kom liggen in landgoederen en parken (oude boomopstanden en stinsenplanten met leefgebied voor struweelvogels, kleine zoogdieren en vleermuizen), watergangen met natuurlijke oevers en in bloemrijke en vlinderrijke bermen.
- Er is ruim voldoende groen en plaatselijk is meer variatie gewenst. Voorstellen voor Park Adegeest zijn (o.a.) renoveren van het rosarium en het park opwaarderen door accenten met sierbeplanting, meer mogelijkheden op speelvelden en beheer te sterk uitgegroeide beplantingen.
- Behouden en ontwikkelen van een duurzame groenstructuur en waterstructuur met een grote biodiversiteit en met beschermwaardige bomen die aansluit op cultuurhistorische, landschappelijke en architectonische waarden.

Spelen

- Er wordt geïnvesteerd in grotere en meer uitdagende speelplekken: grote plekken voor heel Voorschoten en buurtplekken om de buurt te ontmoeten. Bestaande beweegvoorzieningen worden verbeterd en een diverser aanbod stimuleert inwoners van 0-100 jaar om te bewegen. Naast spelen en bewegen biedt de speelruimte ruimte voor ontmoeting en natuurbeleving. Voorzieningen worden duurzaam vervangen met oog voor klimaatverandering en circulariteit.
- Het verhogen van de speelwaarde van een speelplek of plantsoen kan makkelijk door dit als een koppelkans te zien aan andere noodzakelijke werkzaamheden.
- De informele bespeelbaarheid kan verbeterd worden door na te denken over de inrichting en het beheer van groen, water en wegen, door het aanbrengen van speelprikkels, zit- en ontmoetingsaanleidingen, en het nemen van maatregelen om de openbare ruimte beter bespeelbaar te maken

Verkeer

- Het begrip 'Duurzaam Veilig, staat centraal, bruikbaar voor langere tijd en met respect voor de leefomgeving. Veel aandacht voor de fietser, de voetganger en het openbaar vervoer.
- Om de verkeersveiligheid voor de toekomst zeker te stellen wordt het wegennet Duurzaam Veilig ingericht en als 30 km/u zones. Om de verkeersveiligheid van fietsers en voetgangers te verbeteren wordt aandacht besteed aan schoolroutes en oversteekplaatsen. Om het gebruik van de fiets te vergroten wordt het stelsel van fietspaden en fietsroutes gecompleteerd en het comfort voor de fietser verbeterd door het wegdek goed te onderhouden.
- In overleg met sportverenigingen Adegeest bewegwijzering aanpassen, i.v.m. sluipverkeer door de wijk.

Water

- Riool overstorten verminderen/verkleinen, dus aanleggen van gescheiden rioolstelsel in de hele gemeente. De doorstroming van het watersysteem moet verbeterd worden.
- In Adegeest treden incidenteel situaties op waarbij vuil water op straat komt. Het rioolstelsel in Voorschoten is onvoldoende robuust, waardoor bij een geringe regenbui (20 mm) het rioolsysteem inclusief hoofdgemalen (gemiddeld vulling van 85 - 90%) vol komt te staan en dus uiteindelijk (vuil)water op straat het gevolg is. Het verkrijgen van een robuust, duurzaam en op klimaat ingesteld rioolsysteem, is het van belang om het huidige rioolsysteem te optimaliseren.
- Adegeest is een locatie in de Leidse regio die als wateroverlastlocatie is aangegeven, voornamelijk voor de toenemende hoge grondwaterstand.

Klimaat

- Buurten met veel verharding warmen meer op dan andere, omdat er weinig schaduw is en deze oppervlakken veel warmte uitstralen. Adegeest heeft hier in mindere mate last van.
- De overstromingskans in Adegeest is laag, tussen eens per 100.000 en eens per 1.000.000 jaar. Door klimaatverandering neemt de afvoer van de watersystemen toe en zal de overstromingskans in 2050 zijn toegenomen naar tussen eens per 10.000 en 100.000 jaar.
- Knelpunten bij overlappen van opgaves zijn er in de wijk niet, enkel wateroverlast t.h.v. de volkstuinen.
- De gemeente maakt werk van klimaatbestendigheid en rijkere natuur, en streeft biodiversiteit na in openbaar groen.

Algemeen

- Belangrijk voor Adegeest is een conserverende opgave ten aanzien van elementen die bijdragen aan het plezierige woonklimaat, de dorpsidentiteit en kwaliteit van de leefomgeving.
- De portiekflats aan het Schubertplantsoen zijn aangewezen als een visueel ensemble. Het kenmerkende ontwikkelingsbeeld ontstaat door de groeiwijze van de wijk. De architectuurhistorische, historisch stedenbouwkundige en sociaal-maatschappelijke waarde van de wijk is reden voor waardering.
- Het landschap ten noordwesten van Adegeest is aangewezen als agrarisch erfgoed (strokenverkaveling van laagte tussen de strandwallen), de boerderij Adegeest is aangewezen als rijksmonument.

2.3 KANSEN EN KNELPUNTEN

Tijdens Integraal Gebiedsgericht Werken-sessies in 2019/2020 zijn de kansen en knelpunten voor de wijk Adegeest abstract in kaart gebracht. Deze zijn meegenomen in de analyse en zijn verder uitgebreid met observaties uit het locatiebezoek.

Kansen

- Er is veel ruimte in de wijk en dus voldoende plek om ambities te realiseren, zoals verduurzaming, verbeteren van de verkeerveiligheid en klimaatadaptieve inrichting, bergen en vasthouden van (regen)water en voorkomen van verstening van de openbare ruimte.
- Vergroten van de biodiversiteit door meer variatie aan te brengen in gazons, bloemrijk grasland, planten van bloeiende en vruchtdragende (inheemse) bomen en heesters. Eventueel door aanplanten van een tiny forest of extensief beheren van sommige delen.
- Vergroten van de biodiversiteit door nestkasten te plaatsen en de bebouwde omgeving natuurinclusief te maken.
- De boom- en laanstructuren in de wijk herstellen (klimaatbestendig maken en meer bomen planten).
- Creëren van waterberging in de groenstroken/ watervertragende groenstroken (in combinatie met het vergroten van de biodiversiteit).
- Creëren van groene daken op garageboxen en andere bebouwing met platte daken.
- Het parkeerterrein bij het zwembad vergroenen en inrichten als overloop parkeerterrein (met grasbetontegels en nieuwe bomen).
- De groenstrook tussen de hoogbouw aan de Schubertplantsoen en de sportvelden recreatief aantrekkelijker en meer biodivers inrichten, eventueel ook met waterberging. Hier is nu vaak sprake van wateroverlast.
- Meer voet- en fietsverbindingen in de wijk en veilige routes. Doorwaadbaarheid van de wijk naar oost en west verbeteren.
- Verbeteren van sport- en spelmogelijkheden; zoals een extra jeugdplek, zitplekken bij speelplekken, informele ontmoetingsplekken, impuls voor de trapveldjes, omvormen van bestaande speelplekken naar natuurlijke speelplekken (eventueel met waterberging).
- Verduurzaming en vergroening van de woningen. De bloksgewijze bouw van de wijk creëert kleine rijen van 3 tot 10 woningen die gezamenlijk zouden kunnen investeren in het verduurzamen van hun blok.
- Ruimtelijke kansen zijn het behouden van de doorzichten vanuit de wijk naar het omringende landschap. Dit is sterk verbonden met de identiteit van de wijk.
- Het winkelgebied aan de Van Beethovenlaan opwaarderen.

Knelpunten

- Het rioolstelsel moet dringend vervangen worden omdat het verouderd is.
- De infrastructuur, wegen en voetpaden, is aan een update toe. Zichtbare knelpunten zijn verzakte wegen, spoorvorming, verzakte kolken en opsluitbanden, losliggende straatbakstenen en tegels, weggedrukte trottoirbanden en verouderde materialen. Dit zorgt voor onveilige situaties en negatief imago voor de wijk.
- Delen van de wijk ervaren bij hevige regen wateroverlast. In de groenstroken wordt wateroverlast ervaren bij hevige regen, voornamelijk in de lagere delen van de wijk en onvoldoende doorstroming in delen van het watersysteem vormen een probleem.
- Het groen in de wijk is deels verouderd en aan vervanging toe. Het vervangen van bomen, bosplantsoen en heesters, en gazons vind op enkele plekken al plaats (Canadeese populieren zijn reeds vervangen). De gazons en plantvakken rond de appartementen aan het Schubertplantsoen zijn aan een opknapbeurt toe.
- Parkeeroverlast rond de sportvelden in de weekenden, voornamelijk langs de Richard Wagnerlaan.
- De veiligheid van de woonstraten moeten verbeterd worden op enkele plekken. Er wordt te snel gereden. Inrichting van de straten is niet overal naar het principe Duurzaam veilig, met een passende inrichting horende bij 30 km/u zone.
- Op enkele plekken is de ruimtelijke kwaliteit matig (rond het kantoorgebouw aan de Van Beethovenlaan, de muziekschool (BplusC), de randen van de hoogbouw aan het Schubertplantsoen en de parkeerplaats bij het zwembad, de versteende parkeerterreinen en achterplaatsen).

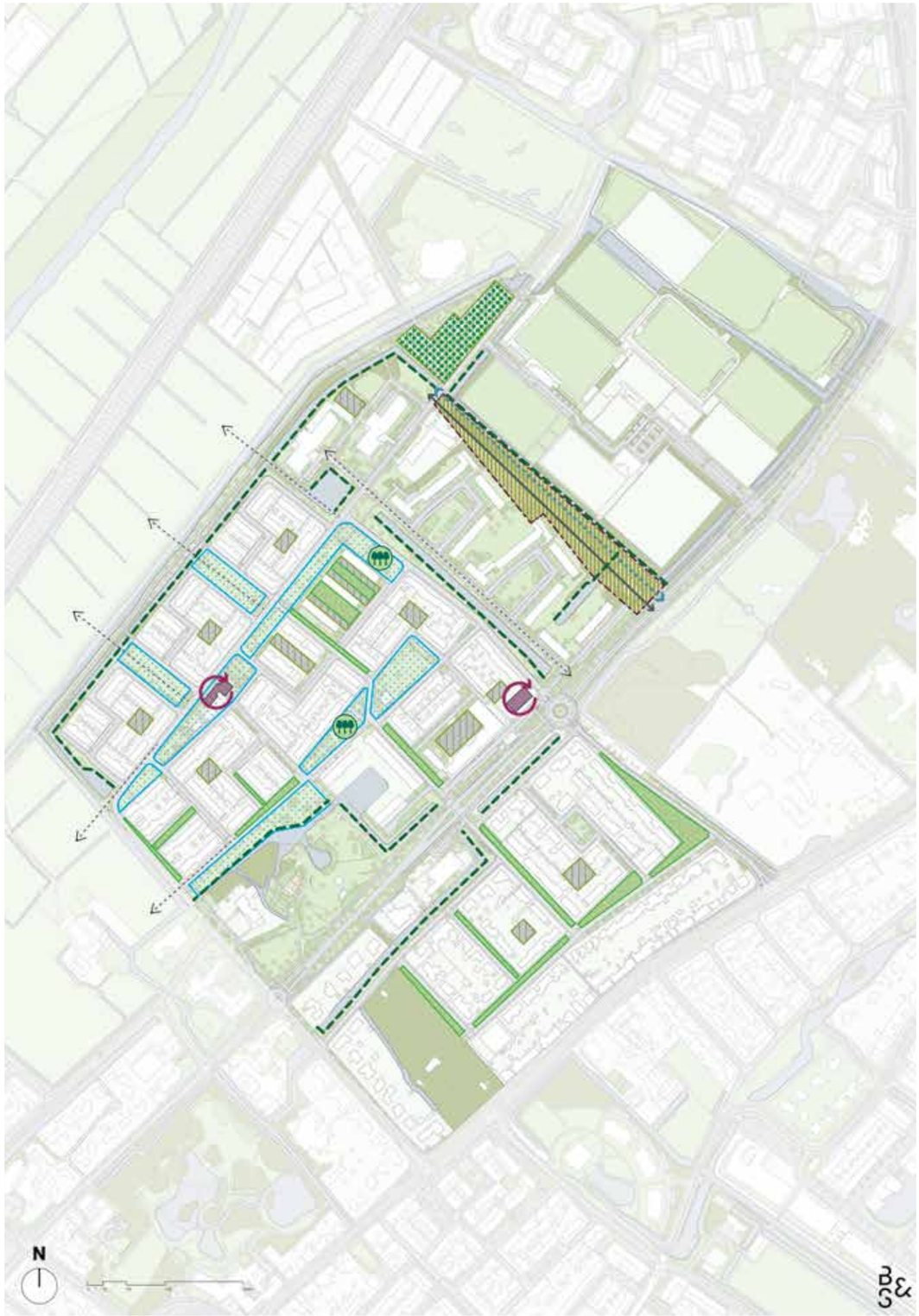

Themakaart kansen

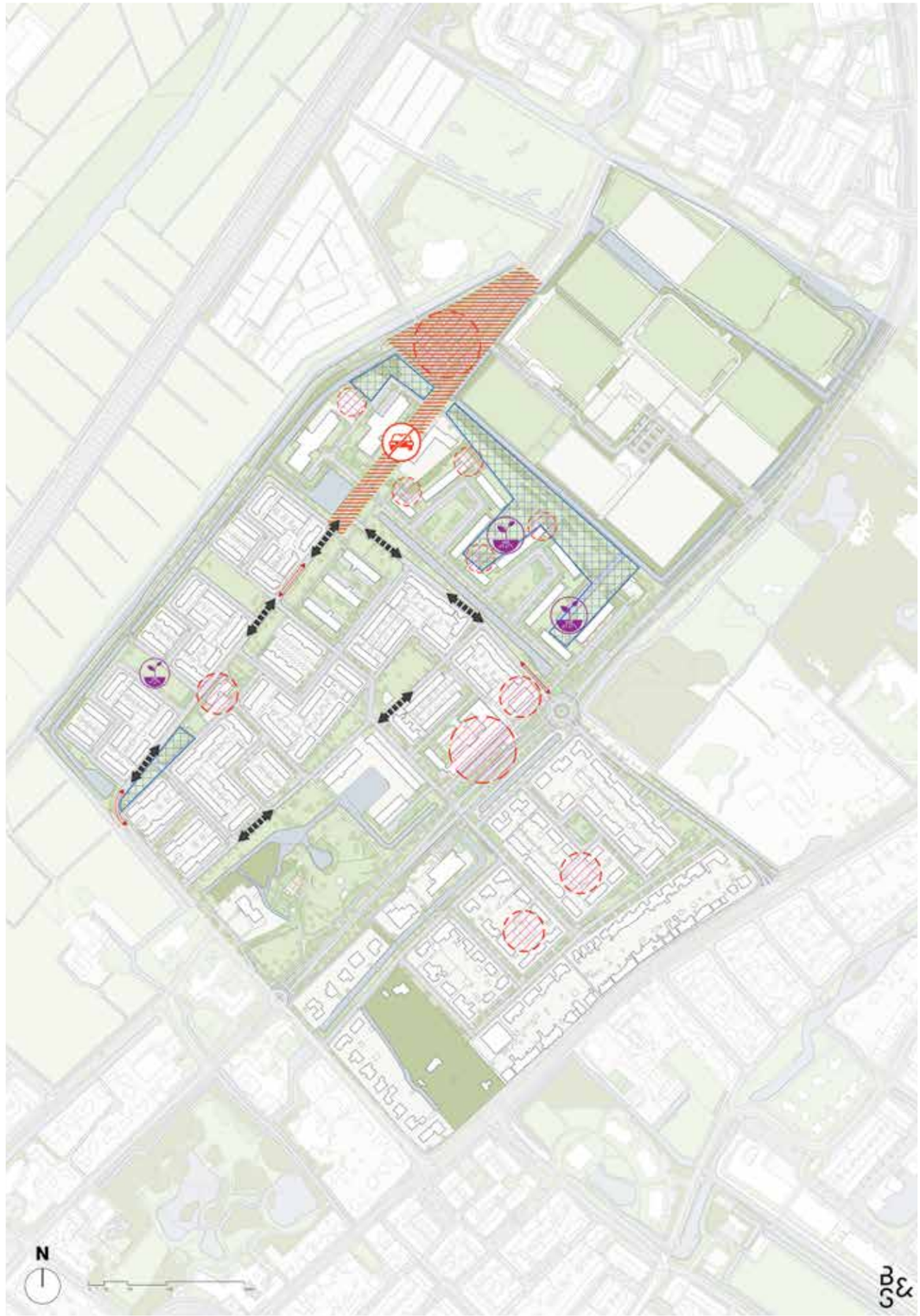

Themakaart knelpunten

KWALITEITEN

Brede groenstroken

Bomen bestaand veelal volwassen bomen

Ruimte om de eigen kavel te vergroenen

Brede kenmerkende waterstructuren

Vergezichten in de polder

Doorzichten van de wijk het landschap in

KNELPUNTEN

Garageboxen geven geen fraai aanzicht

Hagen en heesters zijn aan opknapbeurt toe

Bestrating is aan vervanging toe

Trottoir kapot gereden

Stenige achterpaden met slechte afwatering

Spoorvorming in de rijweg

Uitsnede van bestemmingsplan Adegeest uit 1968 (bron: ruimtelijkeplannen.nl)

2.4 STEDENBOUWKUNDIGE STRUCTUUR

De historische kern van Voorschoten ligt noordoost-zuidwest georiënteerd als gevolg van de ligging van de strandwal parallel aan de kust. De wijk Adegeest ligt ten noorden van het historische centrum, ingeklemd tussen de spoorlijn en Leidseweg. De Leidseweg is het oorspronkelijke bebouwingslint en kenmerkt zich door de oudere bebouwing en bebouwingsstijlen. Het bebouwingslint wordt onderbroken door de landgoederen.

De wijk Adegeest is een naoorlogse woonwijk en kent een planmatige opzet en de bebouwing wordt gekenmerkt door rijwoningen en geschakelde en woningen in een repeterende stempelverkaveling. De wijk heeft een hiërarchisch wegenpatroon. De woonwijk Adegeest onderscheidt zich in architectuur, materiaalgebruik en inrichtingsprincipe voor de openbare ruimte omdat de wijk vrijwel uit één bouwperiode stamt (1960-1970). Een uitzondering hierop vormt de bebouwing aan de Leidseweg, deze bebouwing is ouder, grofweg uit de periode 1915-1930. Op de voormalige landgoederen is nog oudere bebouwing te vinden, zoals op voormalig landgoed Adegeest uit 1763 en landgoed Berestein uit 1846.

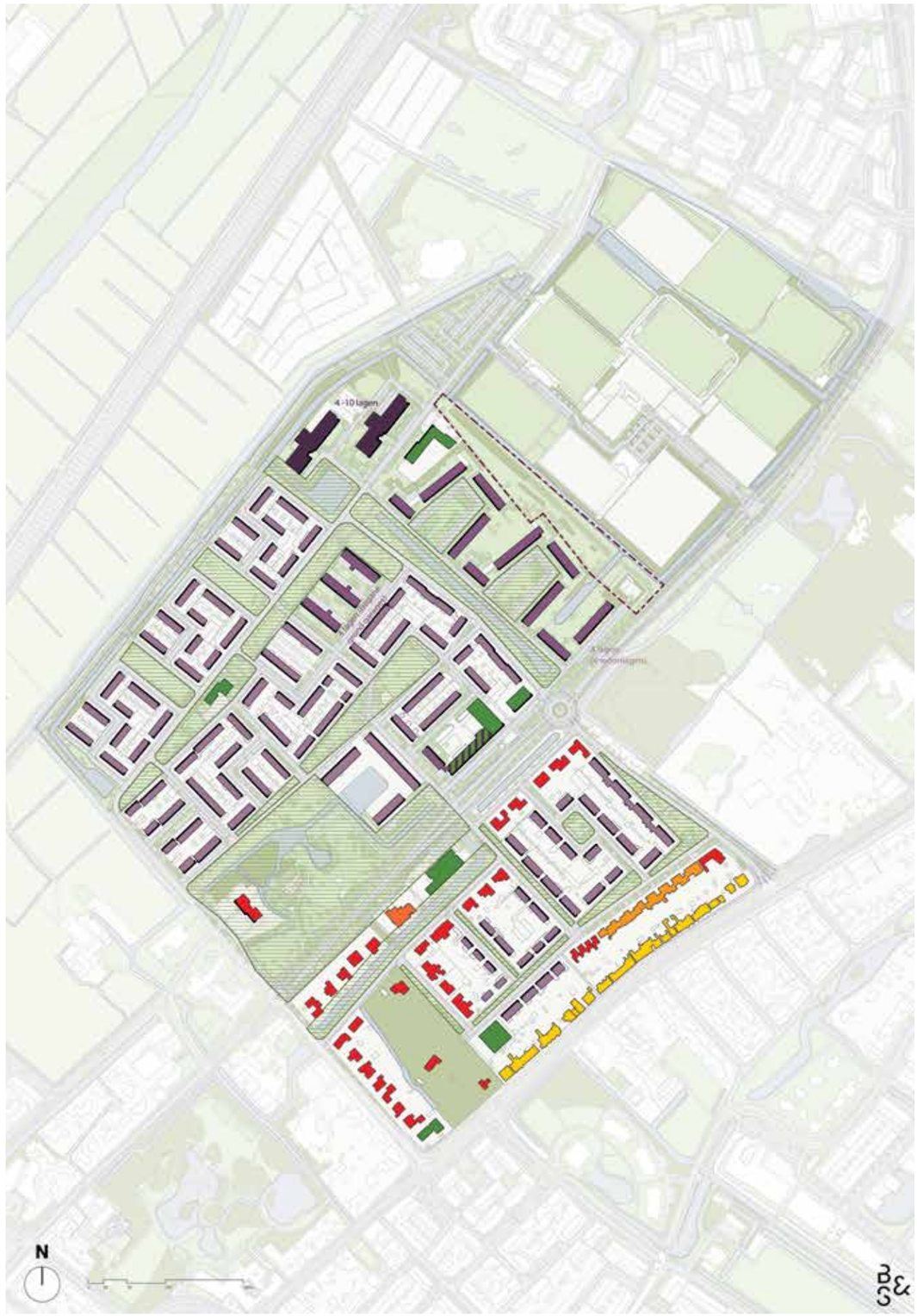

Legenda
- Stedenbouwkundige ruimtes
- Gevellijnen en voorkanten
- Lintbebouwing Leidseweg
- Geschakelde twee-onder-een-kapwoningen
- Appartementencomplex
- Vrijstaande woningen
- Hoogbouw (4-10 lagen)
- Hoogbouw (4 lagen)
- Eengezinswoningen (rijwoningen)
- Winkels met bovenwoningen
- Gebouw met maatschappelijke functie

Buitenplaats Adegeest (uit 1763)

Rijwoning aan de Strawinskilaan (uit 1963)

2.5 BOUWJAREN

De leeftijd van de bebouwing is in de wijk makkelijk te herkennen door de blokgewijze aanleg van de wijk. Het voormalige landgoed Adegeest is een van de oudste gebouwen in Voorschoten en komt net als enkele andere oude landhuizen uit het eind van de 18e eeuw. De oudere bebouwing (1905-1930) staat logischerwijs langs de Leidseweg omdat dit de oude route over de strandwal is. Achter de Leidseweg richting het noorden vereist tussen 1960 en 1970 de wijk in zijn huidige vorm.

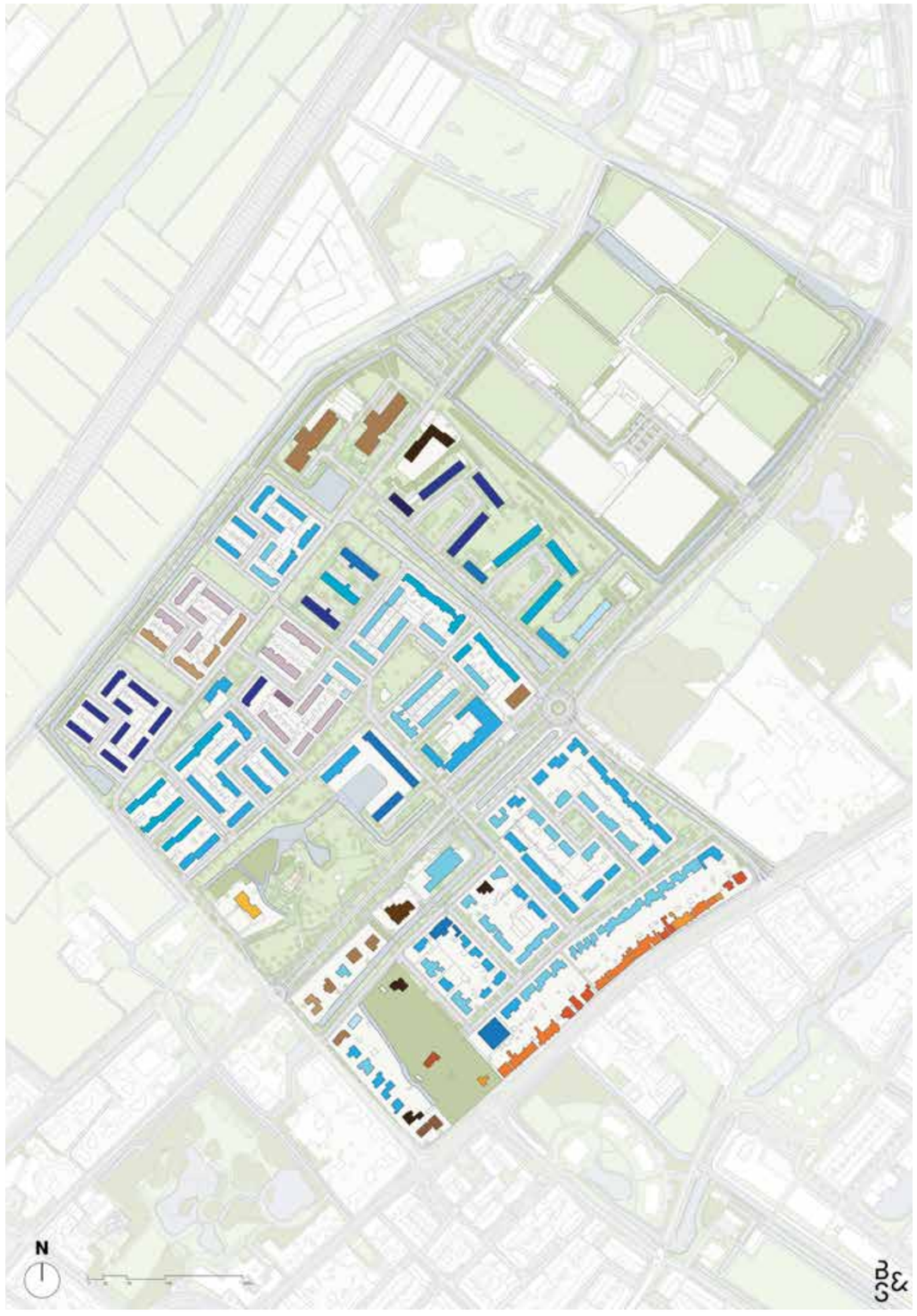

2.6 ARCHITECTUUR

De bebouwing bestaat voornamelijk uit geschakelde eengezinswoningen en drive-in woningen afgewisseld met portiek- en galerijflats. Langs de Bachlaan, de Grieglaan en het Gounodplantsoen staan een aantal vrijstaande woningen. De rijwoningen staan in half gesloten bouwblokken, waardoor de achterzijden vaak niet zichtbaar zijn vanaf de openbare ruimte. De vorm bestaat uit twee bouwlagen met een zadeldak.

De drive-in woningen zijn opgebouwd uit drie lagen met een zadeldak haaks op de kavel. De portiek- en galerijflats zoals langs het Schubertplantsoen hebben een bouwhoogte van vier lagen. De woonzorgcomplexen aan de noordzijde wijken hiervan af en tellen tien bouwlagen. Er is sprake van een sterke horizontale geleding door horizontale betonnen elementen, brede raamopeningen en galerijen. In de onderste laag zijn veelal de bergingen en garages gesitueerd, waardoor er op straatniveau een gesloten gevelwand ontstaat.

De vrijstaande woningen zijn gesitueerd op ruime kavels ingebed in het groen en zijn veelal opgebouwd uit één laag met een flauwe kap of een plat dak. Bungalows uitgevoerd in lichte kleuren zijn het meest voorkomende woningtype. De woningen aan de Grieglaan worden ontsloten middels individuele bruggen over de brede waterloop en geven de woningen een verborgen ligging.

Type woningen:

- Rijwoningen eengezinswoningen: Bartóklaan, Gustav Mahlerlaan, Offenbachlaan, Mozartlaan (o.a.)
- Geschakelde twee-onder-een-kapwoningen: Palestrinalaan, Bernard Zweerslaan
- Vrijstaande woningen, bungalow met plat dak: Grieglaan, Van Weberlaan, Bachlaan
- Drive-in woningen: Händellaan, Chopinlaan, Willem Pijperlaan
- Portiek- en galerijflats: Paganinidreef, Puccinidreef, Rossinidreef, Tsjaikovskilaan

Speciale architectuur:
Architect Anton Hamakers was de architectuur van de Debussylaan, Gustav Mahlerlaan en R.Wagnerlaan 49-69, Adegeest, Voorschoten. Anton Hamaker was architect en sierkunstenaar uit de stroming van de Amsterdamse School. Zijn expressieve en decoratieve stijl, sloot goed aan bij of werd beïnvloed door de Amsterdamse school. Architect Hamaker benoemd deze ontwerpen als “éénsgezinshuizen in blokken van 4-5-6 en 7 onder één kap”. Deze éengezinshuizen hebben verschillend, of een schuur of voor enkele hoekhuizen een aangebouwde garage. Ook zijn aparte garages (in een blok) gebouwd die apart te koop waren. Die garages zijn onder aparte Kadaster nummers geregistreerd. In de architectuur van deze huizen in Voorschoten, zijn verschillende kenmerken van “de Amsterdamse school” doorgevoerd, zoals aandacht voor het metselwerk het smeedwerk en versieringen van de huisnummers en andere opschriften.

Rijwoningen (Bartóklaan)

Rijwoningen (Mozartlaan)

Vrijstaande bungalow (Von Weberlaan)

Twee-onder-een-kapwoningen (Palestrinalaan)

Drive-in woningen (Chopinlaan)

Portiekflat (Puccinidreef)

Portiekflat (Mozartlaan)

Hoge flat (Rossinidreef)

Groene zone langs de R. Wagnerlaan

Park Adgeest

2.7 GROENE STRUCTUUR

De royale groenstroken, brede watergangen met groene oevers, het landgoed Adegeest, de diverse trapveldjes en het brede profiel met gescheiden rijstroken en groene middenberm van de Van Beethovenlaan hebben een sterke ruimtelijke samenhang en geven het woongebied een open karakter. Ze vormen tevens een belangrijke ruimtelijke verbinding met de omliggende groene gebieden, zoals de weilanden aan het spoor, het sportpark en het park Adegeest.

De landgoederen, parken en brede watergangen en groenstroken beschikken over (bijzondere) landschappelijke kwaliteiten en dragen sterk bij aan de kwaliteit van de leefomgeving. Zowel de tuinen als het openbaar groen dienen beschermd te worden middels conserverende en bebouwingsarme bestemmingsregeling. Binnen Adegeest is landgoed Berestein onderdeel van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur (PEHS). De landgoederenbossen op de strandwallen, de bostypen op de natte delen van de strandvlakten en gras- en oevervegetaties in de polders vormen de meest karakteristieke biotopen in Voorschoten.

De groene inrichting van de wijk en ruime opzet zorgen er voor dat er in de wijk bij hoge temperaturen nauwelijks hittestress optreedt. Binnen de bouwbokken zijn plekken die warmer kunnen worden, maar deze worden goed afgewisseld met plekken die koeler blijven. De groenstructuren met volwassen beplanting, zoals park Adegeest en groenstrook langs de Mozartlaan zorgen ervoor dat er bij hitte ook plekken zijn die aanzienlijk koeler zijn.

Structuren herstellen

Adegeest is een boomrijke wijk en dat willen we in de toekomst ook zou houden. Bij het Gerswinpad zijn er door de loop der tijd diverse bomen tussen uitgevallen, in deze gaten worden weer nieuwe bomen teruggeplant. Dit geld ook voor de Lindes aan de Beethovenlaan en de Amberbomen in de Palestrinalaan. Om zo de groenstructuren weer te herstellen.

Kaart met globale duiding van de verschillende sortimenten langs de dragende groenstructuur

Voorwatering (noordwest grens van Adegeest)

Park Adegeest

2.8 BLAUWE STRUCTUUR

Het grootste deel van de wijk Adegeest ligt in gebied aangeduid als Polder op de Waterbeheerkaart van het Hoogheemraadschap van Rijnland. Aan de noordwest zijde van de wijk is het watersysteem via waterwegen aangesloten op het boezemwater en hoofdstelsel (Voorwatering en Dobbewatering).

Het bestemmingsplan west geeft aan dat vergroting van de oppervlakte aan verhardingen en bebouwing in dit plan slechts beperkt wordt toegestaan. Bij herontwikkeling wordt naar een duurzaam en veerkrachtig stedelijk watersysteem gestreefd.

Bij nieuwe ontwikkelingen zal waar mogelijk worden getracht over te gaan op een verbeterd gescheiden rioolstelsel en/of volledige afkoppeling van het hemelwater en plaatselijke aanleg van waterinfiltratie- en waterbergingsvoorzieningen.

Bij hevige neerslag kunnen zowel panden en de openbare ruimte (parken en wegen) wateroverlast ondervinden. De Klimaatatlas van Hoogheemraadschap Rijnland laat zien dat laaggelegen groene delen gemakkelijk overstromen, zoals lage delen in park Adegeest en de groenstrook aan de achterzijde van de flats aan de Paganinidreef en Puccinidreef.

Daarnaast zijn laaggelegen tuinen, sommige straten en verharde achtererven en parkeerterreinen gevoelig voor overstroming bij hevige regen. Het risico dat water bij hevige regen woningen binnenstroomt is voor de meeste gebouwen in de wijk Adegeest klein. In het zuiden van wijk hebben enkele schuren en garages (op parkeererven aan achterzijde van de woningen) een iets hoger risico voor schade door binnenstromend water bij hevige regen.

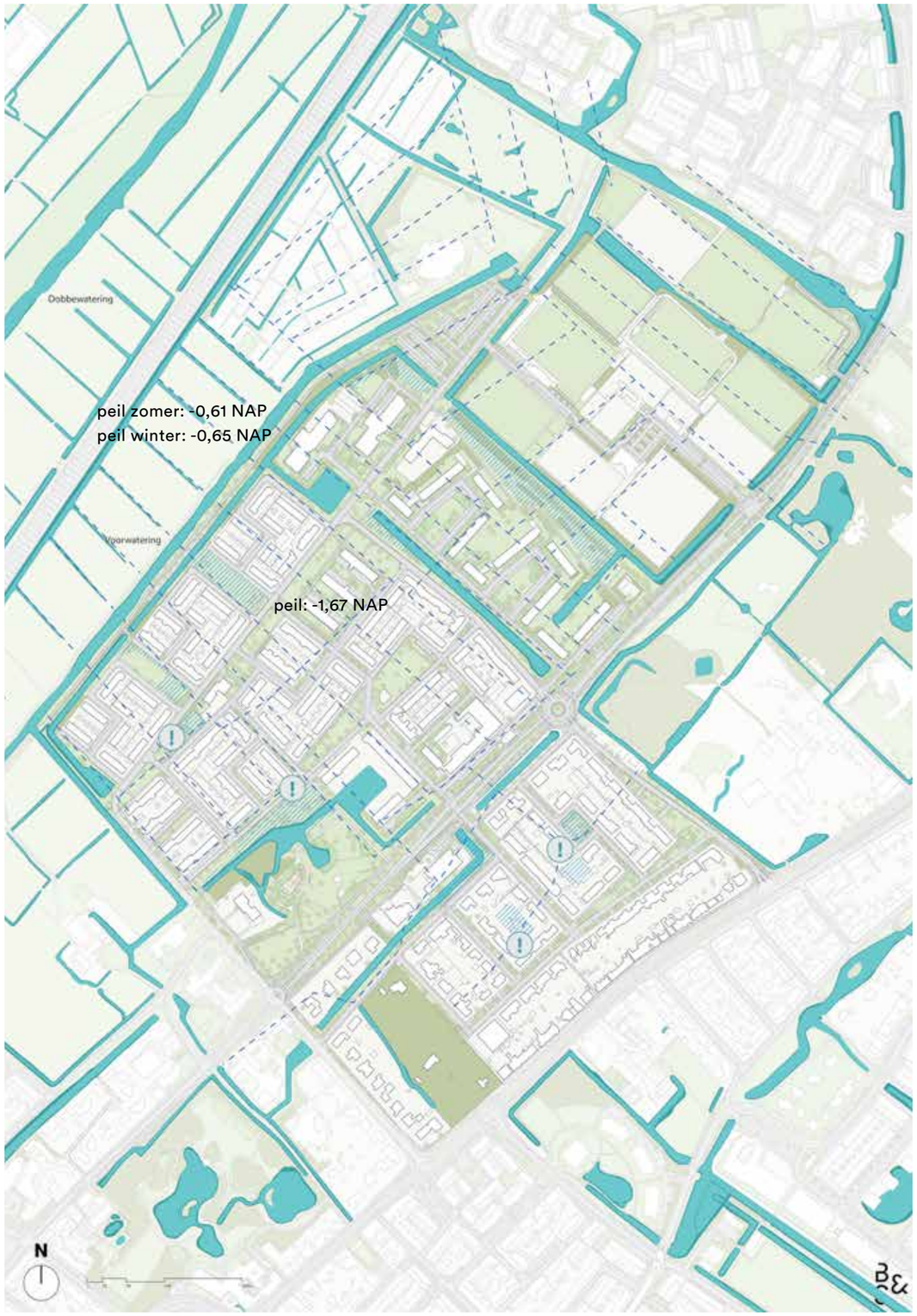

Speelplek aan de Bizetlaan

Trapveldje aan de Brahmslaan

2.9 VOORZIENINGEN EN OPENBARE RUIMTE

Adegeest is voornamelijk een woongebied. Belangrijke sociaal-culturele voorzieningen, detailhandel en horeca liggen in het historische centrum van Voorschoten. Binnen de wijk Adegeest bevindt zich kleinschalige bedrijvigheid en detailhandel langs de Van Beethovenlaan, zoals een slagerij, slijterij, kaasboetiek, kruidenierszaak, bakkerij en autogarage.

Aan de Van Beethovenlaan ligt een basisschool (Basisschool Fortgensschool) en aan de noordzijde van de wijk aan de Richard Wagnerlaan ligt een senioren wooncomplex met zelfstandige woonruimtes en een woon- en dagbesteding voor jongeren met autisme.

Aan de zuidgrens van de wijk langs de Leidseweg zijn ook voorzieningen te vinden zoals twee huisartspraktijken en een garage (aan het Operapad). Aan de oostzijde van wijk ligt het sportpark met een hockeyclub, voetbalclub, atletiekvereniging, handbalclub, honkbalclub en tennisvereniging. Er zijn geen grootschalige kantoorpanden in de wijk te vinden. Aan de Richard Wagnerlaan ligt het verlaten gebouw van de muziekschool (BplusC).

Er bevinden zich een aantal speelplekken, trapveldjes en andere spel- en sportvoorzieningen in de wijk. In de Park Adegeest is een trapveldje (verbetering nodig!), basketbalveld en fitnessapparatuur aanwezig. De speelplekken in het park aan de Bizetlaan, Franz Lisztlaan en Sweelinckhof worden goed gebruikt.

Richard Wagnerlaan

Van Beethovenlaan

2.10 VERKEER

Het verkeersnetwerk is ingedeeld op gebiedsontsluitingswegen, wijkontsluitingswegen en erftoegangswegen. De Van Beethovenlaan en de Leidseweg vormen wijkoverstijgende doorgaande wegen. De Mozartlaan en Bachlaan functioneren als wijkontsluitingswegen. Binnen de wijk vormen de Richard Wagnerlaan, Händellaan en Franz Lisztlaan belangrijke verbindende wegen.

Het bestemmingsplan geeft aan dat binnen de verblijfsgebieden de nadruk ligt op de voetganger en fietser en dat de snelheid van gemotoriseerd verkeer hier dus niet te groot mag zijn. De inrichting moet hier op zijn afgestemd.

Aan de noordwest kant van de wijk loopt de spoorlijn Den Haag – Leiden. Een strook van zo'n 150 meter functioneert als buffer tussen de wijk en het spoor (ook vrije zone i.v.m. hoogspanningsleiding). Het geluid van voorbijrijdende treinen is door de wijk te horen.

Een doorgaand fiets- en wandelpad (combipad) loopt langs de noordwest zijde van de wijk en vormt daar de grens tussen bebouwd gebied en open landschap. Het verbindt de wijk richting het noorden naar de Rijn met Leiden, en richting het zuiden naar Leidschendam (Den Haag).

Parkeren

Door toenemend autobezit neemt de parkeerdruk toe. In de oudere wijken wordt vaak niet voldaan aan de landelijk geldende parkeernormen, omdat er bij de aanleg van de wijk geen rekening is gehouden met het huidige autobezit.

Afhankelijk van het bebouwingstype is het parkeren als volgt geregeld:

- Vrijstaande woningen: parkeren op eigen kavel, op de oprit
- Rijwoningen/eengezinswoningen: parkeren op straat, in parkeerkoffers of in garages achter de woningen
- Drive-in woningen: op eigen kavel
- Portiek- en galerijflats: langs de weg, schuin-haaks in parkeervakken
- Twee-onder-een-kapwoningen: langs de weg, op eigen kavel

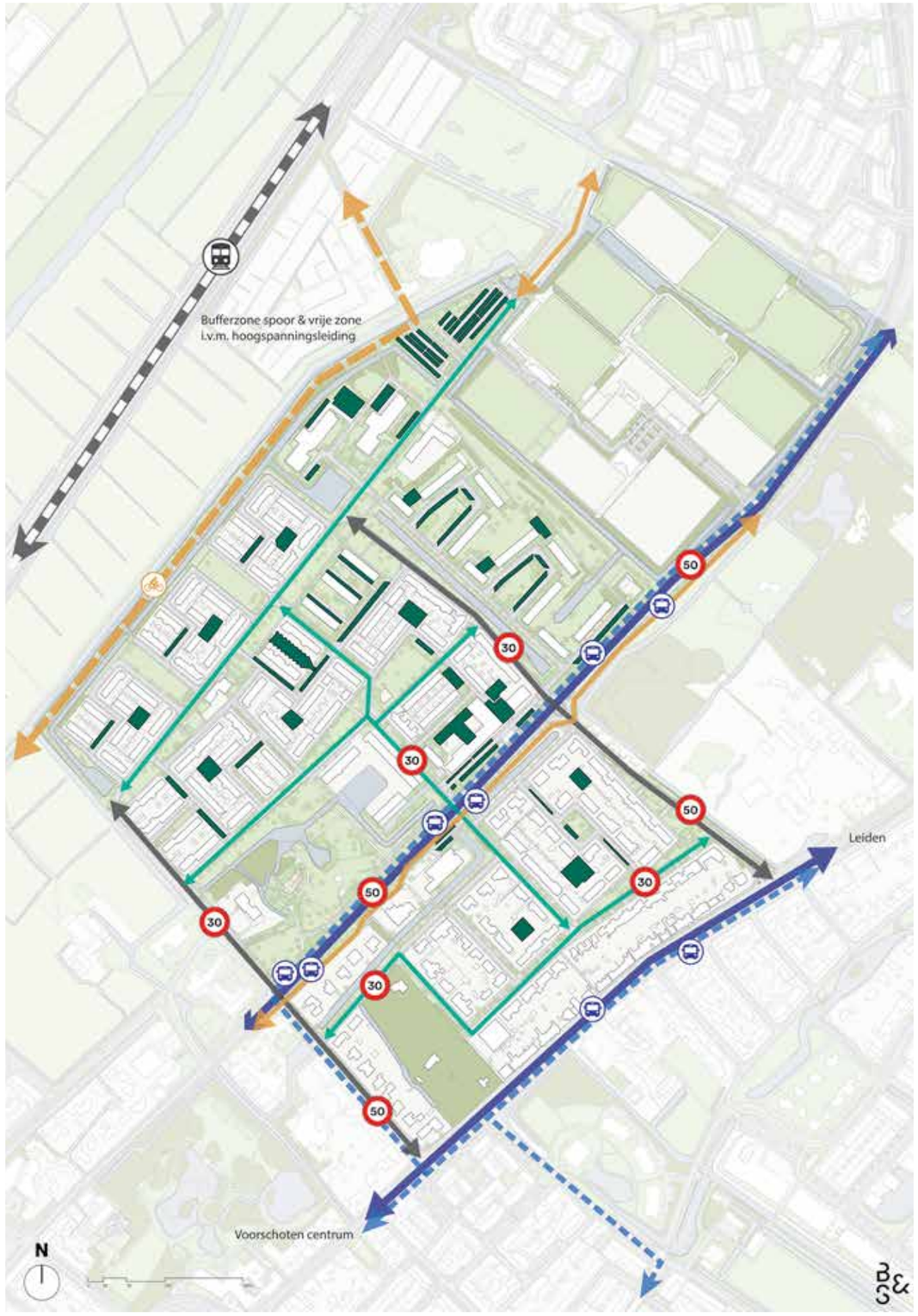

Laag gelegen polder

Scouting aan de rand van hoger gelegen landgoed Berestein

RELIËF EN BODEM

Reliëf
De verdeling van de wijk in een hoger gelegen deel op de strandwal en lager gelegen deel in de polder is duidelijk zichtbaar op de hoogtekaart (AHN). De Van Beethovenlaan vormt de grens tussen het hoge en lagere deel van de wijk.

Bodemopbouw
Wat betreft bodemopbouw is de wijk grofweg op te delen in twee delen die gescheiden worden door de Van Beethovenlaan. De scheiding komt overeen met de scheiding die te zien is in de hoogtekaart. De bodem ten westen van de Van Beethovenlaan bevat ca. 1,5-3m klei en veen in de bovenlaag, gevolgd door fijn zand. De bodem ten oosten van de Van Beethovenlaan bestaat uit zand.

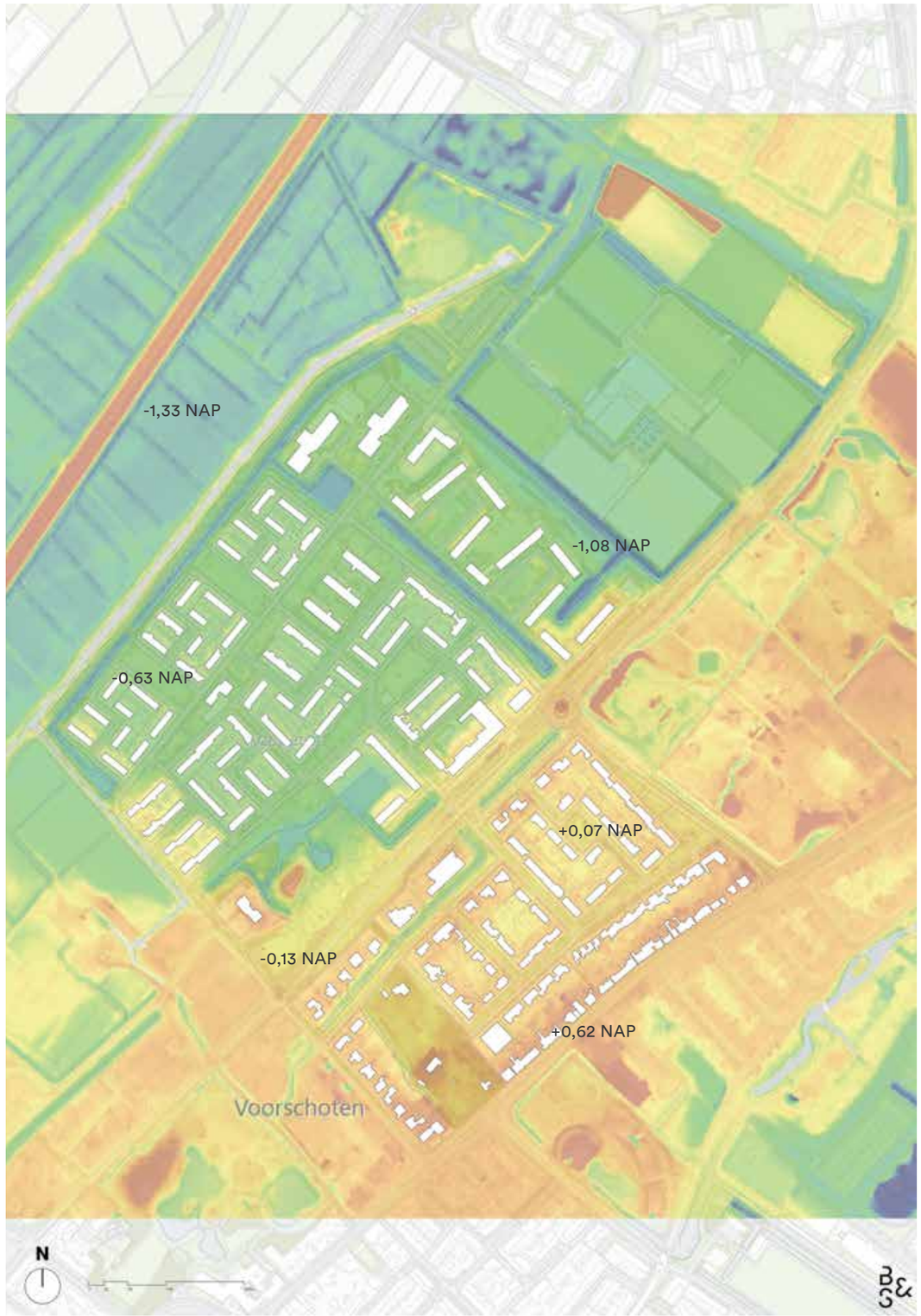

3. In gesprek met de wijk

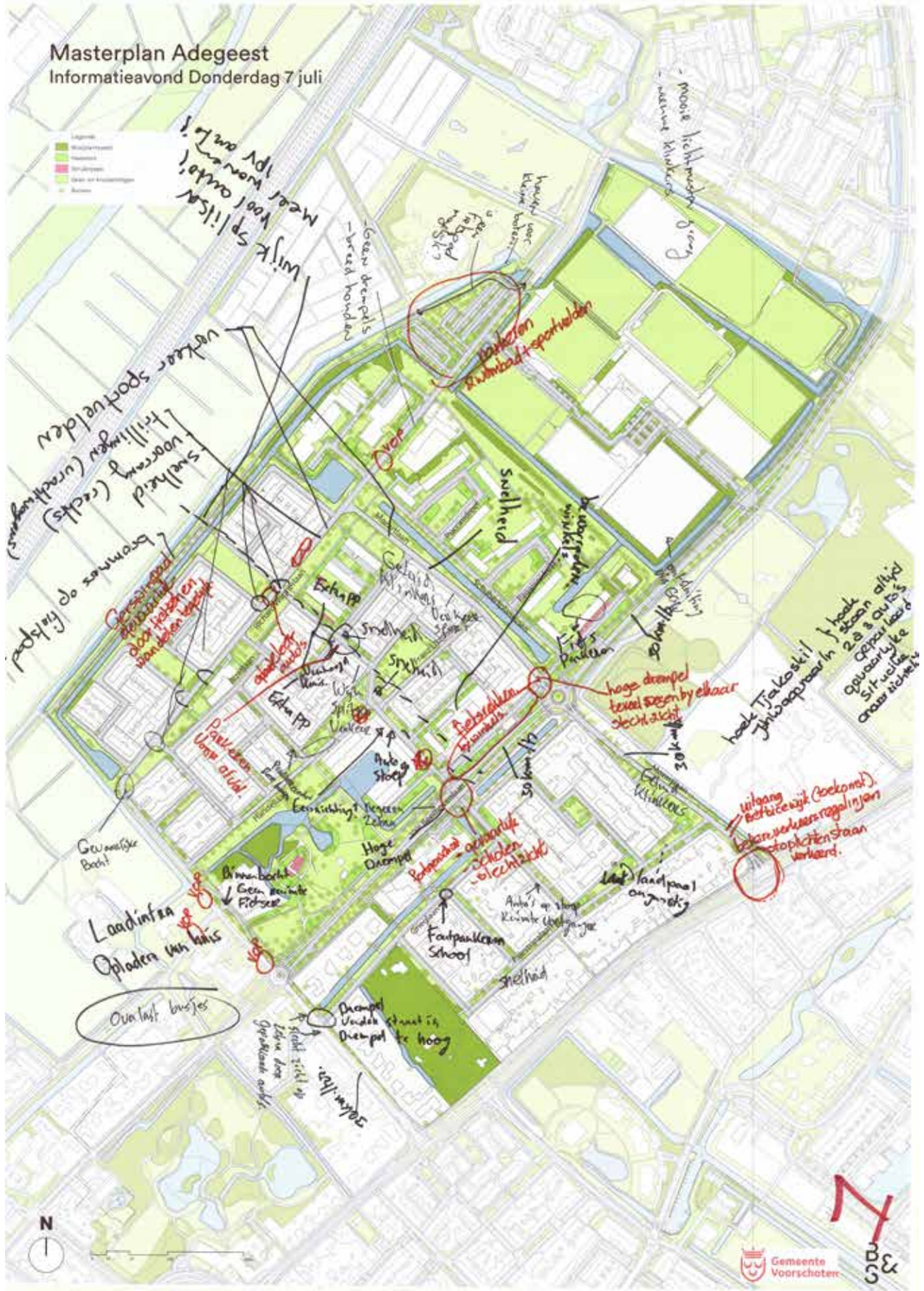
Masterplan Adegeest
Informatieavond Donderdag 7 juli
Meer voorzieningen zoals horeca, supermarkt, kinderopvang, huisartsenpraktijk

3. In gesprek met de wijk

Door middel van een uitgebreid participatieproces met werkgroepen bestaande uit wijkbewoners en door gesprekken met andere belanghebbenden is het Masterplan vormgegeven.

3.1 INTRODUCTIE

Een online enquête over het groen en de openbare ruimte in de wijk vormde de kick-off voor het project. De enquête is beantwoord door 340 respondenten. In de enquête hadden mensen de mogelijkheid zich aan te melden voor de werkgroepen. Na de zomervakantie zijn er in een drietal sessies met deze werkgroepen per deelgebied ideeën en wensen opgehaald, zorgen gedeeld en is er gewerkt aan het verbeteren van het Masterplan, de voorbeelduitwerkingen van enkele plekken in de wijk en de profielen. Door het intensieve traject is er een gedragen plan gevormd waar de wijk, bewoners en andere belanghebbenden, achter staan.

3.2 ENQUÊTE

Er zijn veel bewoners die de enquête hebben ingevuld. Dit geeft wel aan dat de bewoners van deze wijk erg betrokken zijn. De verhouding man/vrouw gaat gelijk op, evenals de verschillende leeftijdscategorieën die de enquête hebben ingevuld, met als uitzondering de categorie onder de 30 jaar. Die groep is minder vertegenwoordigd. 99 % van de respondenten woont ook in Adegeest en 1/3 sport er ook.

Bijna 85% van de respondenten ervaart de huidige inrichting van de openbare ruimte als positief. Alle genoemde duurzaamheidsinitiatieven en initiatieven voor het stimuleren van de biodiversiteit zijn door de meerderheid van de respondenten aangegeven als positief. Ruim 80% van de respondenten vindt bomen in de straat positief. Van 339 respondenten vindt 57,5% eenrichtingsverkeer een goed idee. Bijna een kwart van de respondenten staat hier negatief tegenover en 18% is neutraal.

De respondenten zijn het meest tevreden over het aanbod speelplaatsen voor kinderen (0-5 jaar) en het minst tevreden over het aanbod voor de jongeren. Ruim 44% van 333 respondenten vindt het een goed idee om meer ruimte te creëren voor jongeren, een zogenaamde jongeren ontmoetingsplek. Voor een ontmoetingsplaats voor ouderen vindt 70% (van 333 respondenten) een bankje in het park een goed idee.

Voor fietsers en voetgangers wordt de wijk onveiliger ervaren dan voor de automobilisten. Met kop en schouders steekt de snelheid van het autoverkeer op de Richard Wagnerlaan eruit als verkeersonveilige situatie. Ook op de Mozartlaan en Chopinlaan wordt er te hard gereden.

3.3 WERKGROEPEN EN TERUGKOPPELING WINKELIERS EN SPORTVERENIGINGEN

Tijdens drie sessies met de werkgroepen, afstemmingsmomenten met de werkgroepen en gesprekken met de vertegenwoordigers van de winkeliers en sportverenigingen is veel informatie opgehaald, maar ook veel ideeën, wensen en zorgen gedeeld. De meeste informatie is opgehaald op de eerste bewonersavond en tijdens de eerste sessie met de vier werkgroepen. Daarna heeft in de werkgroepen veel overleg en discussie plaatsgevonden. Over twee maatregelen in het Masterplan werden de werkgroepen het moeilijk eens, namelijk de knip in de Richard Wagnerlaan ter hoogte van de Rossinidreef, en de knip (knip is een weggedeelte dat niet toegankelijk is voor auto's en vrachtauto's) in de Chopinlaan ter hoogte van de Franz Lisztlaan. De overweging voor het wel of niet opnemen van een knip wordt verder in de tekst toegelicht.

In het gesprek met de vertegenwoordigers van de sportverenigingen kwamen enkele goede suggesties naar voren voor het veiliger herinrichten van de Weddeloop. Na aanleiding van het eerste gesprek zijn er een aantal varianten uitgewerkt voor deze herinrichting. Grofweg kwamen deze neer op een variant met een eenrichtingsweg (deze is opgenomen in het Masterplan) en een variant met een knip in de Weddeloop (dus geen doorgaande weg over de Weddeloop). De voorkeursstemmen kozen uiteindelijk voor de variant met de eenrichtingsweg. Verderop in de tekst wordt in gegaan op de twee varianten.

Overzicht participatiemomenten:

- Bewonersavond juli 2022 (start van het project met een grote groep belangstellenden)
- Sessie 1 met de werkgroepen (23 augustus 2022)
- Sessie 2 met de werkgroepen (13 & 15 september 2022)
- Afstemming met de werkgroepen (20 september 2022)
- Afstemming met winkeliers (5 oktober 2022)
- Sessie 3 met de werkgroepen (11 & 13 oktober 2013)
- Afstemming met de werkgroepen (m.b.t. beplanting en meubilair) (18 oktober 2022)
- De wijk in met de koffiekar (9 november 2022)
- Afstemming met sportverenigingen (1 & 16 november 2022)
- Afstemming met de werkgroepen (29 november 2022)
- Inloopuur Rossini- en Wagnercomplex (2 december 2022)
- Film met uitleg over Masterplan Adegeest (december 2022)
- Inloopavond (14 december 2022)

Communicatie via gemeentelijke website: https://www.voorschoten.nl/adegeest

Communicatie via de BouwApp --> Groot onderhoud Adegeest

Knip in de Richard Wagnerlaan
De knip in de Richard Wagnerlaan is getekend in een conceptversie van het Masterplan, omdat het een oplossing leek voor het sluipverkeer naar het sportpark en de drukte die ontstaat aan de Richard Wagnerlaan in de weekenden. Echter is de Weddeloop uitgerust met drempels en onoverzichtelijk voor automobilisten en hierdoor niet aantrekkelijk als route om de grote parkeerplaats te bereiken. Bij de keuze voor de eenrichtingsvariant voor de Weddeloop is geen knip in de Richard Wagnerlaan de enige optie om deze verkeersveilig in te richten. Ook kwam de knip al eerder ter discussie in de werkgroepen.

Argumenten vóór een knip:
- De bewoners aan de R. Wagnerlaan en Rossinidreef ervaren in de weekenden overlast van foutgeparkeerde auto's voor de flats en een parkeerplek tekort.
- Verkeer zal niet meer door de wijk naar het sportpark rijden, er is dus minder verkeer.
- Fietsen en lopen naar het sportpark wordt aangemoedigd.
- De parkzone tussen de flats en sportvelden kan verbonden worden met de groenstrook aan de Rossinidreef.

Argumenten tegen een knip:
- De bereikbaarheid van het sportpark, niet alleen de sportvelden, maar ook van het zwembad, de moestuinen en de golfbanen, wordt minder.
- Alle bezoekers die met de auto komen zullen over de Weddeloop moeten rijden.
- De Weddeloop is nu niet ingericht voor de aantallen verkeer die bij een knip in de R. Wagnerlaan over de Weddeloop zullen rijden.
- De Richard Wagnerlaan, de Mozartlaan en de Bachlaan zijn wel ingericht om de verkeersstromen te geleiden.

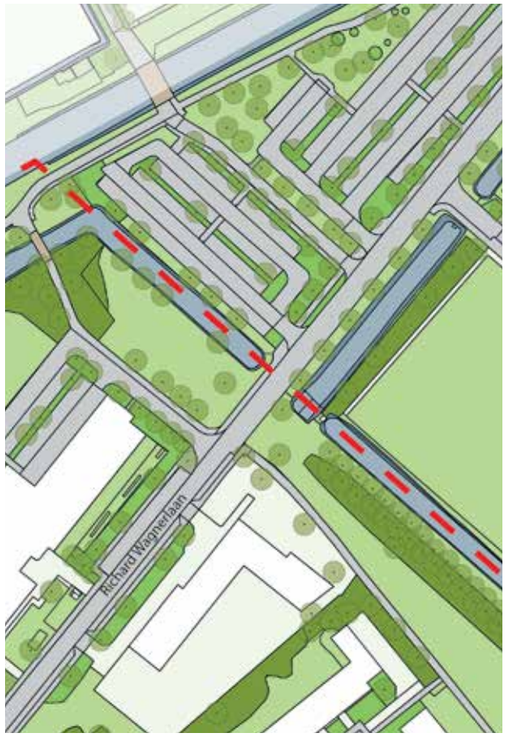

R. Wagnerlaan - huidige situatie

R. Wagnerlaan - zonder knip (Masterplan)

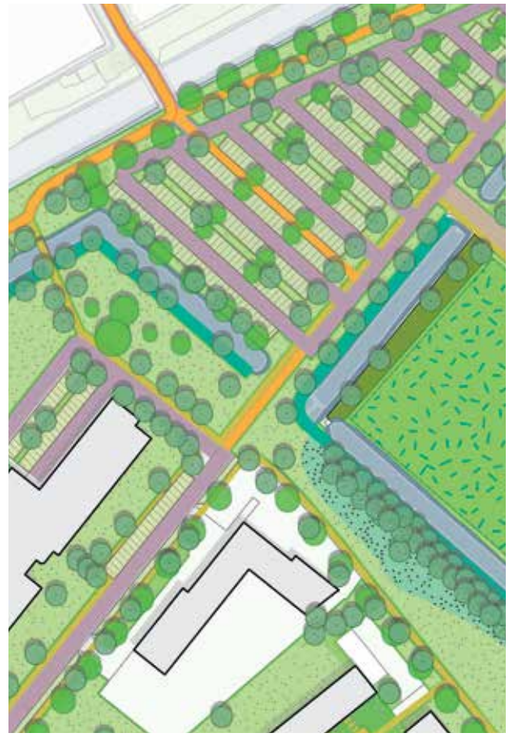
R. Wagnerlaan - met knip (niet opgenomen in Masterplan)

Knip in de Chopinlaan
Op de Chopinlaan wordt hard gereden en het is een populaire verbinding tussen de Van Beethovenlaan en de Richard Wagnerlaan. Door het autoverkeer ter hoogte van het park aan de Franz Lisztlaan (een knip) eruit te halen, wordt doorgaand verkeer aangemoedigd om een andere route te nemen. Als belangrijke fietsroute door de wijk blijft de weg gewoon open. Het weghalen van de brede rijweg geeft kansen om de locatie te vergroenen en het park uit te breiden. Op de hoek Händellaan/Chopinlaan/ Franz Lisztlaan is zo genoeg plek om de gewilde grote eik te planten.

Argumenten vóór een knip:
- Het park wordt niet meer doormidden gesneden door een rijweg.
- Kinderen hoeven geen weg meer over te steken van de ene kant van het park naar de andere kant.
- De Chopinlaan is een doorgaande route waar snel wordt gereden. Door de knip is deze route niet meer aantrekkelijk om te nemen met de auto.
- Er zijn andere wegen zoals de Bachlaan en Mozartlaan die geschikt zijn om de wijk in te rijden.

Argumenten tegen een knip:
- De bereikbaarheid van de woningen die direct rondom het park liggen, verandert, bijv. de bereikbaarheid met de caravan.
- Risico dat automobilisten de Diepenbrocklaan als sluiproute gaan gebruiken.

Kruising Chopinlaan/Franz Lisztlaan - huidige situatie

Kruising Chopinlaan/Franz Lisztlaan - met knip & fiets- en wandelpad

Kruising Chopinlaan/Franz Lisztlaan - zonder knip
(niet opgenomen in Masterplan)

Varianten voor de Weddeloop
In november 2022 is het concept Masterplan gepresenteerd aan de vertegenwoordigers van de sportverenigingen en zijn er na aanleiding van het eerste overleg een aantal varianten voor de herinrichting van de Weddeloop uitgewerkt; een variant met een eenrichtingsweg vanaf de Van Beethovenlaan over de Weddeloop (1) en een variant met een knip in de Weddeloop ter hoogte van de tennisvelden (2). De meerderheid van de vertegenwoordigers koos voor de variant met de eenrichtingsweg. Deze is ingetekend in het Masterplan. Voor beide varianten zijn voor- en nadelen te noemen en deze zijn uitvoerig besproken.

Belangrijke aandachtspunten zijn het creëren van een veilige omgeving voor (jonge) fietsers en voetgangers, bewegwijzering bij de entrees van het sportpark en goede bereikbaarheid voor de hulpdiensten. Ook de kruising Weddeloop/Van Beethovenlaan moet overzichtelijker en veiliger worden.

De optie met een knip in de Weddeloop is uitgewerkt om genoeg ruimte te creëren voor de fietsers en een centraal fietsparkeerplein te kunnen realiseren. Deze knip geeft ook meer ruimte voor vergroening van de Weddeloop en een duidelijke parkeerplaatsverdeling van de clubs (hockey, handbal en tennis langs de Weddeloop) en voetbal, golf en het zwembad op het parkeerterrein aan de Richard Wagnerlaan. Dit zijn de voordelen van de variant met een knip in de Weddeloop.

De nadelen van de variant met de knip in de Weddeloop zijn de beperkte parkeermogelijkheden voor de hockey-, handbal- en tennisvereniging langs de Weddeloop en het risico dat bezoekende sporters van de voetbal ook aan de Weddeloop parkeren en daarmee plekken bezetten die bedoeld zijn voor andere clubs.

En de knip zorgt ervoor dat automobilisten heen en weer over de Weddeloop moeten. Deze extra verkeers-bewegingen hebben een negatief effect op de verkeersveiligheid.

Variant met een knip in de Weddeloop ter hoogte van de tennisvelden

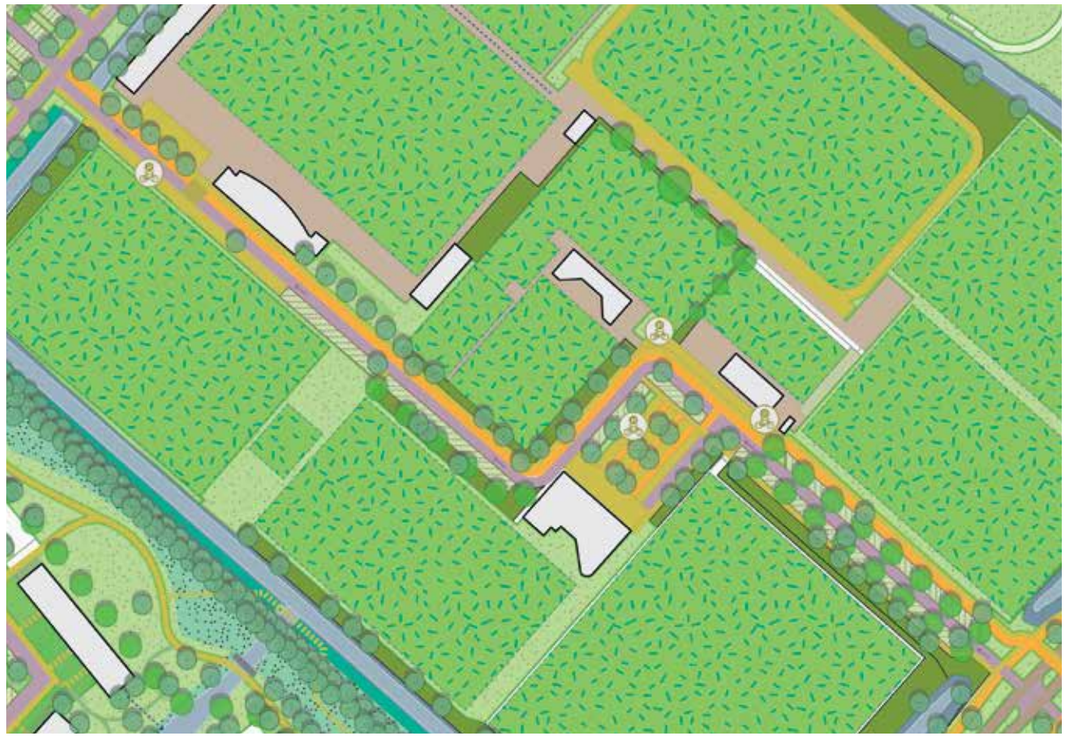

Variant met eenrichtingsverkeer (zoals ingetekend in het Masterplan)

Toekomst
De entree door het sportpark en de ligging van het hoofd parkeerterrein zijn verre van optimaal te noemen. Bij een toekomstige ontwikkeling op of rond het sportpark Adegeest moeten mogelijkheden onderzocht worden om de bereikbaarheid en het parkeren te optimaliseren. Een mogelijke optie is een directe entree te creëren naar het hoofd parkeerterrein met daarbij een aftakking voor de fietsers en voetgangers richting de verschillende verenigingen. Dit voorbeeld is als schets opgenomen in het Masterplan.

Verkenning voor de toekomst

4. Masterplan voor Adegeest

Masterplan (noordzijde) (legenda pagina 41)

4. Masterplan voor Adegeest

Het Masterplan is een wensbeeld voor de toekomst van de hele wijk en gaat in op een aantal belangrijke thema's.

4.1 INTRODUCTIE

In dit hoofdstuk wordt het Masterplan voor Adegeest toegelicht aan de hand van een toelichting per deelgebied en vier belangrijk thema's: verkeer, parkeren, groen en afwatering. Het Masterplan laat het wensbeeld zien dat in samenwerking met de bewoners in de werkgroepen en in gesprekken met andere belanghebbenden tot stand is gekomen.
De Masterplankaart laat zien waar de straten en voetpaden gesitueerd zijn en wat groen is. Details zijn niet opgenomen in de Masterplankaart.

Belangrijke uitgangspunten voor het Masterplan zijn:

- Het verbeteren van de verkeersveiligheid;
- Een wijk die uitnodigt om te fietsen en wandelen;
- Waterberging in de groenstroken om piekbelasting van het rioolstelsel te voorkomen;
- Wateroverlast beperken in de openbare ruimte en in/rond woningen;
- Het behoud van het groen in straten (balans voldoende parkeerplaatsen/groen en bomen);
- Een impuls voor de grotere groene gebieden door ze een verdere invulling te geven (waterberging, verbeteren van de biodiversiteit);
- Een betrokken wijk, bij het proces en bij de herinrichting (en daarna).

Masterplan (zuidzijde) (legenda vorige pagina)

Bestaande gebakken klinkers

Hemelwaterafvoertegels 15×30

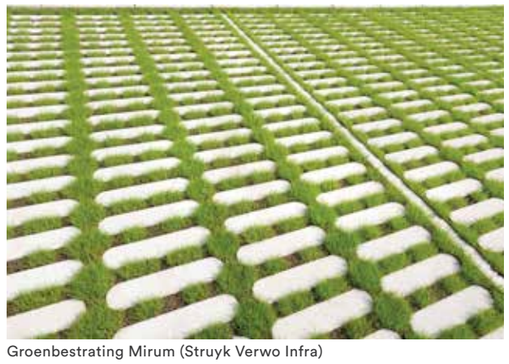
Groenbestrating Mirum (Struyk Verwo Infra)

Groenbestrating Hydro Lineo blok (Struyk Verwo Infra)

Materialen en maatvoering
Bij de herinrichting van de straten worden de gebakken klinkers uit de rijweg hergebruikt. De trottoirs worden voorzien van nieuwe materialen. Nieuwe materialen moeten aansluiten op het huidige beeld. De rode dikformaat klinker is erg beeldbepalend. Gebakken straatbaksteen is tevens een duurzaam materiaal.

Voorgesteld wordt:
- Rijweg van gebakken klinker, minimaal 4,80 meter breed met lage opsluitbanden langs groenstroken (zodat hemelwater kan afstromen).
- Parkeervakken op trottoirniveau, 2 meter breed, de vakken aangegeven met een witte hoeksteen of d.m.v. een afwijkende kleur straatsteen. Eventueel hergebruik van de bestaande gebakken klinkers om parkeervakken aan te geven.
- Minimaal aan één zijde een voorwaardig trottoir, 2 meter breed.
- Waar door bestaande bomen langs de weg de gewenste afmeting van de rijweg niet mogelijk is, moet naar een oplossing gezocht worden met behoud van de bomen.
- Door de maat van de straten en de beperkte ruimte is deze gewenste maatvoering niet altijd mogelijk. In dit geval moet er een keuze gemaakt worden. Hierin moet bewust worden gekeken waar ruimte voor nodig is en wat er voorrang heeft in het straatprofiel.

In de voorgestelde profielen is de gewenste indeling bepaald. Op veel plekken worden groene parkeerplaatsen uitgevoerd in grasbetontegels voorgesteld. Een esthetische tegel die aansluit bij de lineaire vormgeving van de straten wordt voorgesteld, zoals tegels die lijnen of een geometrisch patroon vormen.

Beheer
Door het beheer van het groen op een goede wijze te regelen, kan een hoge kwaliteit, een veilig bomenbestand en een verhoging van de biodiversiteit gerealiseerd worden. Communicatie met bewoners waarom en wanneer onderhoud wordt gedaan zorgt voor duidelijkheid. In het Masterplan zijn veel ambities verbeeld m.b.t. het groen, de parken en de straten. Het beheer moet goed geregeld worden om er voor te zorgen dat de bestaande wensen en ambities ook uitgevoerd kunnen worden. Hierbij is blijvende financiering voor een groenstructuur met een eventueel hoger beheerniveau belangrijk. Een gericht beheerplan moet inzichtelijk maken welke groenstructuren en beplantingen op welke manier en hoe vaak onderhouden worden. In het Masterplan worden op een aantal plaatsen groenstroken gebruikt voor waterberging door bijv. infiltratiestroken en beplante greppels die het hemelwater opvangen. Deze groenstroken vragen ook een hoge mate van beheer (hierbij kan eventueel onderscheid worden gemaakt tussen de infiltratiestroken/beplante greppels/glooiingen).

4.2 MAATREGELEN OP WIJK, STRAAT EN KAVEL NIVEAU

Maatregelen om de omgeving adaptief in te richten worden steeds meer toegepast en de waardering en acceptatie voor deze maatregelen wordt groter, denk aan aanleggen van wadi's, kiezen voor droogtebestendige beplanting, vergroening en het aanleggen van groene daken. Ook liggen er in stedelijke gebieden veel kansen om de biodiversiteit te verbeteren. Straten en groene structuren vormen een hecht netwerk en vormen zo een leefgebied voor flora en fauna. Bij het vergroten van de biodiversiteit behaal je de meeste winst door naar het geheel van bodem, water, mens, dier en beplanting te kijken. Een gezond bodemleven staat aan de basis van een gezonde en biodiverse leefomgeving.

De maatregelen worden beschreven voor de eigen kavel, straat en voor de wijk. De maatregelen voor de kavel zijn vaak werkzaamheden die bewoners zelf kunnen uitvoeren in of rond huis en tuin, zoals het planten van een groene erfscheiding (haag) of aanleggen van een groen dak. Voor veel van deze maatregelen zijn vaak subsidies aan te vragen of ze lonen als bewoners dit samen oppakken voor een hele straat.

In de straat kunnen bewoners ook bijdragen door bijvoorbeeld een boomvak of groenstrook te adopteren en het onderhoud uit te voeren (dit gebeurt reeds in Adegeest). Op het niveau van de wijk kunnen het aanleggen van infiltratiestroken, watervertragende groenstroken, natuurvriendelijke oevers en natuurlijke speelplekken bijdragen aan klimaatadaptatie en biodiversiteit.

Voor het verbeteren van de biodiversiteit kan gedacht worden aan maatregelen zoals extensief beheer, planten van inheemse soorten, en het aanpakken van bodem- en luchtverontreiniging.

De maatregelen worden op de volgende pagina toegelicht.

Kavel

Nestplekken voor vogels en vleermuizen

Hotels en stenen voor insecten en amfibieën

Aanleggen van groendak

Geveltuintje/groene voortuin

Groene erfafscheiding

Groenere tuin

Groene gevels

(Regen)watergebruik bij wonigen

Zonnecollecoren op het dak

Verduurzaming van woningen

Straat

Bomen planten (schaduw)

Vergroenen plantvak

Groeiplaatsen van bomen optimaliseren

Ontstenen en vergroenen

Grasbetonstenen

Adopteer een boomspiegel

Veilige woonstraten

Water bufferen op straat

Waterpasserende verharding

Regenwater geleiding over weg

Wijk

Gescheiden riool

Infiltratieveld of strook/wadi

Hemelwaterbuffer met infiltratie Watervertragende groenstrook

Open water/vijver

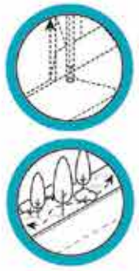
Afkoppelen regenpijp

Natuurvriendelijke oever

Creëren ontmoetingsplek (voor de jeugd)

Natuurspeelplek

Buurttuin/schooltuin/pluktuin

Ontwikkellocatties aanwijzen (transformatie)

Biodiversiteit

Natuurvriendelijke oevers aanleggen

Extensief beheren en verwilderen

Inheemse bomen planten

Nestkasten ophangen (nest- en schuilplekken voor vogels en insecten)

Vang regenwater op (voor in de tuin)

Plant een divers sortiment aan (geen monocultuur)

Pas het groenbeheer aan

Verminder lucht-, water- en bodemverontreiniging

Zorg voor een gezond bodemleven

3 V's: voedsel, voortplanting en veiligheid

Klimaatadaptatie en biodiversiteit maatregelen op kavel, straat en wijk niveau

4.3 MASTERPLAN

4.3.1 DEELGEBIED 1 WEST

Langs de open polder liggen een aantal compacte woonblokken omringd door royale groenstroken. Tussen de woonblokken door zijn er mooie doorzichten op het landschap. De boomstructuren langs de R. Wagnerlaan worden hersteld en de groene tussenruimtes krijgen een groene invulling. Watervertragende infiltratiestroken langs de wegen vangen water op van de woningen en straten en voeren het vertraagd af. Door de asverspringing (knik) in de R. Wagnerlaan moeten automobilisten snelheid minderen. De zichtlijn over de lange assen die karakteristiek zijn voor Adegeest moeten behouden blijven. Het huidige B+C gebouw heeft een transformatie kans, bij een herbestemming van het pand kan het een bijdrage leveren aan de wijk.

Belangrijke aandachtspunten in het Masterplan:

- Bomen toegevoegd in woonblokken.
- Watervertragende groenstroken (geen infiltratie i.v.m. klei/veen bodem) vangen water op.
- Een extra speelplek in de groenstrook tussen de Brahmslaan en Haydnlaan. Het trapveldje en de hagen behouden.
- Het buurtinitiatief om de groenstrook tussen de Bartóklaan en Debussylaan te ontwerpen is meegenomen in het Masterplan.
- Nieuw wandelpad vanaf de Händellaan naar het rosarium in Adegeest park.
- Voetpad langs de watergang tussen de Bachlaan en Gershwinpad.
- Een deel van het openbare groen in de Brucknerlaan is geadopteerd door bewoners.

4.3.2 DEELGEBIED 2 NOORD

Langs de sportvelden staan een aantal flats (4-10 verdiepingen) die door hun oriëntatie de ruimte duidelijk verdelen in een voor- en achterwereld. Langs de achterzijde van de flats wordt de parkzone heringericht als een natuurlijke parkzone met een voetpad, brede oeverzone en een hondenlosloopzone. Er is geen knip getekend in het Masterplan in de R. Wagnerlaan ter hoogte van de Rossinidreef, omdat verkeer van de Weddeloop (eenrichtingsweg) via de Mozartlaan het gebied weer uit moet.

Belangrijke aandachtspunten in het Masterplan:

- Herinrichting van de parkzone tussen het Schubertplantsoen en de sportvelden, met nadruk op landschappelijke inrichting, een natuurlijke zone met meer water(berging), en een losloopzone voor honden. Er is vanuit bewoners een wens voor meer bankjes en vuilnisbakken.
- Geen knip in R. Wagnerlaan richting sportvelden (vanwege eenrichtingsweg Weddeloop)
- Groene hoven tussen hoogbouw in samenwerking met omwonenden/vve invullen.
- Het veldje ten noorden van de flats aan de Rossinilaan invulling geven (in overleg met bewoners van de flats, bijv. volkstuin of jeu des boules).
- Een struinpad langs het Schubertplantsoen (er ligt nu geen pad en deze strook is een hondenuitlaatstrook).
- Natuurvriendelijke oever langs het Schubertplantsoen en Rossinidreef aanleggen.
- Wens voor bankjes bij de vijver en bij de entrees van de flats aan de Rossinidreef.
- Wens voor combinatie gazon en vaste planten bij entrees van de flats aan de Rossinidreef.
- Wens voor aanvullen vaste beplanting langs de voorzijde van de flats bij de entrees aan het Schubertplantsoen, met heesters en vaste planten.
- Wens voor een laad- en losplek aan de voorzijde van woonflat R. Wagnerlaan 73.
- Wens voor mindervaliden parkeerplek bij flat Rossinidreef 1.
- Wens om het wandelpad langs de vijver te verbreden (nu te smal voor rolstoelen).

4.3.3 DEELGEBIED 3 OOST

Het oostelijke deel van de wijk, ten oosten van de Van Beethovenlaan, ligt op de strandwal en heeft een zandige ondergrond. Infiltratie van het hemelwater in de groenstroken is hier erg kansrijk. Het aanleggen van wadi's of infiltratiestroken wordt echter wel bemoeilijkt door de vele aanwezige bomen langs de straten en in de groenstroken. Door in het Sweelinckhof een deel van de rijweg te vergroenen kunnen de speelplekken aan de Palestrinalaan en Sweelinckplein met elkaar verbonden worden en hoeven kinderen de weg niet over te steken.

Belangrijke aandachtspunten in het Masterplan:

- Infiltratiezones (waar mogelijk) in bestaande groenstroken (de bodem is hier geschikt voor infiltratie).
- De boomstructuur herstellen/aanvullen langs de Palestrinalaan.
- Aanleggen van een natuurvriendelijke oever langs de Grieglaan om de biodiversiteit te vergroten.
- Sweelinckhof vergroenen (combineren spelen met waterberging) en verbinden met speelplekken aan de Palestrinalaan, wens voor extra bankjes bij de speelplek.
- Het trapveldje langs de Palestrinalaan een upgrade geven.
- Wens voor 30km/u of herstraten van zuidelijke deel Mozartlaan.
- Herplant van voorjaarsbloeiers (bollen) langs de Mozartlaan.
- Doorsteek fietspad tussen de Paletrinalaan en Leidseweg (Operapad) veiliger maken voor fietsers en voetgangers.
- Voldoende plek langs de Fortgensschool voor een Kiss & Ride (bij voorkeur anders organiseren langs de Van Beethovenlaan).
- Wens voor beplante infiltratiestroken (wadi's) en vaste planten (o.a. langs de Palestrinalaan en Von Weberlaan).

4.3.4 DEELGEBIED 4 MIDDEN

In het centrale deel van de wijk gaat het groen meer invulling krijgen. Het park aan de Franz Lisztlaan wordt vergroot doordat de verharding langs de Chopinlaan wordt verminderd. De Chopinlaan wordt doorgeknipt en het groen tot een groot park gevormd. Langs de R. Wagnerlaan wordt de biodiversiteit van de groenstrook vergroot door bloemrijkgrasland en stroken met vaste planten. Watervertragende groenstroken zorgen voor een oppervlakkige afvoer van hemelwater bij hevige regen.

Belangrijke aandachtspunten in het Masterplan:

- Herinrichting van het park aan de Franz Lisztlaan, met een upgrade van de bestaande speelplek en trapveldje.
- Door een knip in de Chopinlaan wordt deze route onaantrekkelijk gemaakt voor autoverkeer, mensen zullen minder hard rijden over de Chopinlaan.
- Infiltratiestroken in het park langs de wegen vangen hemelwater op, in combinatie met vergroten van de biodiversiteit.
- Diverser groen, met deels gemaaid gras, bloemrijk grasland en beplante infiltratiestroken.
- Nieuwe bomen (zijn al geplant).
- Eik op hoek Chopinlaan.
- Winkelgebied vernieuwen met o.a. meer fietsnietjes en laden en lossen oplossen langs Verdilaan.
- Aanvullen van de boomstructuur langs de R. Wagnerlaan en Mozartlaan.
- Bomen tussen de parkeervakken aan de J. Wagenaarlaan.
- Kruising Van Beethovenlaan- Chopinlaan anders organiseren zodat voetgangers veiliger kunnen oversteken en Van Beethovenlaan versmallen.

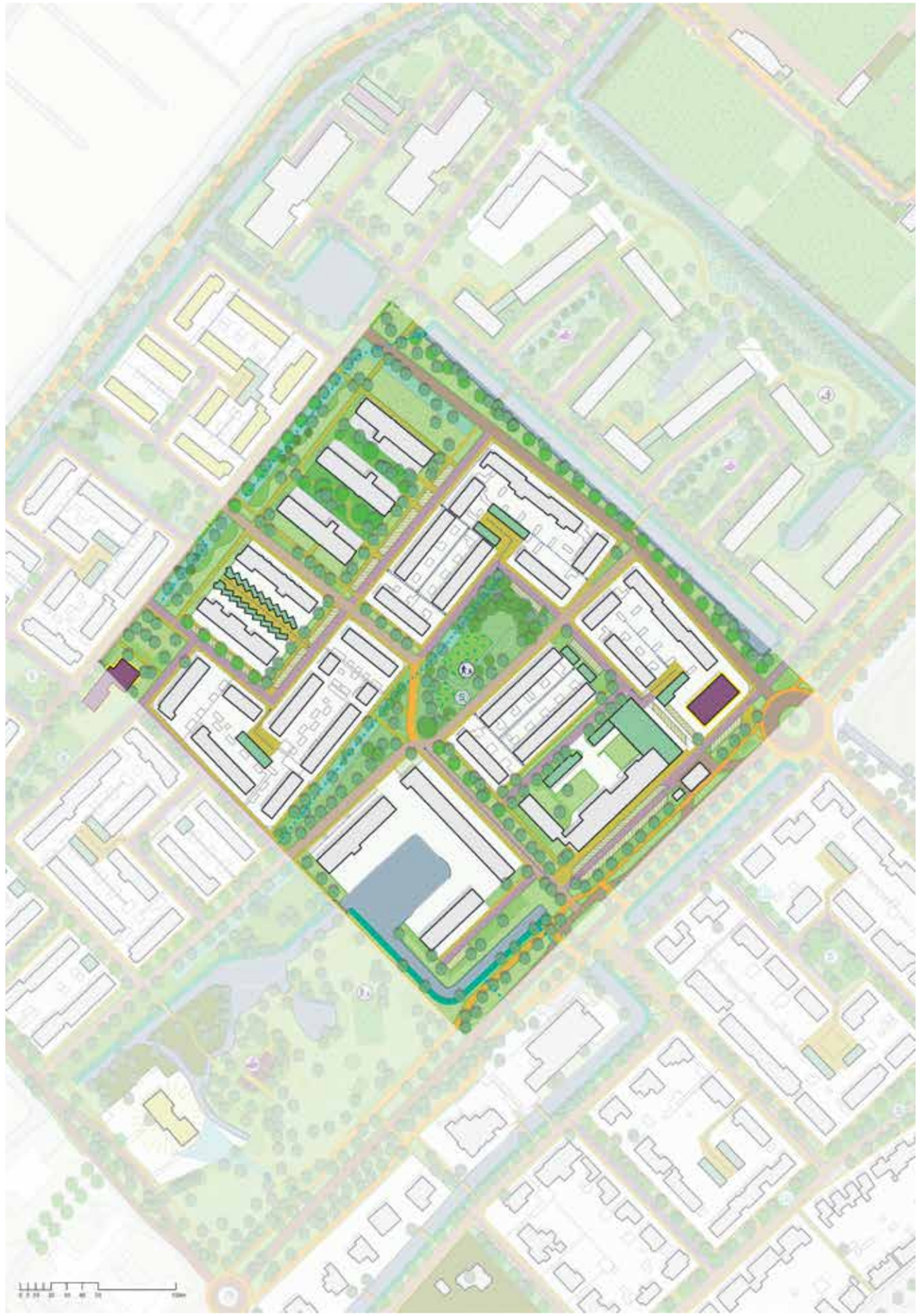

4.3.5 DE WEDDELOOP

De Weddeloop ligt opgespannen tussen de R. Wagnerlaan en de Van Beethovenlaan en slingert tussen de sportvelden van sportpark Adegeest door. De Weddeloop is nu een tweerichtingsweg waar in de loop van de tijd veel parkeerplaatsen her en der versnipperd zijn aangelegd. Om de verkeersveiligheid van het gebied en de bereikbaarheid voor fietsers te verbeteren, is er een wens om de Weddeloop te herinrichten. De toevoeging van een tweerichtingsfietspad is de belangrijkste toevoeging in het Masterplan. Centraal tussen de sportverenigingen wordt een groot fietsplein aangelegd waar iedereen zijn fiets kan stallen. Ter hoogte van de voetbalvereniging worden parkeerplaatsen opgeruimd en komt een brede fiets- en voetgangerszone met voldoende plek om de fiets en scooter te stallen.

Belangrijke aandachtspunten in het Masterplan:

- Een eenrichtingsweg is wenselijk om de ruimte overzichtelijker en veiliger te maken.
- Creëren van veilige oversteken tussen de velden en clubhuizen.
- Een vrij liggend fietspad voor verbeterde verkeersveiligheid!
- Parkeren op grastegels en op enkele plekken bomen tussen parkeervakken (niet bij de velden i.v.m. blad op sportvelden).
- Inzetten op meer fietsparkeren en dit faciliteren d.m.v. een centraal fietsplein.
- Beter georganiseerde kruising Weddeloop-Van Beethovenlaan.
- Betere bewegwijzering noodzakelijk.
- Waterproblematiek oplossen (stilstaand water door defect gemaal en drainage tussen de velden van de voetbal).
- Afwatering sportvelden faciliteren. Met name bij voetbal een structureel probleem.

4.4 VERKEER EN PARKEREN

Verkeer
In Adegeest is de maximum snelheid 30km/u (m.u.v. de Van Beethovenlaan, Bachlaan en Mozartlaan), maar de inrichting van de straten verteld dit niet. Bestuurders moeten uit de omgeving kunnen aflezen welk gedrag van ze verwacht wordt, namelijk rustig rijden, niet harder dan 30 km/u. Snelheidsremmende maatregelen die horen bij een 30km/u-zone zijn drempels, obstakels, asverspringingen en wegversmallingen. Snelheidsremmende maatregelen worden hoofdzakelijk ingezet om de verkeersveiligheid te vergroten (principe 'duurzaam veilig'). Elke kruising van twee wegen krijgt straks een plateau. Vooral de lange rechtstanden in de wijk, zoals de R. Wagnerlaan, nodigen uit om te hard te rijden. De lange rechtstanden in straten worden doorbroken door middel van herkenbare kruispunten (plateaus) en met drempels om de 70m.

Bij de herinrichting van de straten wordt rekening gehouden met het STOMP-ontwerpprincipe. STOMP staat voor Stappen, Trappen, OV, MaaS en Privé-auto. Bij het STOMP-principe geven we de voetganger de meeste prioriteit en de privé-auto de minste. Te voet en met de fiets gaan moet aantrekkelijk zijn. Voor langere afstanden bieden het OV en deelvervoer (MaaS) een uitkomst. Het uitgangspunt in Adegeest is de fietser en voetganger voorrang verlenen door daar voldoende ruimte voor te creëren (brede trottoirs) en de auto in te passen in de overgebleven ruimte.
De themakaart laat zien dat een aantal wegen (de potentie hebben om) eenrichtingswegen te worden, zoals de Van Beethovenlaan langs de winkelzone, en de Weddeloop. De beschikbare ruimte voor de rijweg is hier vaak bepalend. De aanrijroutes voor het sportpark gaan over de Weddeloop en over de Mozartlaan ,de Bachlaan via de Richard Wagnerlaan naar het parkeerterrein bij het zwembad naar het parkeerterrein aan de R. Wagnerlaan.

Op twee plekken wordt een knip voorgesteld in de rijweg t.b.v. fietsverkeer, op de Chopinlaan (kruising met de Händellaan/ Franz Lisztlaan) en op de Berliozlaan (kruising Bizetlaan). Op beide locaties blijft de route toegankelijk voor voetgangers en fietsers.

Parkeren
Het parkeren wordt geformaliseerd (parkeren op trottoirniveau) en de rijwegen versmald. De themakaart toont de parkeervakken in de wijk en aan welke zijde van de straat de parkeervakken worden gerealiseerd. Deze kaart toont een eerste aanzet en is in de werkgroepen afgestemd met bewoners. In de meeste gevallen wordt de huidige parkeerzijde aangehouden. Langs de straten wordt in langsparkeervakken geparkeerd. In enkele straten, zoals de Berliozlaan, de Johan Wagenaarlaan, de Tsjaikovskilaan, de Puccinidreef en de Paganinidreef zijn ook parkeervakken waar (schuin) haaks geparkeerd wordt. In het blauw zijn in klinker verharde vakken aangegeven. In het groen zijn de parkeervakken in grasbetontegels aangegeven. Parkeervakken langs groenstroken en opritten zijn geschikt om uit te voeren in grastegels. Ook de parkeerterreinen zijn door het sporadische gebruik, enkel in het weekend bijvoorbeeld, geschikt om uit te voeren in grasbetontegels.

4.5 GROEN EN BOMEN

Het groen in de wijk wordt erg gewaardeerd en bij de herinrichting van de straten is er in de wijk een duidelijke wens om dit niet ten koste van het groen te doen. De verbreding van een weg mag dus niet ten koste gaan van het naastgelegen groen. In Adegeest staan veel grote bomen, die een bijdrage leveren aan een gezonde leefomgeving door schaduw te geven, het vergroenen van de omgeving en bij te dragen aan de biodiversiteit. Verbeteren van groeiplaatsen van bomen (zorgen voor voldoende doorwortelbare ruimte) bij de herinrichting van de straten is belangrijk voor het behouden van gezonde bomen in de toekomst. Het huidige bomenbestand is intussen aangevuld met diverse nieuwe bomen. Zo ontstaat een scala aan boomgroepen van verschillende leeftijden. Meer aandacht kan nog besteed worden aan het herstellen van de boomstructuren en planten van bijzondere soorten (wisselend assortiment). Hierbij ligt een soortkeuze voorhand die aansluit bij landschappelijke context van Adegeest of een die accenten aanbrengt in de parken en groenstroken.

Flora en fauna hebben baat bij verbonden groenzones en doorgaande boomstructuren. De wijk overstijgende groenstructuren zijn belangrijk voor de biodiversiteit. Als corridor naar het landschap dragen de Bachlaan en Mozartlaan bij als doorgaande structuren. Binnen de wijk vormen de groenzones, zoals het park aan de Franz Lisztlaan en Park Adegeest, bijzondere groene plekken voor flora en fauna (of hebben de potentie om dat te zijn). Extensief beheer van groen draagt ook bij aan een grotere biodiversiteit en er worden ideale omstandigheden gecreëerd voor bijen, insecten en vlinders. Een tiny forest is een voorbeeld van een extensief stukje groen dat veel insecten en vogels aantrekt (en daarnaast een educatieve waarde heeft). Bomen, plantvakken, bloemrijke bermen en oevers zijn divers en dragen in hoge mate bij aan de biodiversiteit.

De wijk heeft veel open water en er lopen enkele lange waterstructuren door de wijk. Er is veel potentie om de oevers in te richten met het oog op biodiversiteit. Een rijk en gezond waterleven draagt bij aan de aquatische soortrijkdom. Door natuurvriendelijke oevers aan te leggen, wordt de ecologische kwaliteit van watersystemen verbeterd.

Bewoners van de wijk staan open voor het nemen van klimaatadaptieve maatregelen (resultaat enquête). Veel tuinen zijn al groen en enkele opritten zijn voorzien van waterdoorlatende verharding/gras. Een groot aantal respondenten (bijna 70%) zou mee willen werken aan het afkoppelen van de regenpijp of het nemen van andere klimaatadaptieve/biodiversiteit maatregelen.

SFEERBEELDEN VERKEER EN PARKEREN

Parkeervak op trottoirniveau

Parkeervak op trottoirniveau

Plateaudrempel

Verhoogd kruispunt

Parkeren op grastegels in groenstrook (voorbeeld voor Händellaan)

Langsparkeren op grasbetontegels

SFEERBEELDEN GROEN EN BOMEN

Heesters en struiken

Bomen met opvallende lentebeeld

Vaste planten border

Landschappelijke greppel/glooing

Divers beeld met gazon, bloemrijk grasland en bomen

Bloemrijk grasland en gemaaid gras

4.6 AFWATERING

De themakaart toont het oppervlaktewater, afwatering van hemelwater via de straten en afwaterende groenstroken of infiltratiestroken richting open water. Het bodemonderzoek (door Fugro, 2022) naar de doorlatendheid van de bodem heeft aangetoond dat de groenstroken op basis van de metingen maar een matige doorlatendheid hebben. De grondwaterstand in de wijk is al hoog en infiltratie van hemelwater kan het risico op grondwateroverlast vergroten. Ook zonder een toename van hemelwaterinfiltratie is er in de toekomst een risico op grondwateroverlast (bijv. door zetting van de bodem). Door gebruik te maken van een DIT-leiding (drainage/infiltratie/transport) kan de grondwaterstand beheerst worden. Bij droogte zal de leiding water infiltreren en bij hoge grondwaterstanden zal de leiding draineren.

Het vertraagd afvoeren van hemelwater is mogelijk als dit gedaan wordt in combinatie met een DIT-leiding. Door een DIT-leiding aan te leggen in een strook met grondverbetering onder waterbergende middelen (zoals een wadi) kan water vanuit de berging vertraagd de bodem in zakken, waarna het door de DIT-leiding wordt afgevoerd. Het water wordt vertraagd afgevoerd en het hemelwaterriool ontlast, zonder dat dit te hoge grondwaterstanden tot gevolg heeft (Advies van Fugro).

In delen van de wijk staan veel bomen in de groenstroken. Hier moet rekening mee gehouden worden bij het bepalen van locaties voor infiltratiezones. Zoals het advies van Fugro aangeeft kunnen er ook andere plekken gezocht worden voor de infiltratie van hemelwater, zoals in het cunet van verharde oppervlaktes van de rijweg en parkeervakken, door gebruik te maken van waterdoorlatende verharding.

De groenstroken ten westen van de Van Beethovenlaan (bijv. langs de R. Wagnerlaan, de Brahmslaan en de Debussylaan) zijn minder geschikt voor infiltratie, maar watervertragende groenstroken (greppels/glooingen) kunnen wel bijdragen aan het opvangen, vertragen en afvoeren van hemelwater.

Op enkele plekken in de wijk is bij hevige waterval wateroverlast in de achterpaden van de woonblokken. De drainage van de achterpaden moet op enkele plekken verbeterd worden. Langs de sportvelden wordt veel wateroverlast ervaren in de vorm van stilstaand water in sloten, verstopte drainage en haperende waterpompen. De groenstrook achter de hoogbouw aan het Schubertplantsoen wordt erg drassig bij regen, deze strook kan omgevormd worden tot natte natuur. Een extra waterpartij achter de flat kan dienen als waterberging bij hevige regen.

Vormgeving van de afgekoppelde regenpijp
Het afkoppelen van regenpijpen zorgt ervoor dat hemelwater zichtbaar wordt in de openbare ruimte (bewustwording!), voorkomt dat schoon water in het riool terecht komt, en zorgt ervoor dat het riool bij regen minder zwaar belast wordt. Om het hemelwater af te voeren van de regenpijp tot het trottoir kan er een goot door de voortuin gelegd worden (zie afbeelding).

Adegeest is een wijk met straatnamen die verwijzen naar een aantal zeer bekende én minder bekende componisten. Er komt een verbeelding van de componist bij de afgekoppelde regenpijp. De gemeente verzorgt de afkoppeling aan de voorzijde van de woning. Dit voorbeeld van de uitwerking van een afgekoppelde regenpijp is een bewonersinitiatief en wordt bij voorkeur bloksgewijs opgepakt.

Het afkoppelen van een regenpijp kan zowel bij een open voortuin als een voortuin met een muurtje. Hierbij is het noodzakelijk om een doorgang in het muurtje te boren om water vanaf de regenpijp te kunnen afvoeren naar het trottoir.

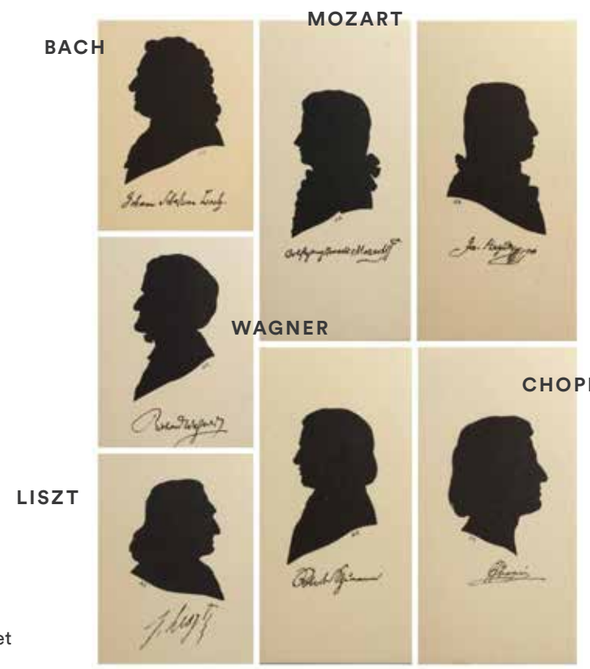

Componisten van Adegeest

Molgoot door de voortuin met afwatering over het trottoir

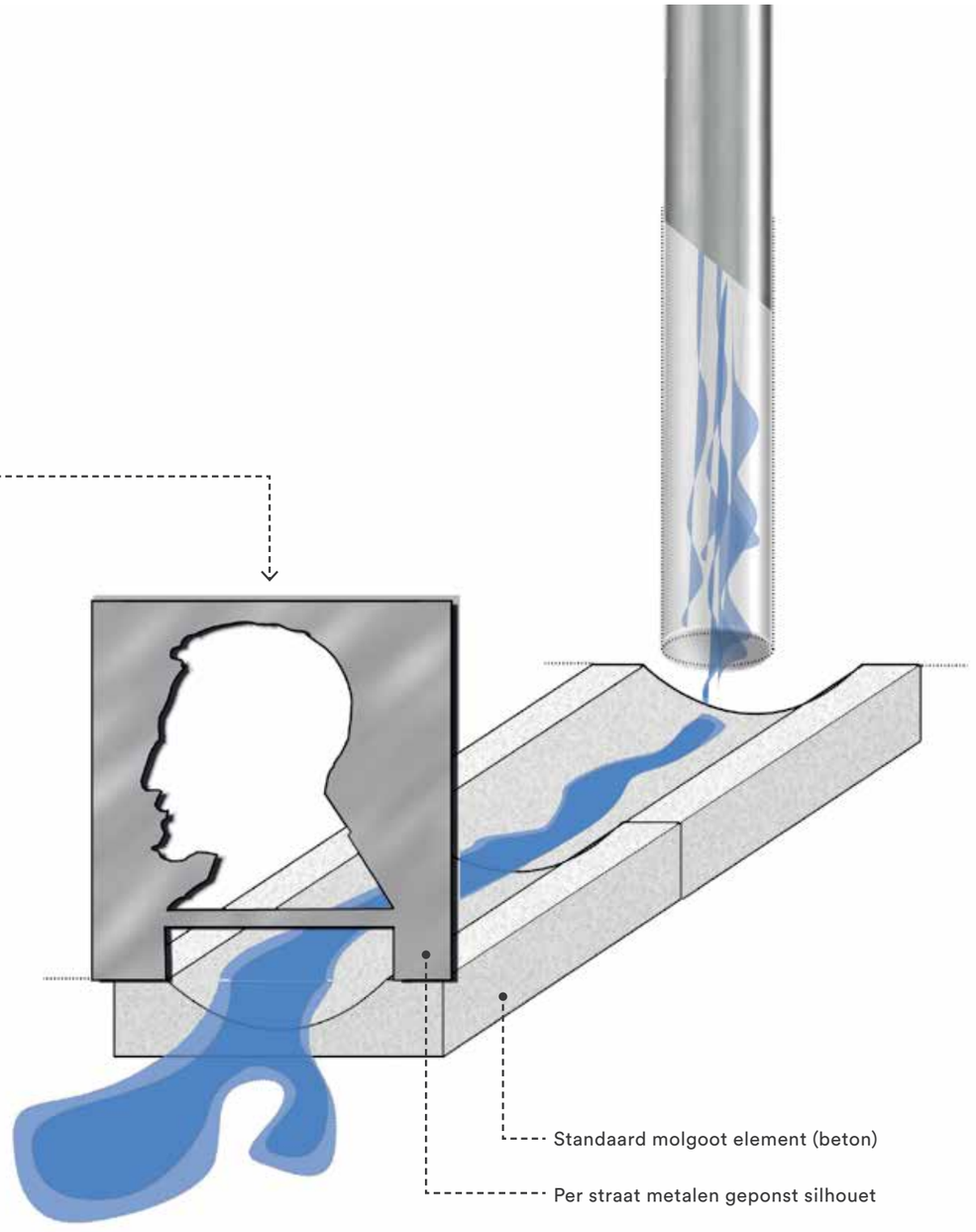

Uitwerking uitstroom goot met opzetstuk

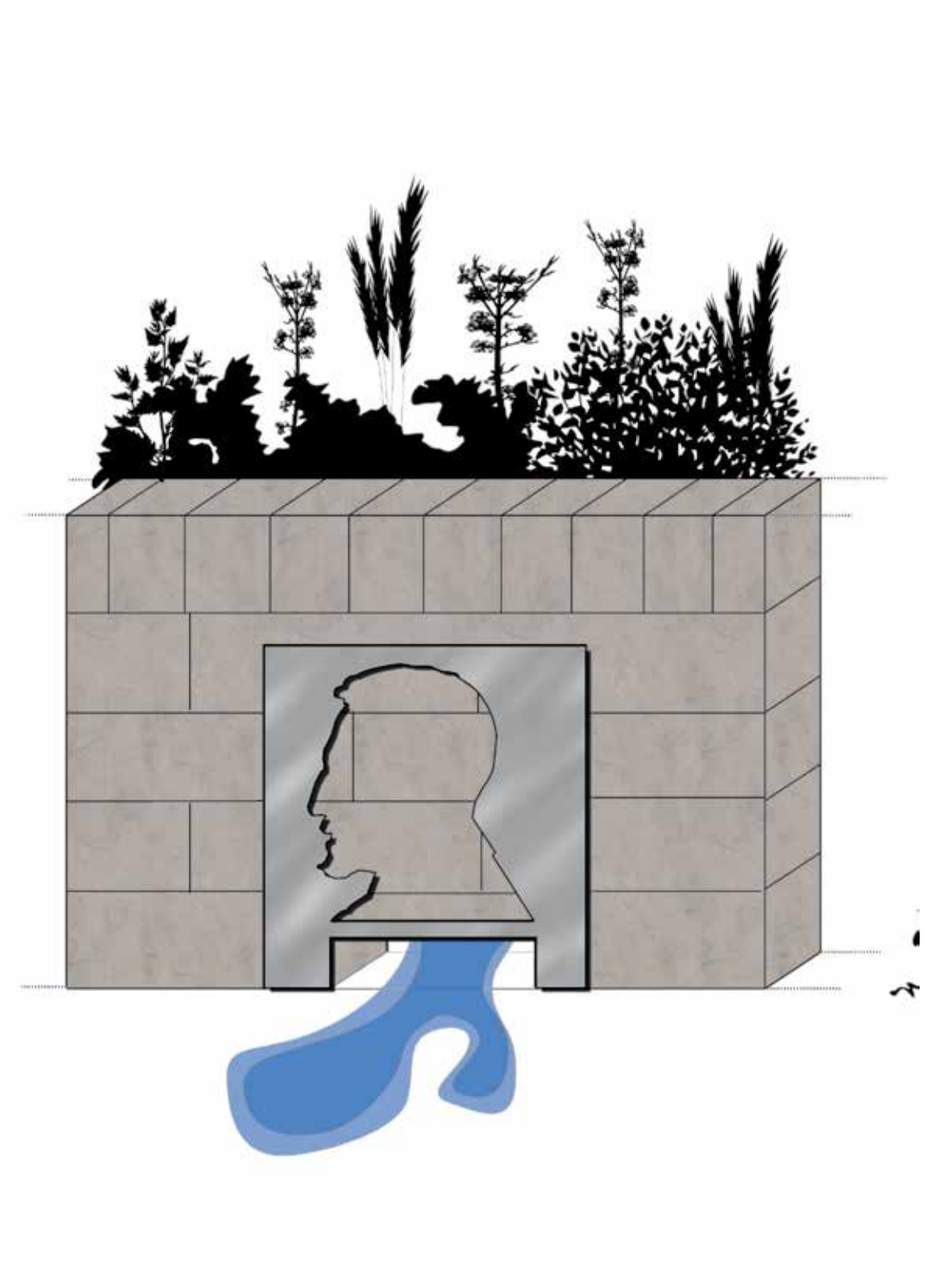

Metalen silhouet op stenen tuinmuurtje

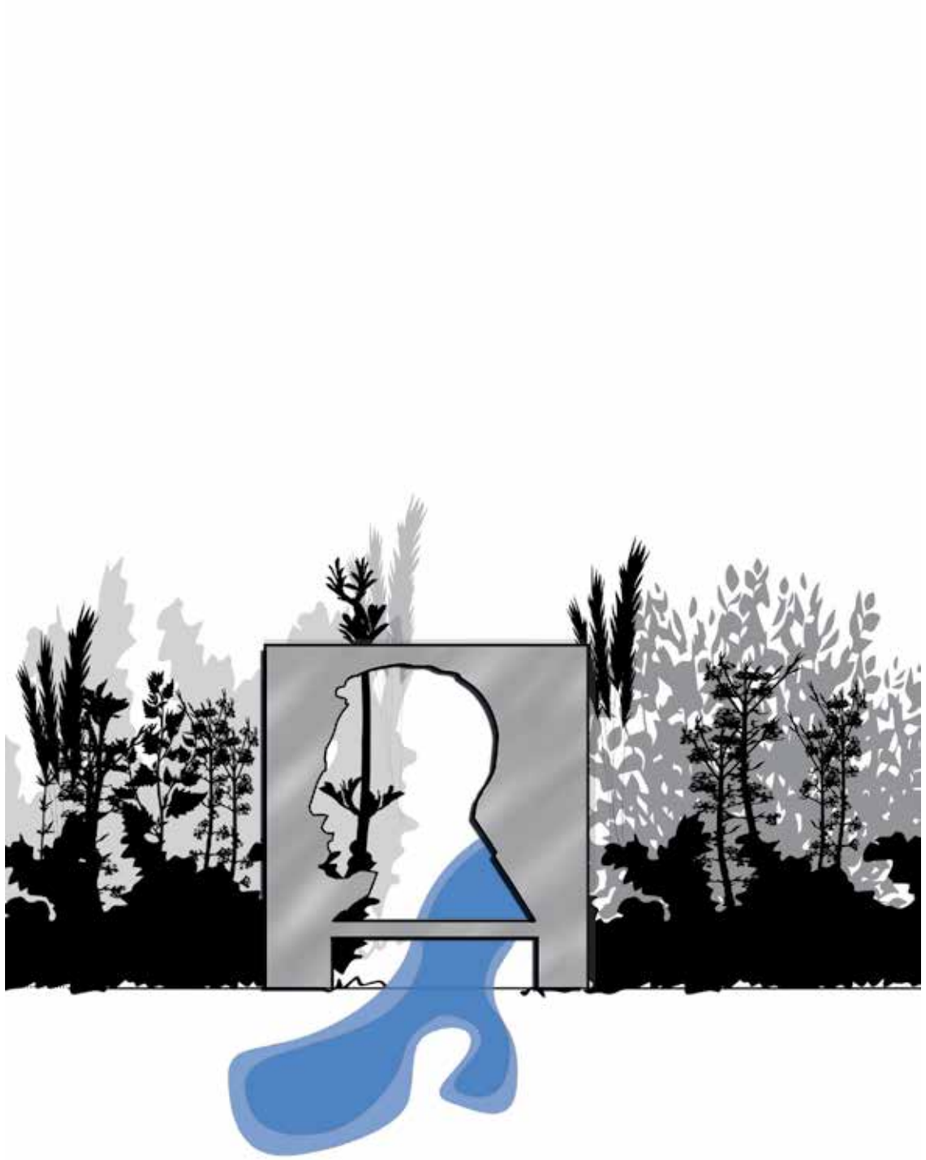

Metalen silhouet voor open tuin

4.7 MEUBILAIR

Op enkele plekken in de wijk staan bankjes. Er is in het participatietraject een wens geuit om bankjes op een aantal andere plekken te plaatsen. Daarnaast zijn de huidige bankjes niet altijd gebruiksvriendelijk voor ouderen, ze zijn laag en moeilijk om uit op te staan.

Legenda

- Bestaande zitbank
- Nieuwe zitbank (wens werkgroepen)

SFEERBEELDEN AFWATERING

Natuurvriendelijke oever

Verlaagde opsluitband laat hemelwater de groenstrook in stromen

Beplante glooing/infiltratiestrook

Glooiing/infiltratiestrook van gras

Hemelwater loopt via een gootje in de groenstrook voor het huis

Hemelwater loopt via een gootje over het trottoir naar de weg

SFEERBEELDEN MEUBILAIR

Opstelplek voor afvalcontainers

Fietsaanleunhek (Leon 900 met dwarsstang)-

Buitenbank (Erdi Steel Wave 1800/Delta Zorix)

Vuilnisbak (Bammens Capitole)

5. Uitwerkingen van het Masterplan

In dit hoofdstuk worden enkele uitwerkingen van het Masterplan toegelicht.

Een aantal plekken in de wijk zijn met de werkgroepen in meer detail uitgewerkt. Deze plekken zijn aandachtsplekken, omdat ze een bijzondere plek en/of functie hebben in de wijk. Vaak kunnen de uitwerkingen ook als voorbeeld dienen voor de uitwerking van andere locaties in de wijk, zoals het parkeren langs de Händellaan, de knik in de R. Wagnerlaan of vergroening van de achtererven.

1. Parkeren (aan de Händellaan)
2. Snelheidsremmende maatregel R. Wagnerlaan
3. Winkelzone Van Beethovenlaan
4. Wijkpark aan de Franz Lisztlaan
5. Parkeerterrein bij de sportvelden
6. Groenstrook tussen het Schubertplantsoen en de sportvelden
7. Speelveilig Sweelinckhof
8. Groene daken achtererven en garageboxen

5.1 PARKEREN (LANGS DE HÄNDELLAAN)

De Händellaan is een belangrijke straat in de ontsluiting van de wijk. De woningen aan de Händellaan kijken uit over Park Adegeest. Om de verkeersveiligheid van de wijk te vergroten worden op alle kruisingen van straten verhoogde plateaus aangebracht. Dit is standaard bij een 30km/u inrichting van de wijk. Langs de plantvakken worden langsparkeervakken aangelegd en nieuwe bomen geplant. Aan de zijde van park Adegeest worden de bestaande bomen behouden. Hier dient rekening mee gehouden te worden bij het aanleggen van infiltratiestroken die het water opvangen en afvoeren naar het open water. Tussen de bestaande bomen worden parkeervakken in grasbetontegels aangelegd. Deze groene parkeervakken dienen als overloop, voor het geval er in de aangrenzende straten geen parkeerplek meer is.

Parkeerplaatsen in het gras tussen de bomen

Infiltratiegreppel langs het pad

Bloemrijk grasland met bomen

5.2 SNELHEIDSREMMENDE MAATREGEL R. WAGNERLAAN

Door een knik in de R. Wagnerlaan zal dit geen lange rechte weg meer zijn. De knik wordt gecombineerd met een plateau over de breedte van de groenstrook tussen de Brahmslaan en de Haydnlaan. Het behouden van de lange zichtlijn over de R. Wagnerlaan is belangrijk omdat deze onderdeel is van de stedenbouwkundige opzet van de wijk. Deze uitwerking van de knik in de R. Wagnerlaan wordt ook toegepast op de kruising van de R. Wagnerlaan met de Bartóklaan/Debussylaan en de Mozartlaan.

Door de verhoogde kruising kan er een veilige oversteek tussen de speelplek aan de Bizetlaan en het trapveldje en de nieuwe speelplek aan de Brahmslaan/Haydnlaan gecreëerd worden.

Bestaand trapveldje met hagen erlangs

Watervertragende groenstrook (greppel voor infiltratie)

Speelplek voor kinderen tot 6 jr (inrichting nog te bepalen)

5.3 WINKELZONE VAN BEETHOVENLAAN

De winkelzone aan de Van Beethovenlaan is een plek die niet alleen door mensen uit Voorschoten wordt bezocht maar ook door mensen uit de hele regio. De winkelzone mag fraaier en de ruimte voor de fietser en voetganger breder. Langs de winkels ligt een strook parkeervakken, deze wordt betrokken bij de voetgangerszone. Er is dan meer plek voor groen en een plek om de fiets te stallen. Voor de bloemen- en viskar komt een stroompunt aan de westzijde. Het afvalpunt krijgt een upgrade.

Voor de winkeliers is de bereikbaarheid van de winkels belangrijk, ook voor mensen die met de auto komen. Voldoende parkeermogelijkheden en parkeerplaatsen voor de deur vergroten de bereikbaarheid. De rijweg wordt een eenrichtingsweg met schuinhaaks parkeren. Automobilisten zullen vanaf de Mozartlaan de winkels kunnen bereiken. De parkeervakken aan de winkelzijde worden uitgevoerd in klinker en de parkeervakken langs de groenstrook in grasbetontegels. Zo wordt de groene kwaliteit van park Adegeest doorgetrokken.

De zitplekken blijven behouden en met enkele groene plantvakken tussen de parkeervakken, kleine bomen en lage vaste planten krijgt de winkelzone een groener karakter.

Bankjes

Plantvakken met kleine bomen

Fietsnietjes

5.4 WIJKPARK AAN DE FRANZ LISZTLAAN

Het park aan de Franz Lisztlaan wordt heringericht. In de werkgroepen is het park in meer detail uitgewerkt met de wensen van de bewoners. De wens was voornamelijk om meer met het groen te doen, om meer diversiteit te realiseren. Door de Chopinlaan door te knippen ter hoogte van het park kan er één groot park gecreëerd worden. Het park krijgt een diverse groene invulling met verschillende bomen, heesters, hagen, bloemrijk grasland en vaste planten. De biodiversiteit wordt verbeterd door een grotere diversiteit in beplanting. Een insectenhotel of nestkasten in de bomen kunnen dit verder ondersteunen.

In het park wordt een overgang gecreëerd van dichter beplant met meer bomen, heesters en bloemrijk grasland, naar opener park met gras en bomen. Een pad slingert door het park met op een enkele plek een bankje. Het voetbalveldje wordt behouden en ingepast in het nieuwe park. De bestaande speeltuin krijgt een upgrade. Op de hoek met de Chopinlaan wordt de door bewoners gewenste “buurteik” geplant. Eventueel kan er reliëf worden aangebracht, met de grond die vrijkomt bij het graven van de greppels. Dit creëert diversiteit en informele speelaanleidingen. Hierbij moet rekening gehouden worden met de bestaande bomen.

Langs de randen van het park liggen greppels waar het hemelwater van de woningen en rijweg in opgevangen kan worden. Dit water infiltreert in de greppel in een drainageleiding, waarna het afgevoerd kan worden. Het water zal niet lang in de beplante greppels blijven staan na een regenbui. De leidingen zijn erop gedimensioneerd dat water binnen enkele uren wordt afgevoerd.

Bloemrijk grasland

Bomen en heesters

Insectenhotel

5.5 PARKEERTERREIN BIJ DE SPORTVELDEN

Het parkeerterrein aan de Weddeloop wordt op zaterdagen intensief gebruikt door de bezoekers aan het sportpark, de moestuinen, golfbaan en het zwembad. De indeling van het terrein is niet optimaal en kent een grote parkeerdruk en de beplanting is aan vernieuwing toe. In het Masterplan wordt het aantal plekken op de parkeerplaats gemaximaliseerd om zo de drukte op de Weddeloop te kunnen opvangen. Grasbetontegels, hagen tussen de parkeerkoffers en nieuwe bomen geven het terrein toch een enigszins groene uitstraling. Een goede afwatering is noodzakelijk i.v.m. de lage ligging van het terrein (-0,70 NAP). Langs de noordrand van het parkeerterrein wordt het fietspad doorgetrokken richting de R. Wagnerlaan. Ten noorden van het parkeerterrein komt een jongeren ontmoetingsplek (JOP). Deze is met de fiets en scooter goed bereikbaar en ligt buiten de wijk aldus geen overlast te veroorzaken.

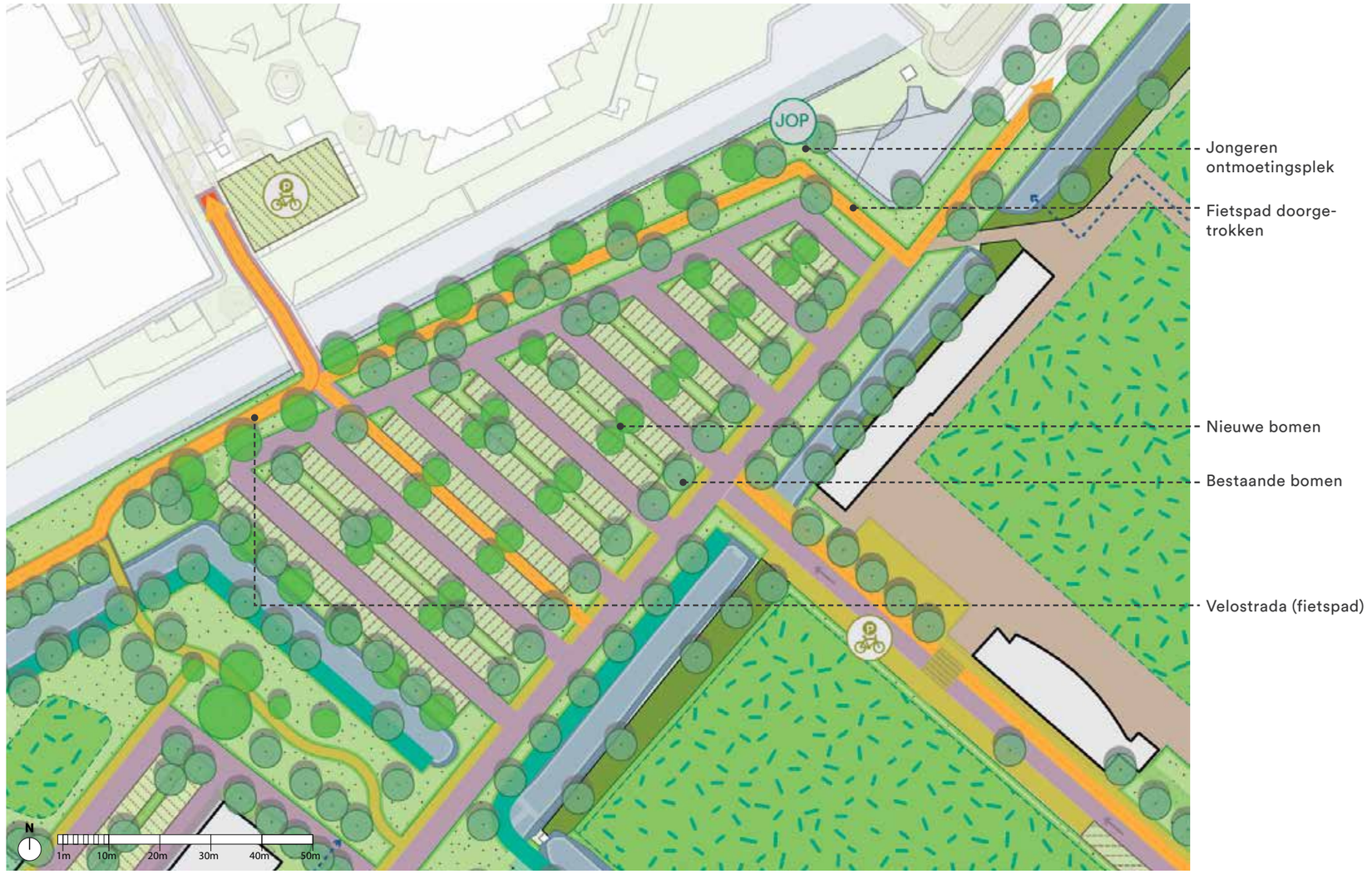

Parkeerterrein met een groen karakter

Hagen en bomen tussen de parkeerplaatsen

Grasbetontegels

5.6 GROENSTROOK TUSSEN HET SCHUBERTPLANTSOEN EN DE SPORTVELDEN

Aan de achterzijde van de flats aan het Schubertplantsoen, de Puccinidreef en de Paganinidreef ligt een groenzone die de overgang vormt van de wijk naar het sportpark.

De ruimtes tussen de gebouwen zijn erg nat. Door hier water te realiseren, kan het water uit dat deel van wijk opgevangen worden. De brede watergang dient als waterberging. Natuurvriendelijke oevers dragen bij aan de biodiversiteit.

De groenzone wordt recreatief aantrekkelijker ingericht. Het wandelpad krijgt een organisch verloop en wordt zo minder aantrekkelijk voor fietsers. Kiezen voor een andere verharding van het pad kan hier ook aan bijdragen. Het voetpad loopt gedeeltelijk langs de brede oeverzone. Zo ontstaat er een diverse beleving als men over het pad wandelt. Op enkele plekken komen bankjes (met vuilnisbak) langs het pad.

Aan de voorzijde van de flats worden de groenstroken ingericht met greppels om hemelwater van de gebouwen, rijweg en parkeervakken op te vangen, te laten infiltreren en afvoeren (via de drainage leiding). In de dreven is plek voor een buurttuin of plek voor de wijk. Deze moeten in afstemming met de bewoners en VVE verder worden uitgewerkt. De plekken moeten zo worden uitgevoerd dat ook zonder invulling vanuit bewoners het groen door de gemeente te onderhouden is.

Groen park met bomen, heesters en grasland

Vlonder

Buurttuin

5.7 SPEELVEILIG SWEELINCKHOF

De speelplek in het Sweelinckhof wordt goed gebruikt, maar oversteken vanaf de Palestrinalaan naar de speelplek is niet veilig voor kleine kinderen. Om het Sweelinckhof te vergroenen (door verharding weg te halen) en de verbinding tussen de speelplek en het trapveldje aan de Palestrinalaan te realiseren, is het parkje aan een zijde doorgetrokken en grenst aan de woningen. Kinderen hoeven nu niet meer de straat over te steken.

De parkeerplaatsen blijven behouden maar worden uitgevoerd in grasbetontegels voor (o.a.) een groener karakter van de straat. De mogelijkheden voor waterberging in combinatie met spelen zijn er eventueel ook. Waterberging kan ook door middel van waterdoorlatende verharding in de rijweg in combinatie met een DIT-leiding.

Speelplek met waterberging

Groene parkeerplekken

Natuurlijke speelplek

5.8 GROENE DAKEN ACHTERERVEN EN GARAGEBOXEN

De achtererven, garageboxen en steegjes zijn nu vaak harde en versteende plekken in de wijk. Bewoners kunnen samen het initiatief nemen om de daken van garageboxen (indien eigenaren bekend zijn) en schuren te vergroenen. De drainage herstellen van de steegjes kan in samenwerking met de gemeente opgepakt worden bij de herinrichting van de straten.

Garagebox met sedumdak en zonnecellen

Natuurdak

Afwatering via goot

6. Doorsnedes

Drie standaard doorsnedes vormen de basis voor de uitwerkingen van veertien straten in Adegeest.

De doorsnedes laten zien hoe de straten bij de herinrichting opnieuw ingedeeld worden. Er zijn een drietal standaard doorsnedes (toegelicht in 6.1) en de doorsnedes van de straten (A t/m N) zijn variaties op deze drie standaard doorsnedes. De doorsnedes zijn zo uitgekozen dat ze als voorbeeld kunnen dienen voor andere straten. Daarnaast zijn er een aantal straten die te smal zijn voor een standaard indeling (trottoir-langsparkeren-rijweg). Over deze doorsnedes is in de werkgroepen met de bewoners discussie gevoerd.

In de profielen is het gescheiden rioolstelsel onder de rijbaan gepositioneerd. Vanaf de gevel stroomt het hemelwater via een goot naar het trottoir en de rijweg, en eventueel door naar een naastgelegen groenstrook met mogelijkheid tot infiltratie.
Waar mogelijk worden parkeervakken en -stroken voorzien van waterdoorlaatbare verharding, zoals grasbetontegels.

6.1 STRAATTYPEN (THEMAKAART)

De straten in Adegeest zijn in een drietal standaard doorsnedes te verdelen. Alle straten hebben afwisselend een trottoir, rijweg en parkeervakken (langs de straats of haaks op de straat). De maatvoering van het straatprofiel (breedte van kavel tot kavelgrens) is in de uitwerking een bepalende factor voor de herinrichting. In bredere straten is meer ruimte voor het parkeren en vergroenen van straten dan in smalle straten.

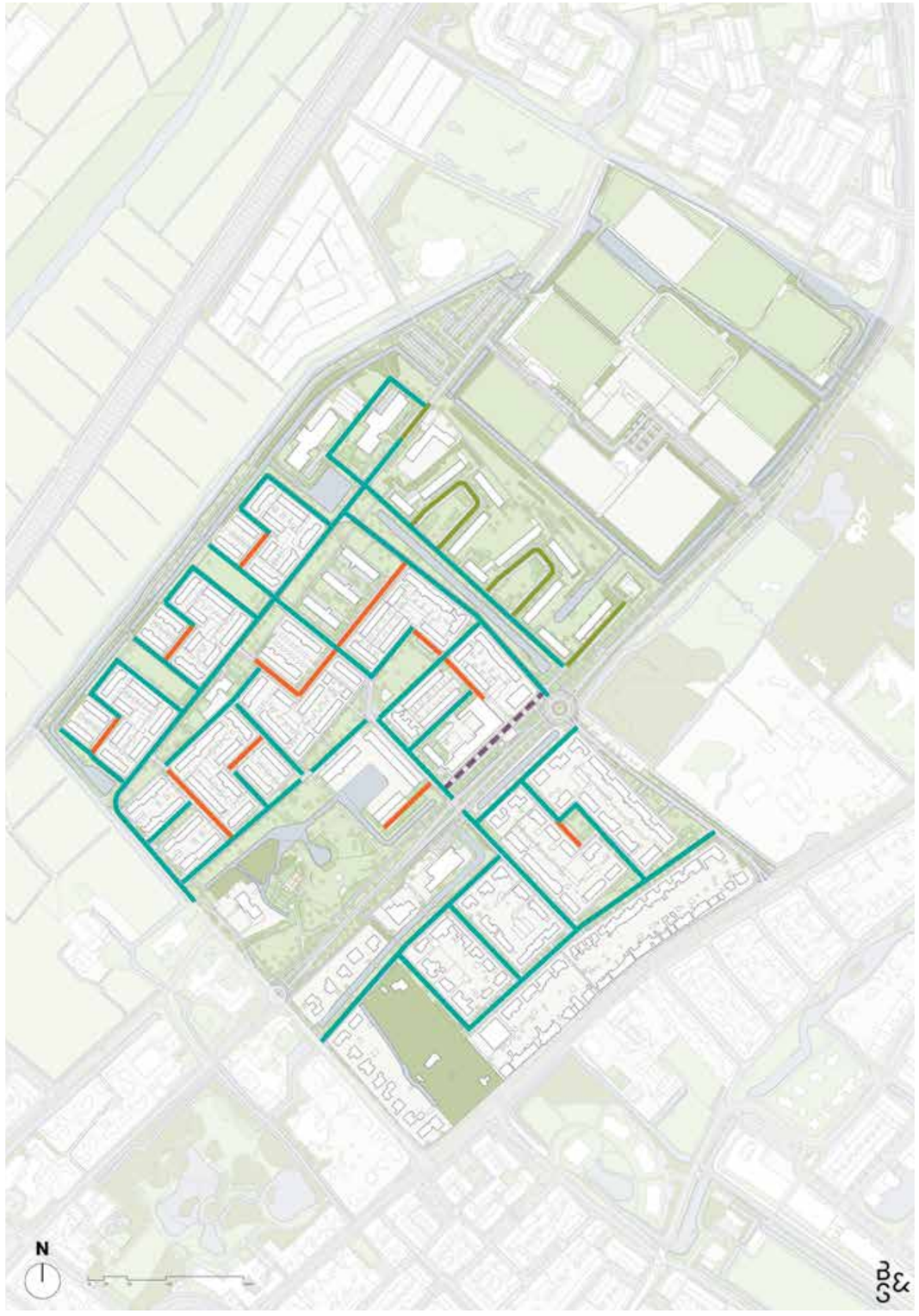

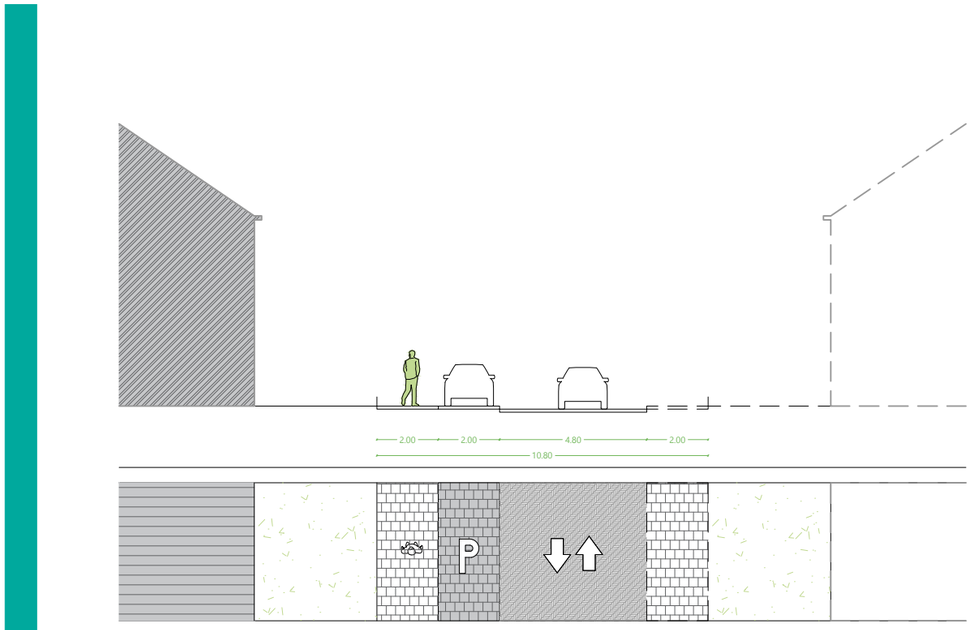

Straattype 1: rijweg tweerichtingsverkeer, met langsparkeren en trottoir aan beide zijden (eventueel met groenstrook)

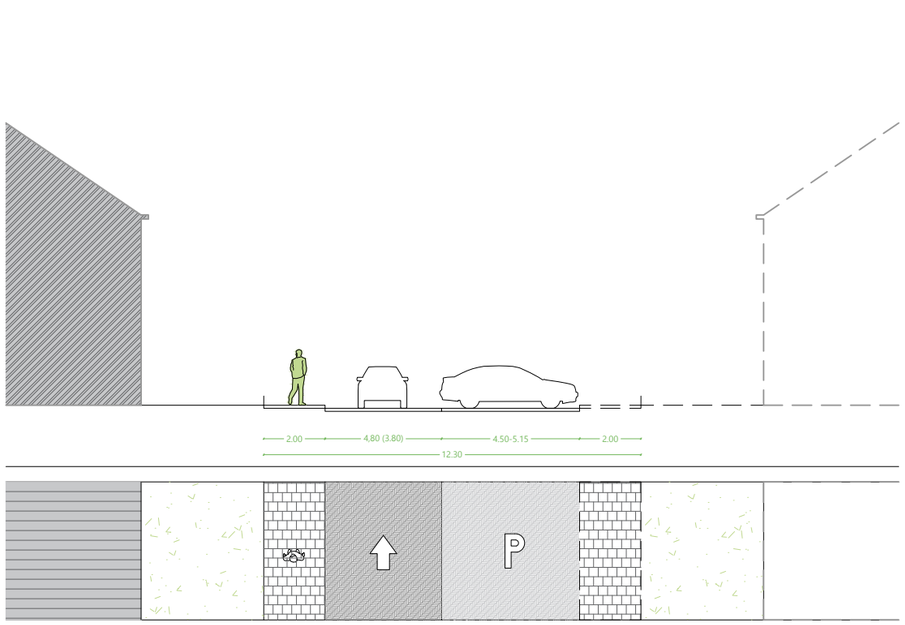

Straattype 2: rijweg tweerichtingsverkeer, met (schuin) haaksparkeren en trottoir aan beide zijden (eventueel met groenstrook)

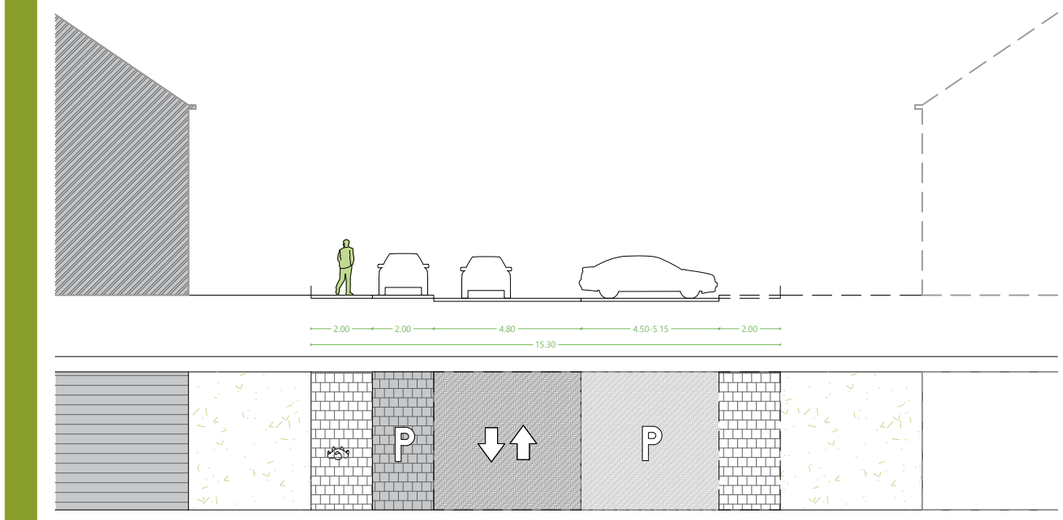

Straattype 3: rijweg tweerichtingsverkeer, met langs- en (schuin) haaksparkeren en trottoir aan beide zijden (eventueel met groenstrook)

6.2 DOORSNEDES A T/M N

Op de volgende pagina's worden de doorsnedes toegelicht. De doorsnedes laten de nieuwe situatie zien uitgewerkt als onderdeel van het Masterplan voor de wijk. Deze profielen laten de maten zien zoals ze optimaal zijn binnen de ruimte die er is in de bestaande ruimte. Bestaande bomen blijven staat en er wordt in principe geen groen opgegeven voor het aanleggen van verharding (bijvoorbeeld om een weg de verplichte breedte te geven). Niet snijden in het bestaande groen t.b.v. van verharding is een sterke wens van de werkgroepen. Waar nodig kunnen er wel groene parkeervakken in groenstroken gerealiseerd worden.

De doorsnedes dienen als voorbeelduitwerkingen voor andere vergelijkbare straten. Dit is geduid in de toelichting per doorsnede.

- Doorsnede A: Brahmslaan
- Doorsnede B: Bartóklaan
- Doorsnede C: Richard Wagnerlaan
- Doorsnede D: Johan Wagenaarlaan
- Doorsnede E: Händellaan
- Doorsnede F: Diepenbrocklaan
- Doorsnede G: Mozartlaan
- Doorsnede H: winkelzone & Van Beethovenlaan
- Doorsnede I: Grieglaan
- Doorsnede J: Chopinlaan
- Doorsnede K: Palestrinalaan
- Doorsnede L: Puccinidreef
- Doorsnede M: groenzone Schubertplantsoen
- Doorsnede N: Schubertplantsoen

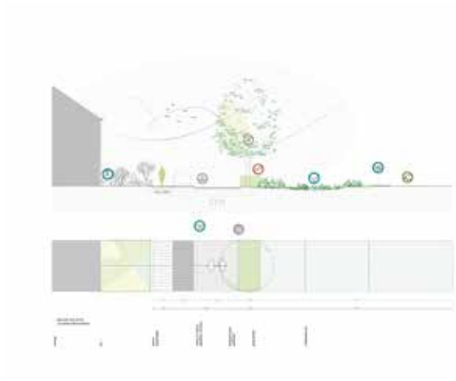

Doorsnede A: Brahmslaan
Straattype: 1

De langsparkeervakken komen aan de zijde van de woningen (zoals de huidige situatie) op trottoir niveau. De brede haag wordt behouden voor een groen karakter, afscherming van het trapveldje en voor de biodiversiteit. Hemelwater van de woningen stroomt af richting de groenstrook. Dit profiel is typerend voor de overige woonblokken ten westen van de R. Wagnerlaan. Afwijkend is het profiel van het Strauszplantsoen waar de parkeervakken in het groen aan de overzijde van de staat liggen.

Vergelijkbare straten zijn (o.a.): Haydnlaan, Bartóklaan, Debussylaan, Gustav Mahlerlaan

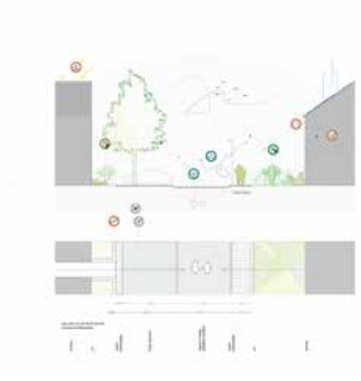

Doorsnede B: Bartóklaan
Straattype: 1

De Bartóklaan is erg smal voor de bestaande haaksparkeervakken. Deze worden toch behouden met oog op behoud van voldoende parkeervakken. Het bestaande tweerichtingsverkeer blijft behouden. Er is weinig plek voor vergroening van de straat. Groene parkeervakken is een mogelijkheid. Hemelwater loopt richting de rijweg en stroomt via de rijweg of een infiltratie onder de waterdoorlatende verharding naar de groenstroken.*

Vergelijkbare straten zijn (o.a.): Gustav Mahlerlaan, Brahmslaan

Doorsnede C: Richard Wagnerlaan
Straattype: 1

Langs de gehele lengte van de Richard Wagnerlaan komt op de plek waar bewoners nu ook parkeren langs de woningen een strook met langsparkeervakken. De huidige straat is breed genoeg om een rijweg van voldoende breedte te kunnen realiseren. De bestaande bomen blijven behouden. Hemelwater watert af over het trottoir en de rijweg richting de groenstrook. De rijweg kan indien nodig verbreed worden met een strook grasbetontegels.

Doorsnede D: Johan Wagenaarlaan
Straattype: 2

De J. Wagenaarlaan is breed genoeg om de bestaande indeling te handhaven. De bestaande schuinparkeervakken blijven. Tussen de vakken worden groenvakken met bomen aangelegd. Zo krijgt de straat een groener karakter. De bomen zorgen voor meer schaduw en een minder warme straat en auto bij zonnig weer. De voortuinen wateren af richting de groenstroken tussen de parkeerplaatsen en de rijweg. Een trottoir van 2 m aan beide zijden blijft behouden.

Vergelijkbare straten zijn (o.a.): Tsjaikovskilaan

** Voor alternatieve profielen die voorbij zijn gekomen bij de werkgroep avonden zie pagina 93-94.*

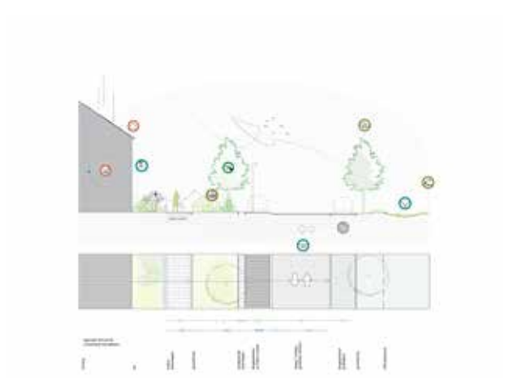

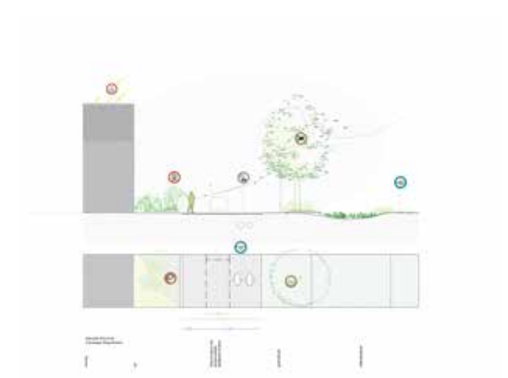

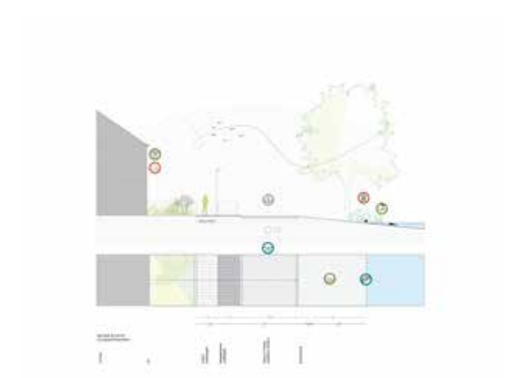

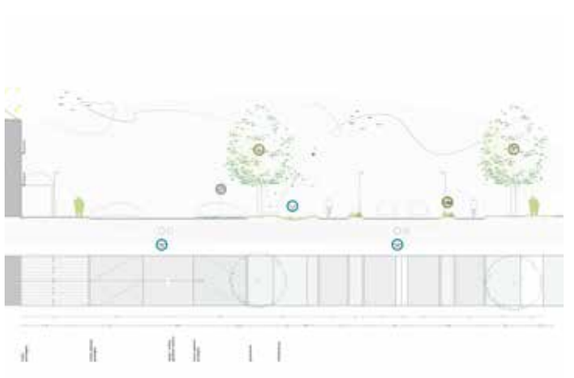

Doorsnede E: Händellaan
Straattype: 1

Langs de Händellaan komen langsparkeervakken aan de zijde van de bestaande groenvakken. Er worden nieuwe bomen geplant om de straat verder te vergroenen. Aan de zijde van park Adegeest komen langsparkeervakken, uitgevoerd in grasbetontegels, tussen de bestaande bomen. De rijweg en parkeervakken wateren af in de infiltratiegreppel in het park. De rijweg blijft tweerichting omdat de Händellaan een belangrijke route in/uit de wijk is.

Doorsnede F: Diepenbrocklaan
Straattype: afwijkend (maar een variatie op 1)

De Diepenbrocklaan is een erg smalle weg. In de huidige situatie wordt er aan de zijde van woningen geparkeerd en regelt het verkeer zichzelf langs de geparkeerde auto's. Het overzicht behouden is belangrijk bij herinrichting van de straat. Het trottoir, parkeren en de rijweg bevinden zich op hetzelfde niveau en de straat blijft een tweerichtingsweg, met een totale breedte van 6,70m. Het is niet wenselijk volgens de bewoners om het park te verkleinen om de rijweg te kunnen verbreden. Zij behouden bij voorkeur de huidige opzet van de straat maar dan op één niveau (shared-space indeling). Hemelwater watert af naar de infiltratiegreppel in de groenstrook.

Doorsnede G: Mozartlaan
Straattype: 1

Deze doorsnede laat de Mozartlaan zien ten noorden van de Van Beethovenlaan. De huidige rijbaan is breed genoeg voor langsparkeren en een tweerichtings rijweg. De rijweg dient voldoende breed te zijn omdat de Mozartlaan een belangrijke weg de wijk in/uit is. Lichtmasten staan bij voorkeur aan de zijde van de woningen om 's nachts minder lichtoverlast t.b.v. flora en fauna in de groenstrook tussen de Mozartlaan en Schubertplantsoen te creëren. Hemelwater kan over de straat richting open water afwateren.

Doorsnede H: winkelzone & Van Beethovenlaan
Straattype: afwijkend

De winkelzone ligt aan een ventweg van de Van Beethovenlaan. Om twee stroken met schuinhaaksparkeren te kunnen maken, is de rijweg versmald en één richting geworden, komende vanaf de Mozartlaan. De parkeervakken aan de zijde van de winkels worden uitgevoerd in klinker en de parkeervakken aan de zijde van de groenstrook in grasbetontegels. De Van Beethovenlaan wordt versmald en de middenberm wordt eruit gehaald. Vrijliggende fietsstroken bevorderen de verkeersveiligheid. Dit profiel is in overleg met de winkeliers, werkgroepen en verkeerskundige van de gemeente tot stand gekomen (Van Beethoven laan is een standaard profiel (LIOR)).

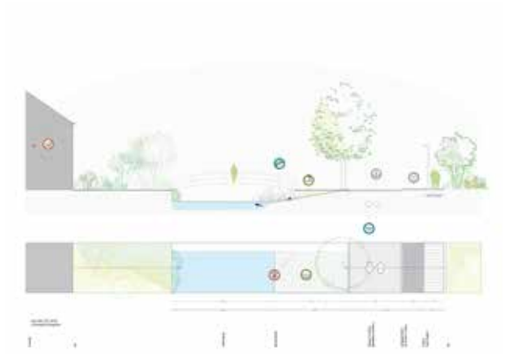

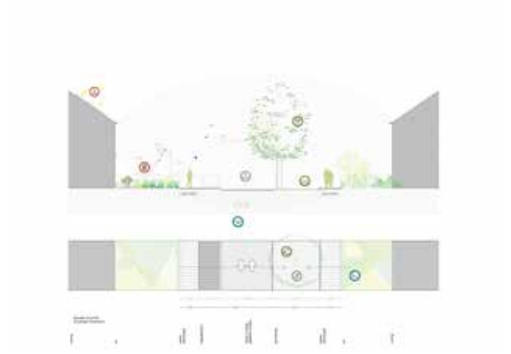

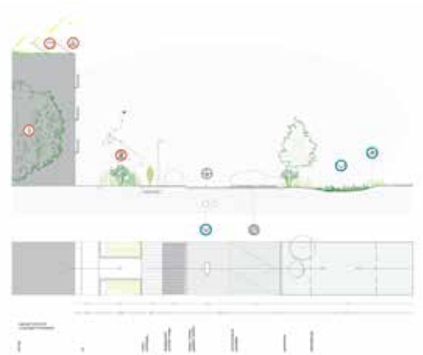

Doorsnede I: Grieglaan
Straattype: 1

Langs de Grieglaan wordt geparkeerd aan de zijde van de woningen. De vrijstaande woningen langs de Grieglaan hebben veelal een eigen oprit. De parkeervakken en het trottoir komen aan de zijde van de woningen te liggen. Hemelwater kan op de eigen kavel opgevangen worden. Het trottoir en de rijbaan wateren af naar open water.

Vergelijkbare straten (o.a.): Von Weberlaan

Doorsnede J: Chopinlaan
Straattype: 1

De Chopinlaan doorkruist de wijk van noordoost naar zuidwest. Langs de noordzijde van de weg loopt een groenstrook met grote bomen. De bomen staan gedeeltelijk dicht op de rijweg en verbreden van de rijweg is dus niet mogelijk. De parkeervakken liggen aan de zijde van de woningen. Eventueel kunnen er extra plekken langs de groenstrook gerealiseerd worden (niet waar opritten zijn).

Vergelijkbare straten (o.a.): Bernard Zweerslaan

Doorsnede K: Palestrinalaan
Straattype: variatie op 1

De Palestrinalaan is een belangrijke verbindingsweg binnen de wijk. De straat heeft een overdadig groen karakter met grote bomen en brede groenstroken langs de weg (deels gras en deels blokhagen).
De bomen staan gedeeltelijk dicht op de rijweg, verbreding van de weg is dus niet mogelijk. De opritten worden vergroend door ze uit te voeren in grasbetontegels. De parkeervakken liggen aan de zijde van de straat met de minste opritten, dat is aan de zijde van de groenstrook. Parkeervakken worden uitgevoerd in grasbetontegels langs de groenstrook.

Doorsnede L: Puccinidreef
Straattype: 3

In de Puccinidreef is een groen hof omringd door flats. De auto's parkeren langs het trottoir en schuinhaaks in parkeervakken. Deze opzet wordt behouden om voldoende parkeerplekken te kunnen creëren. De Puccinidreef (en de Paganinidreef) zijn geschikt om een eenrichtingsweg van te maken.
De schuinparkeervakken worden behouden, maar uitgevoerd in grasbetontegels om het groene karakter van de dreven te vergroten. Hemelwater watert af via de trottoirs, rijweg en groene parkeervakken naar de infiltratiegreppels in de groenstrook tussen de flats.

Vergelijkbare straten (o.a.): Paganinidreef, R. Wagnerlaan (t.h.v. Villa Voorschot)

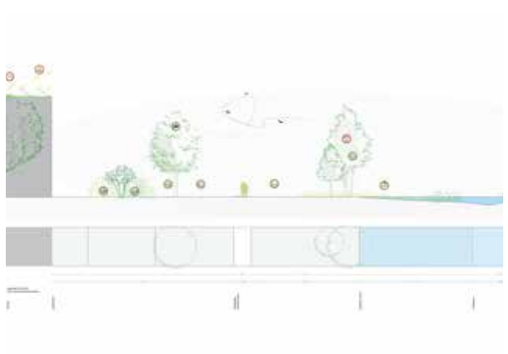

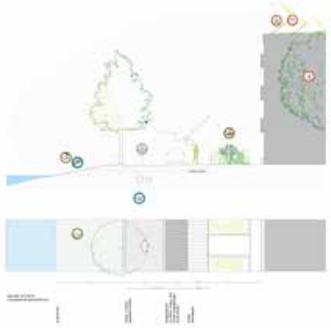

Doorsnede M: groenzone Schubertplantsoen
Straattype: - (geen straat)

De brede groenzone tussen de flats aan het Schubertplantsoen en de sportvelden wordt ingericht als een natuur- en waterrijke natuurzone met een wandelpad dat iets verder van de flats af ligt, nieuwe beplanting, bomen, bankjes en een vlonderpad door de oeverzone. Bestaande bomen blijven in principe behouden. Het wandelpad wordt uitgevoerd in een gebruiksvriendelijk materiaal dat ook voor mindervaliden goed toegankelijk is. Het water is een kwaliteit die meer beleeft mag worden.

Doorsnede N: Schubertplantsoen
Straattype: variatie op 1

De bestaande rijweg is smal, te smal om een strook langsparkeren met een tweerichtingsrijbaan te combineren. Daarom is er gekozen voor tweerichtingsweg met passeerstroken ter hoogte van de hoven. De dreven kunnen tot een eenrichtingsweg gemaakt worden. De bomen in het groenstrook langs het Schubertplantsoen staan dicht op de weg, de weg verbreden is niet mogelijk. De grote bomen, brede groenstrook en brede voortuinen geven de straat een overdadig groen karakter. Hemelwater watert via de rijweg af naar de groenstrook.

DOORSNEDE A: BRAHMSLAAN

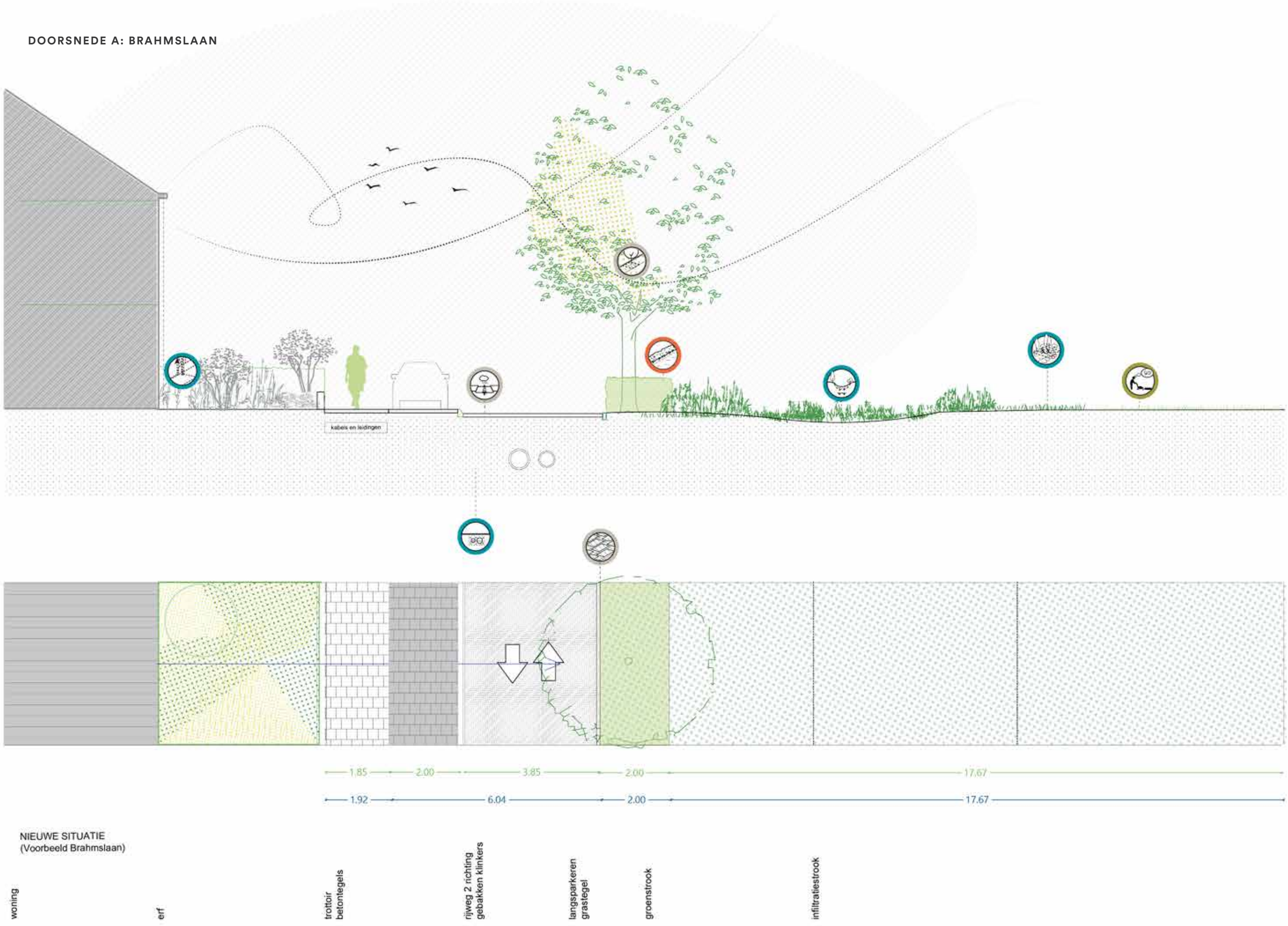

DOORSNEDE B: BARTÓKLAAN

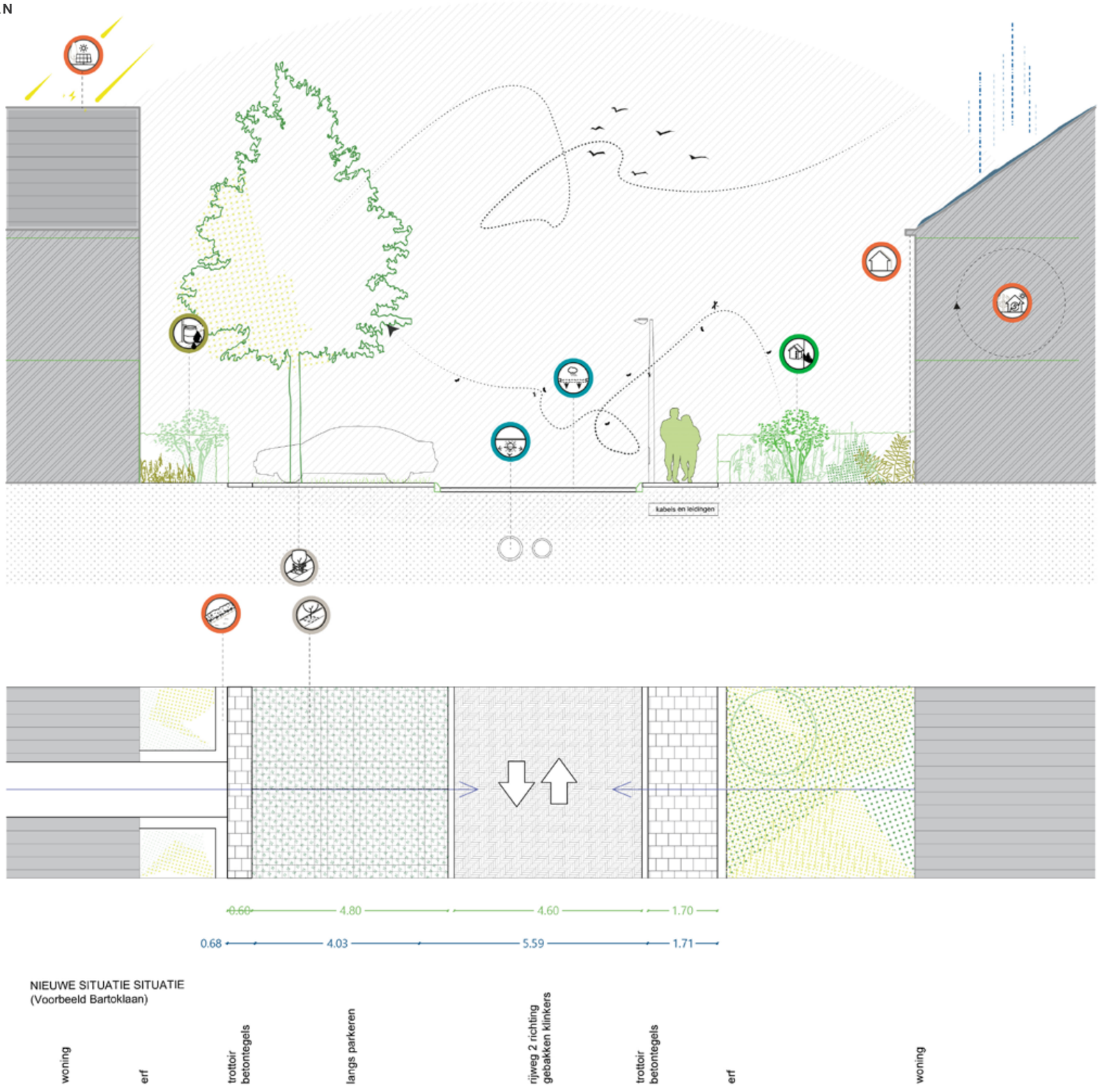

DOORSNEDE C: RICHARD WAGNERLAAN

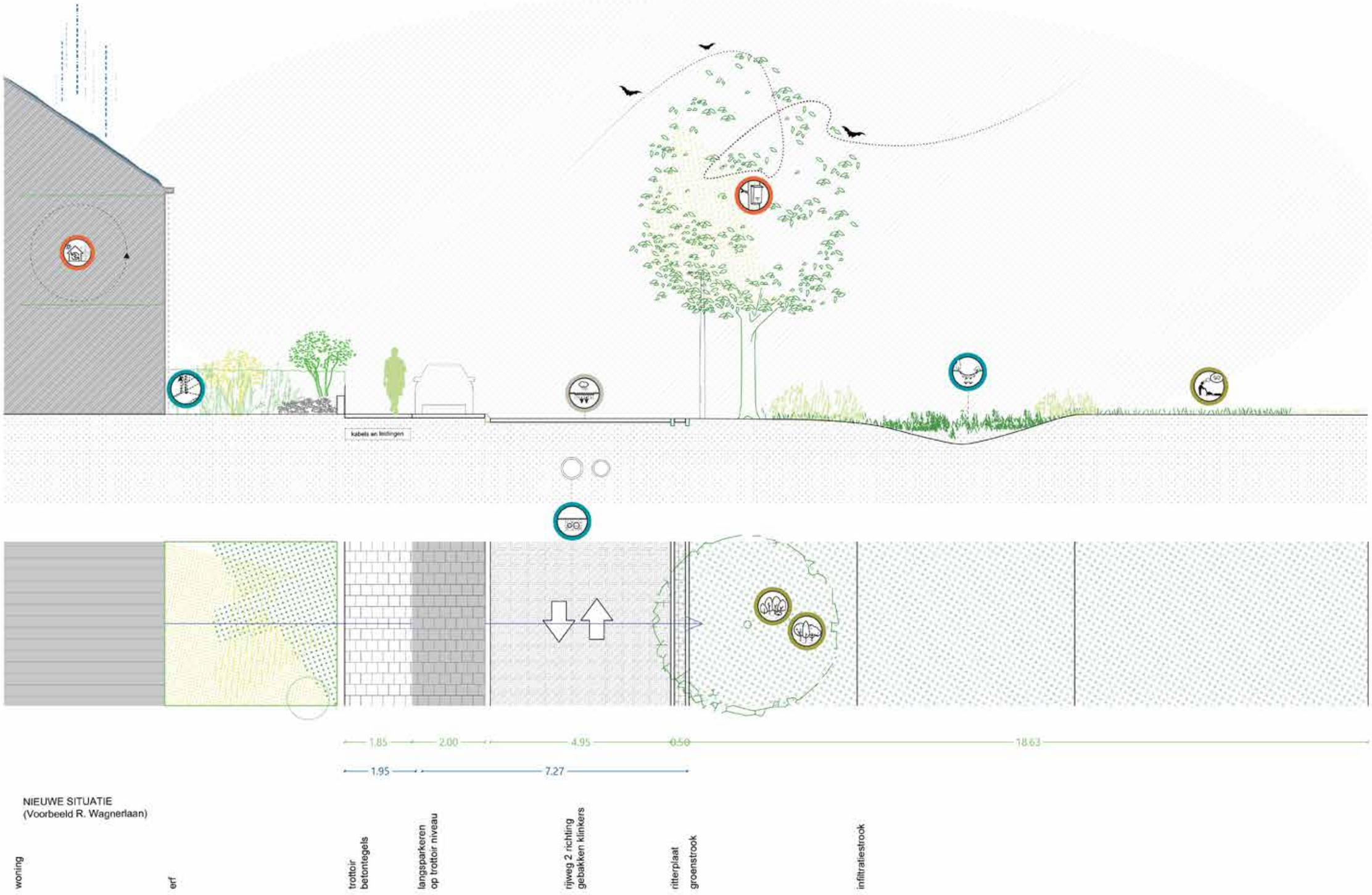

DOORSNEDE D: JOHAN WAGENAARLAAN

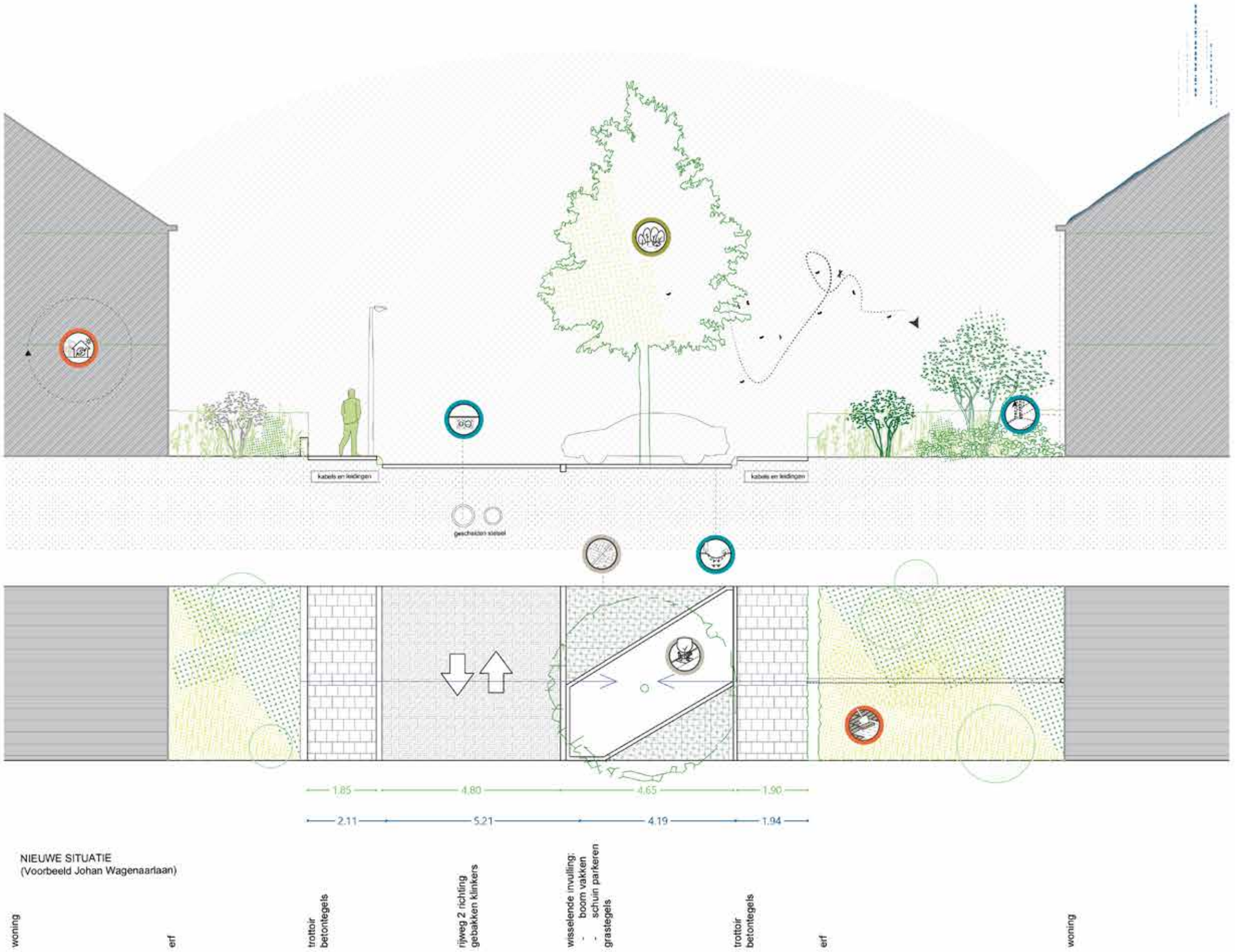

DOORSNEDE E: HÄNDELLAAN

DOORSNEDE F: DIEPENBROCKLAAN

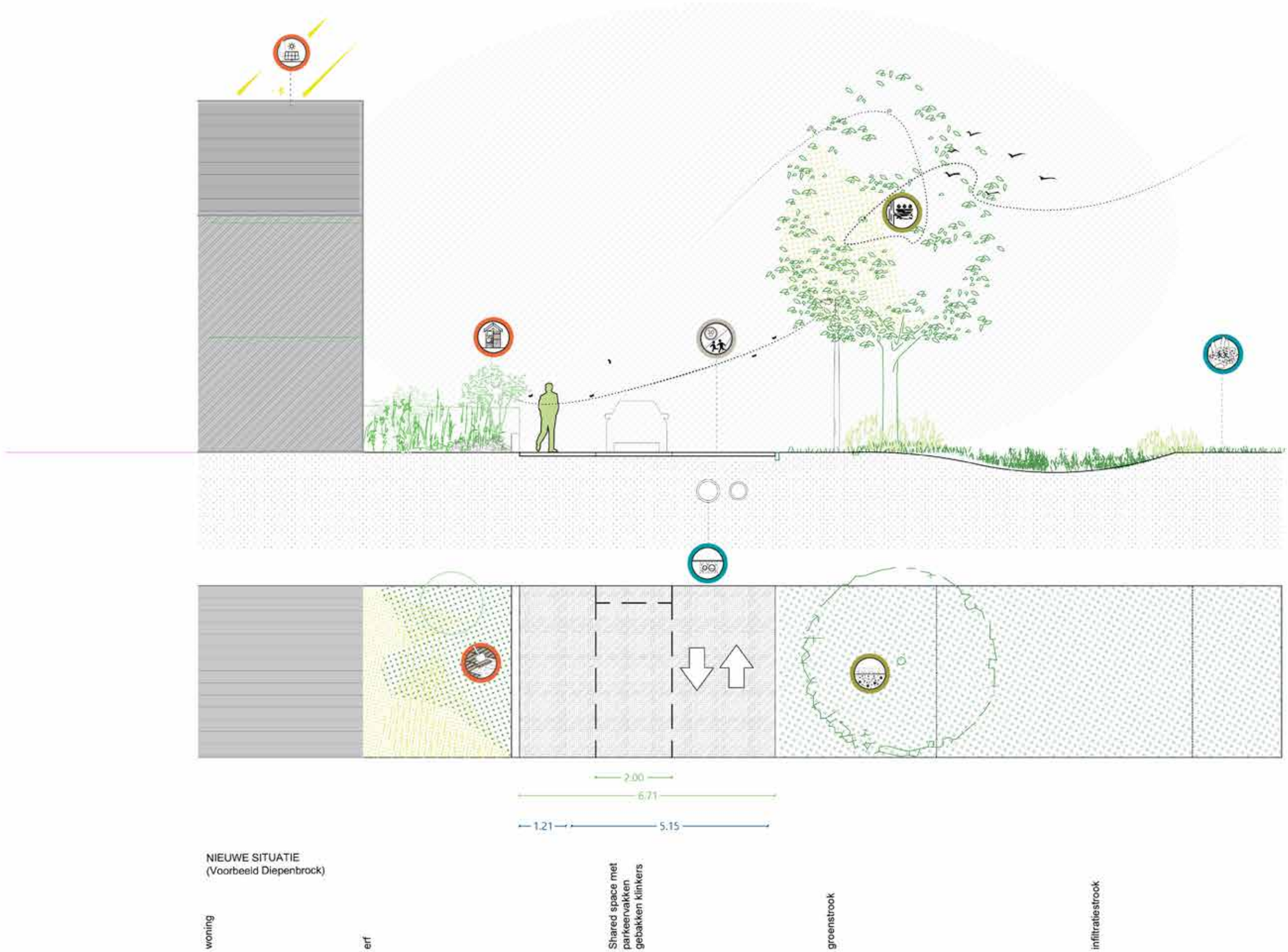

DOORSNEDE G: MOZARTLAAN

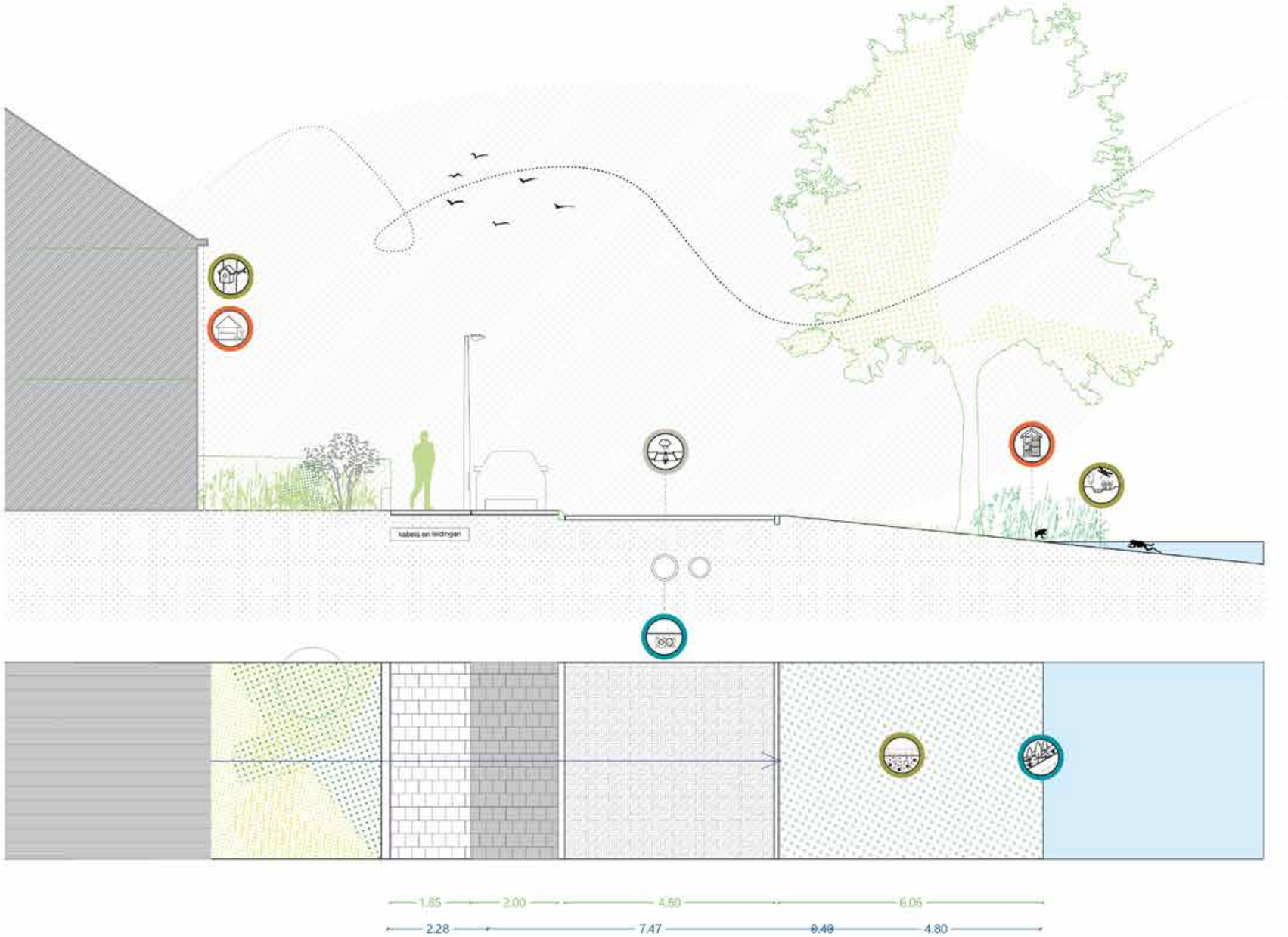

DOORSNEDE H: WINKELZONE & VAN BEETHOVENLAAN

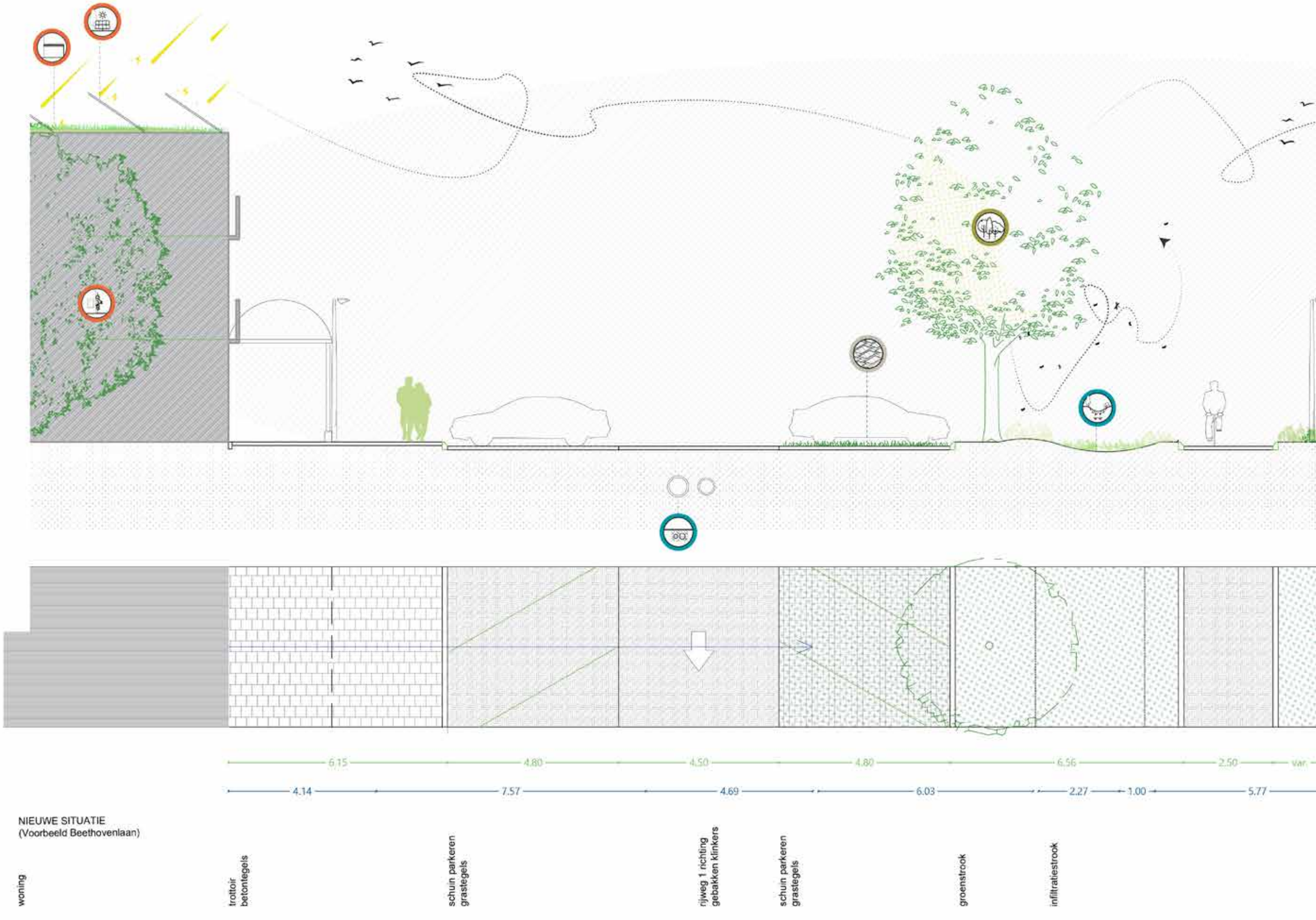

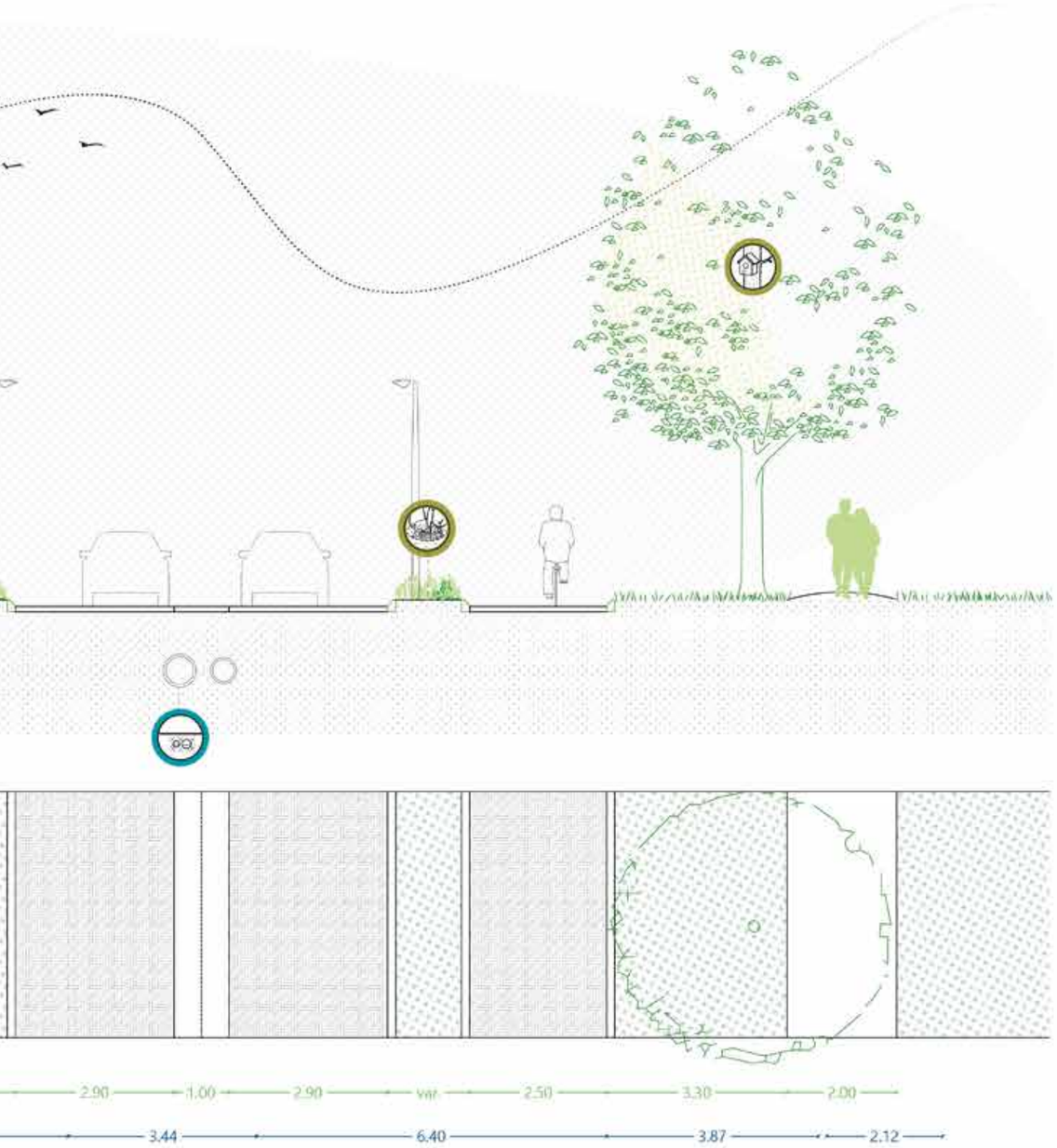
2.90
1.00
2.90
var
2.50
3.30
2.00
3.44
6.40
3.87
2.12

DOORSNEDE I: GRIEGLAAN

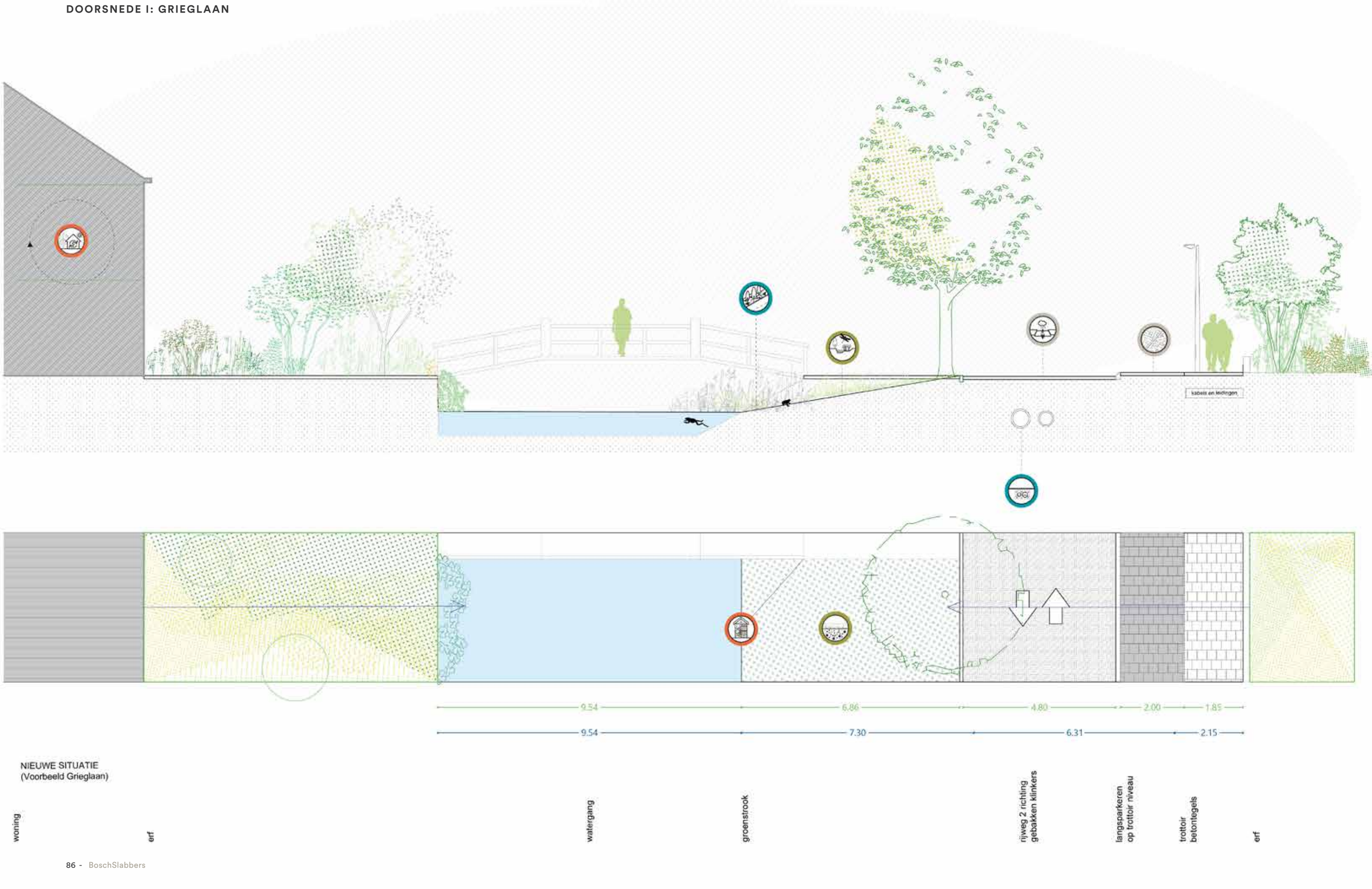

DOORSNEDE J: CHOPINLAAN

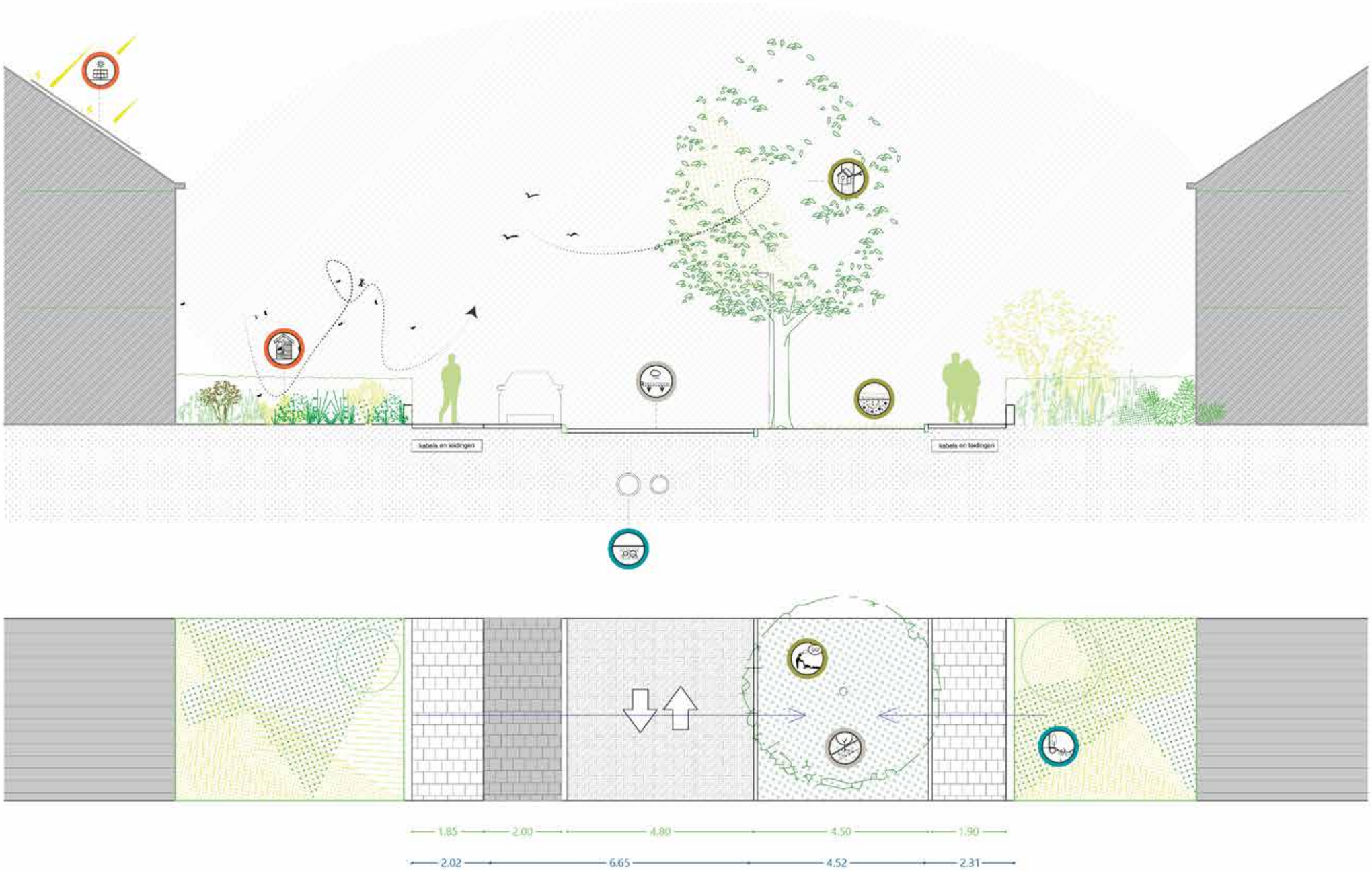

DOORSNEDE K: PALESTRINALAAN

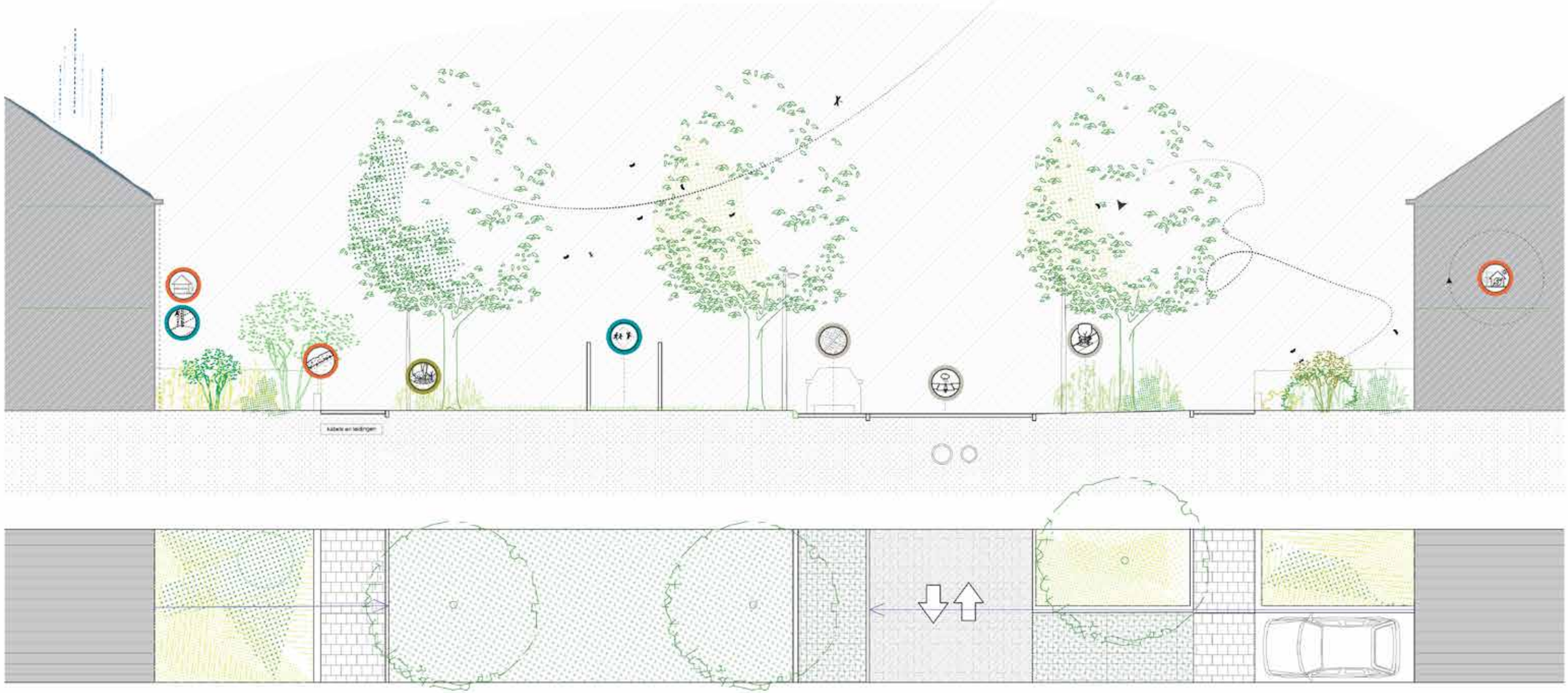

DOORSNEDE L: PUCCINIDREEF

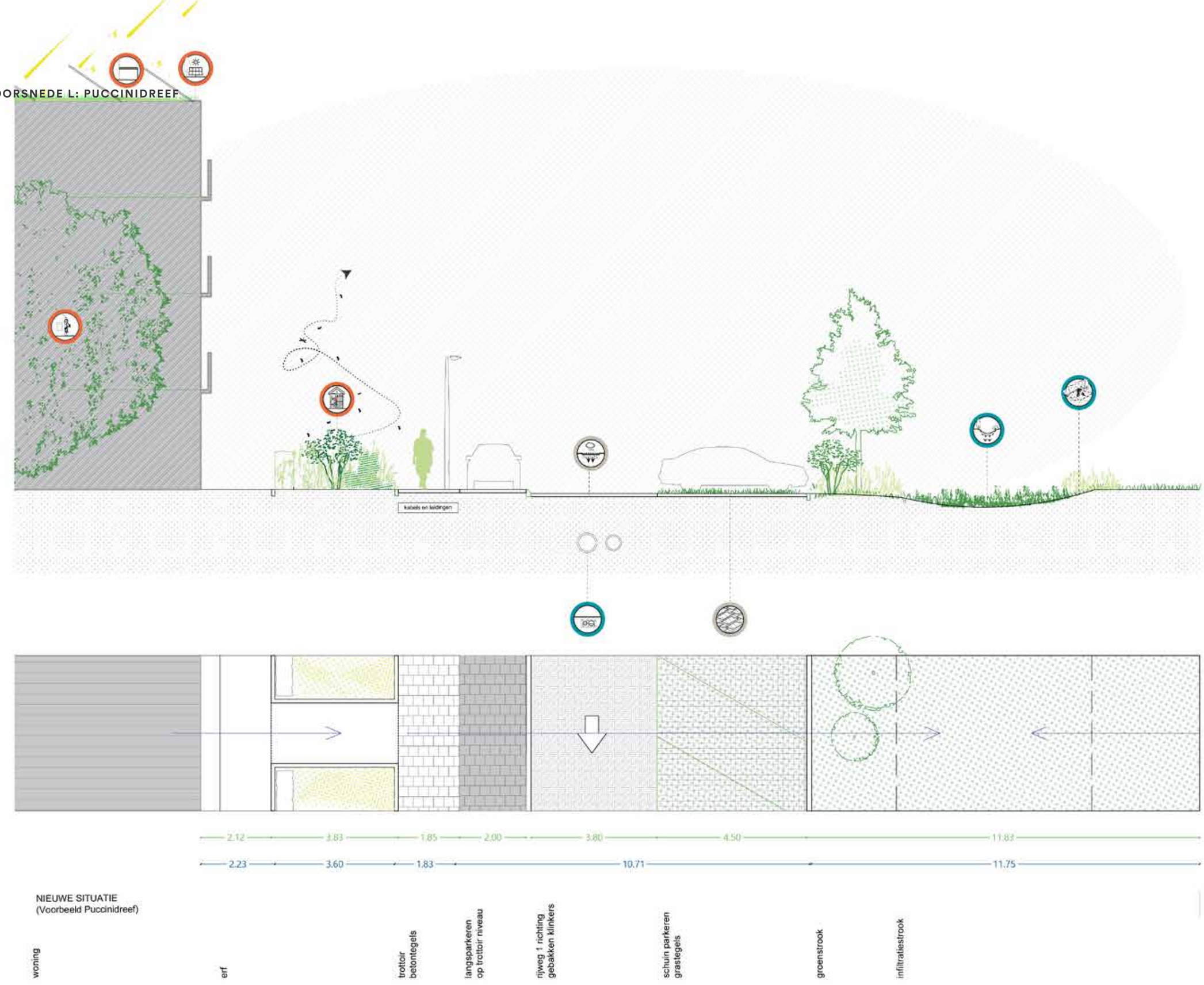

DOORSNEDE M: GROENZONE SCHUBERTPLANTSOEN

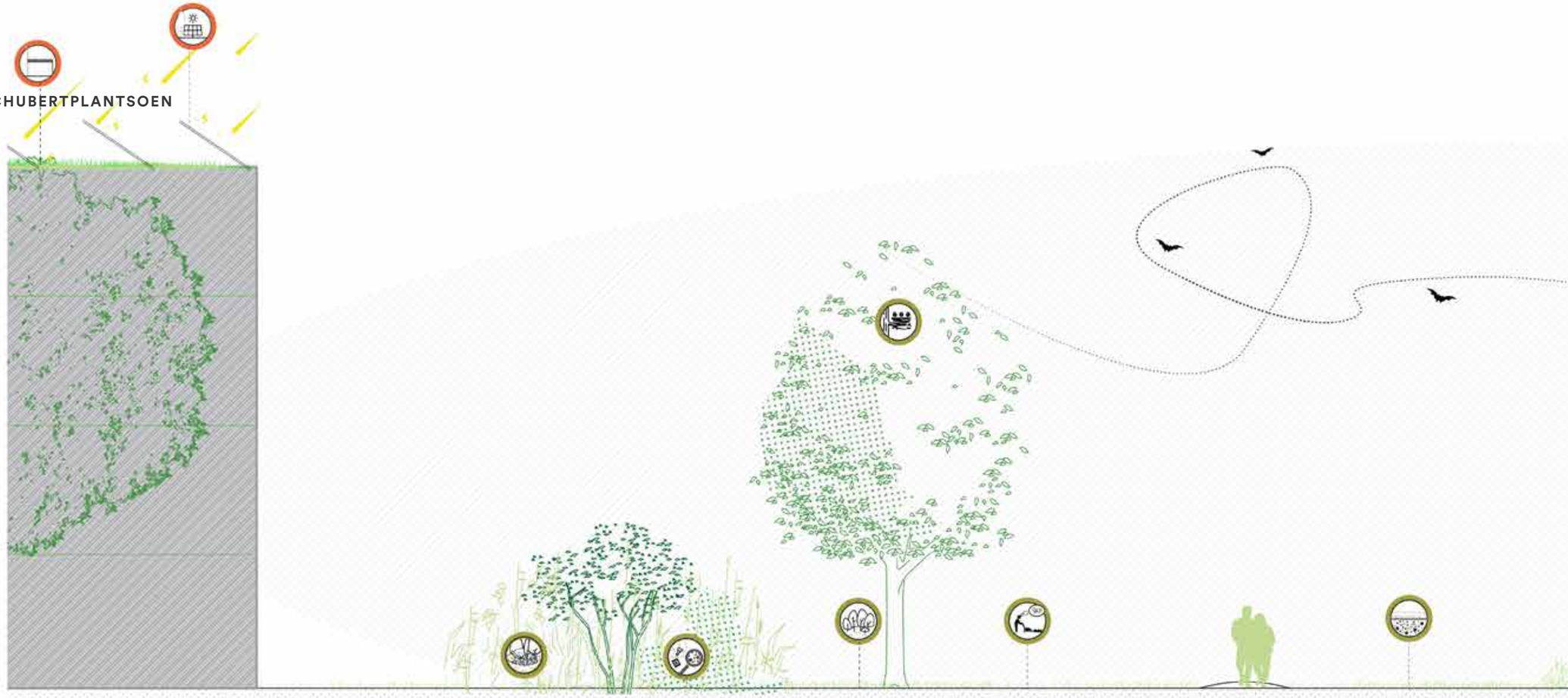

6.50
6.50
13.15
13.15
2.25
waterpartij
plas/dras strook

DOORSNEDE N: SCHUBERTPLANTSOEN

ALTERNATIEVE DOORSNEDE B2: BARTOKLAAN WOONERF + HAAKS

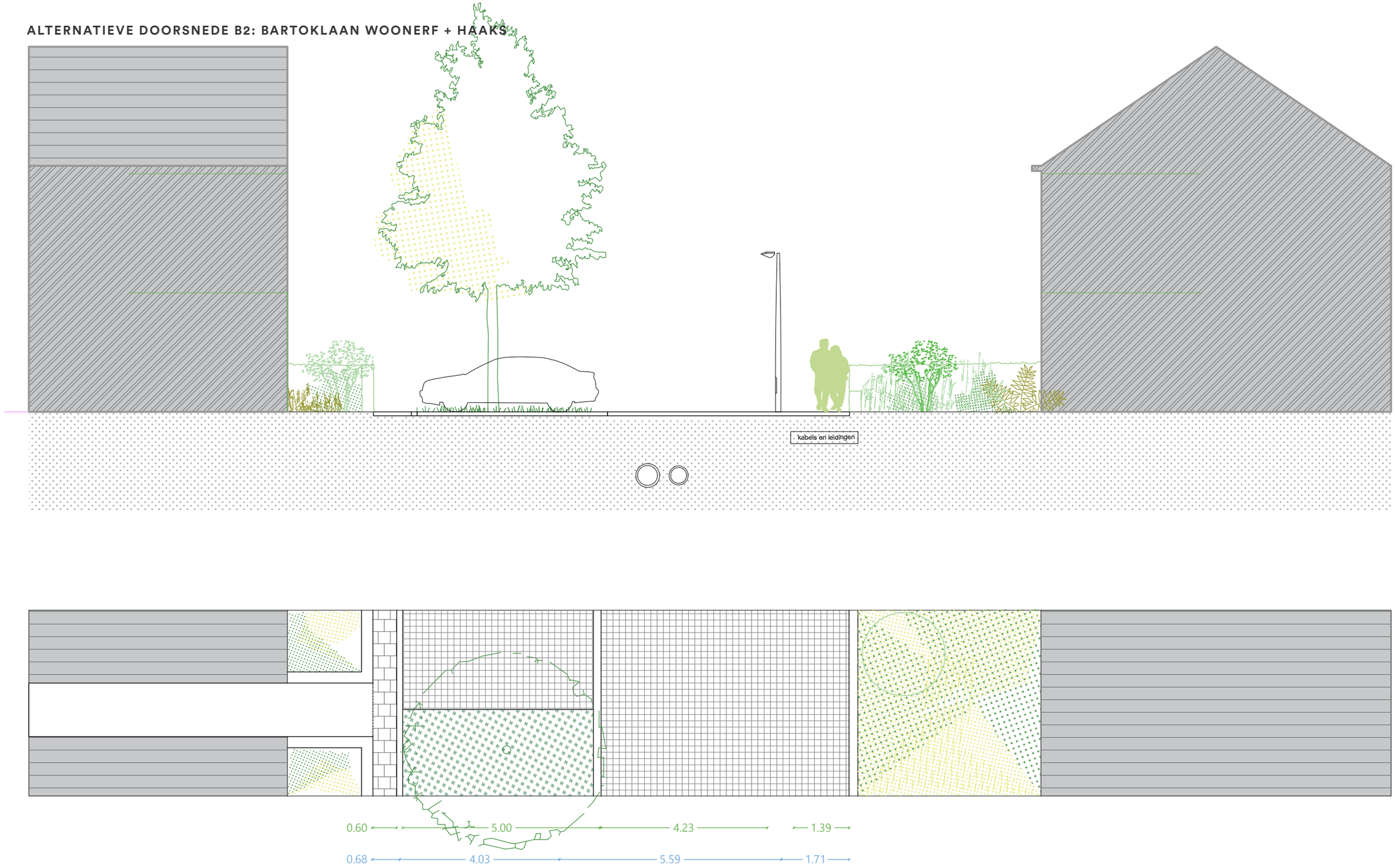

NIEUWE SITUATIE SITUATIE
(Voorbeeld Bartoklaan)

woning
erf
trottoir betontegels
haaks parkeren
"woonerf" 2 richting gebakken klinkers
erf
woning

ALTERNATIEVE DOORSNEDE B3: BARTOKLAAN, EENRICHTING + SCHUINPARKEREN

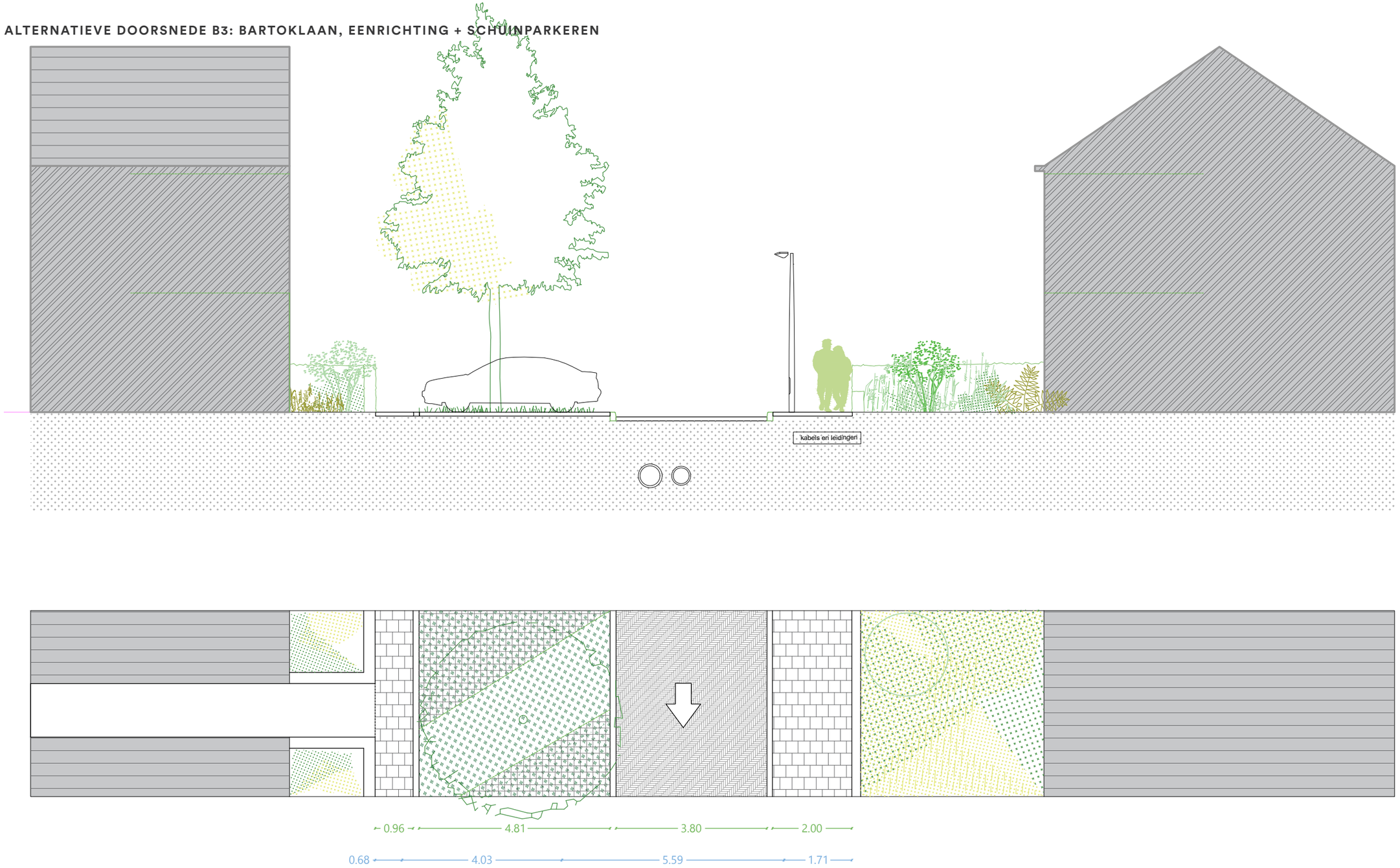

NIEUWE SITUATIE SITUATIE
(Voorbeeld Bartoklaan)

woning
erf
trottoir betontegels
schuin parkeren
rijweg 1 richting gebakken klinkers
trottoir betontegels
erf
woning

Bosch
Slabbers

Den Haag
1e Sweelinckstraat 30
2517 GD Den Haag
T 070 3554407
denhaag@bsla.nl

Bergen op Zoom
De Statie 3
4611 CZ Bergen op Zoom
T 0118 592288
bergenopzoom@bsla.nl

Maarn
Landgoed Plattenberg – Het Koetshuis
Amersfoortseweg 38
3951 LC Maarn
T 0118 592288

boschslabbers.nl

4.3 MASTERPLAN

4.3.1 DEELGEBIED 1 WEST

Langs de open polder liggen een aantal compacte woonblokken omringd door royale groenstroken. Tussen de woonblokken door zijn er mooie doorzichten op het landschap. De boomstructuren langs de R. Wagnerlaan worden hersteld en de groene tussenruimtes krijgen een groene invulling. Watervertragende infiltratiestroken langs de wegen vangen water op van de woningen en straten en voeren het vertraagd af. Door de asverspringing (knik) in de R. Wagnerlaan moeten automobilisten snelheid minderen. De zichtlijn over de lange assen die karakteristiek zijn voor Adegeest moeten behouden blijven. Het huidige B+C gebouw heeft een transformatie kans, bij een herbestemming van het pand kan het een bijdrage leveren aan de wijk.

Belangrijke aandachtspunten in het Masterplan:

- Bomen toegevoegd in woonblokken.
- Watervertragende groenstroken (geen infiltratie i.v.m. klei/veen bodem) vangen water op.
- Een extra speelplek in de groenstrook tussen de Brahmslaan en Haydnlaan. Het trapveldje en de hagen behouden.
- Het buurtinitiatief om de groenstrook tussen de Bartóklaan en Debussylaan te ontwerpen is meegenomen in het Masterplan.
- Nieuw wandelpad vanaf de Händellaan naar het rosarium in Adegeest park.
- Voetpad langs de watergang tussen de Bachlaan en Gershwinpad.
- Een deel van het openbare groen in de Brucknerlaan is geadopteerd door bewoners.

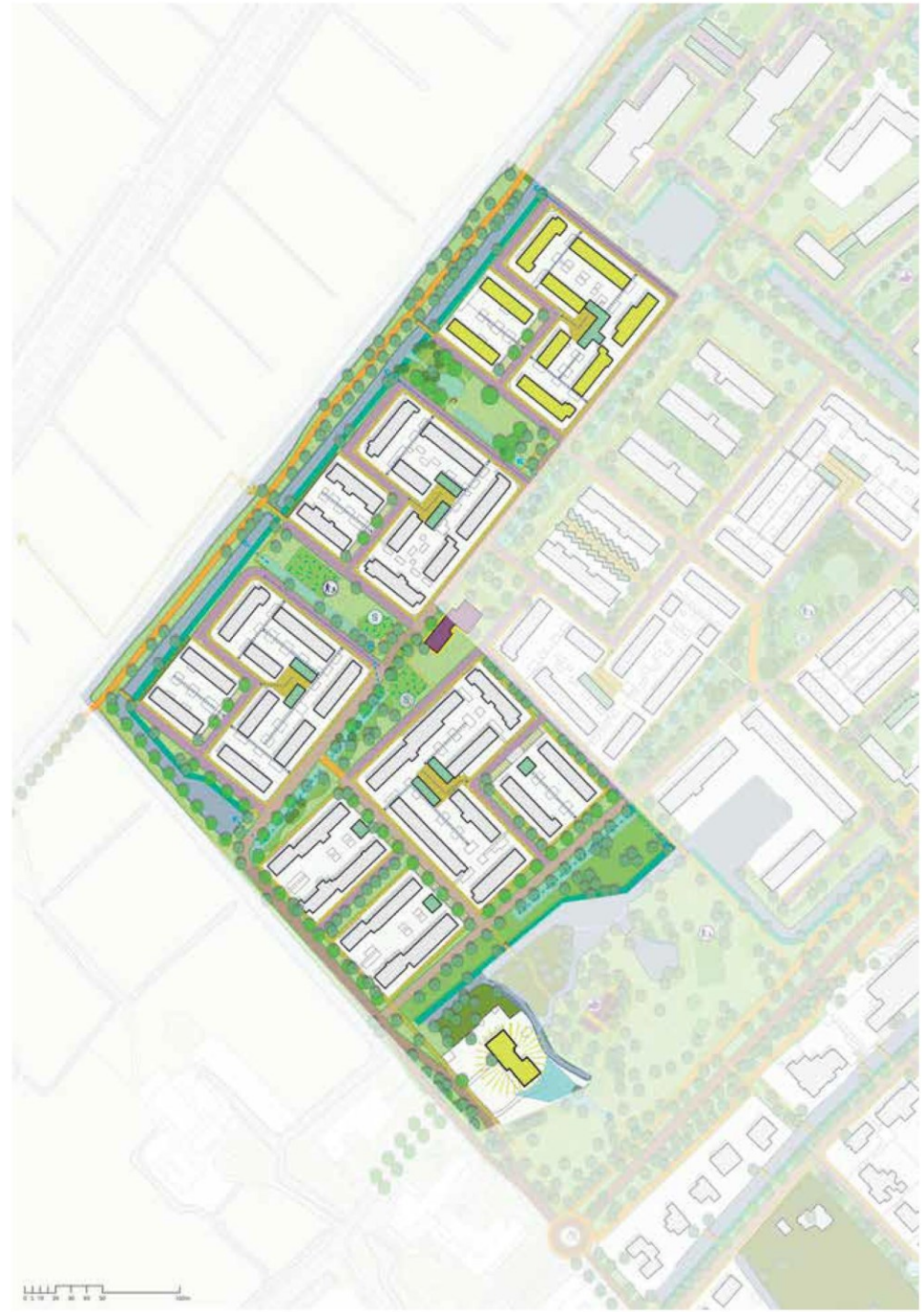

VERKLARING

- Bestaande situatie
- Kantverharding
- Projectgrens
- Opsluitband 60x200
- Opsluitband 100x200
- Opsluitband 150x250
- Geleideband 65/150x250
- Trottoirband 130/150x250
- Aanbiedplaats afvalcontainers, d.m.v. strook betontegels, kleur groen, lengte 5m
- Bestaande boom
  Nieuwe boom
  Te verwijderen of te verplanten boom
- Solitaire heester
- Nieuw te plaatsen afvalbak, type: Bammens Capitole, 50 liter
- Bestaande bank
  Nieuw te plaatsen bank
- Bestaande en nieuwe locatie laadpaal
- Lichtmast handhaven: zwart
  Lichtmast verplaatsen: rood
  Lichtmast nieuwe locatie: blauw
  Lichtmast staal vervangen door aluminium. (25 stk.)
  Lichtmast nieuw aan te brengen
- Stobben verwijderen en planten nieuwe boom. Soorten volgens groentekeningen Plaxbüttres boombak
- Locatie (bestaande) inrit
- Rijrichting verkeer
- Wadi. Glooiend terrein t.b.v. afwatering. Inzaaien met wadimengsel
- Nieuw water
- Elementenverharding t.p.v. rijbaan. Hergebruik straatbaksteen, deformaat, kleur paars, kepverband
- Elementenverharding t.p.v. verkeersplateau en aftenlievakken Straatbaksteen, deformaat, kleur zandkleur, kepverband
- Elementenverharding t.p.v. parkeervakken. Hergebruik straatbaksteen, deformaat, kleur paars, elleboogverband
- Grasbetontegels t.p.v. parkeervakken. Type Mfrun. Inzaaien met grasmengsel
- Tegelverharding t.p.v. parkeervakken op trottoirniveau Betontegels 300x300x60. Kleur antraciet, halfsteensverband
- Tegelverharding t.p.v. trottoir Betontegels 300x300x45. kleur grijs, halfsteensverband
- Tegelverharding 300x150x80 elleboogverband t.p.v. inritten. kleur grijs
- Verhardingsopbouw t.p.v. fietspaden
  300mm zand
  250mm menggranulaat 0/31,5
  80mm AC22 DL-B
  30mm ACR DL-B rood
- Verwijderen bestaande verhardingsconstructie 500mm en aanbrengen
  500mm hydraulisch menggranulaat 0/45
  Ondertaag 60mm AC 22 OL-C
  Onderlaag 150mm AC 22 OL-C
  Tussenlaag 45mm AC 16 TL-C
  Deklaag 30mm SMA-NL 8 rood
  Ter plaatse van de verkeersremmen kan de volgende deklaag aangebracht worden:
  Deklaag 30mm SMA-NL 8 rood.
  Ter plaatse van scheurvorming in de onderlaag van de rotonde 50 mm bakfrezen. Vervolgens 50mm AC 16 OL-C aanbrengen. Hierna op de lassen van de reparatievakken een wapening van Carbophalt G aanbrengen (om scheurvorming ter plaatse van de lassen te voorkomen).
  Ter plaatse van de busbaltes zit een asfaltlaag van ongeveer 50mm op een gewijzende betonconstructie van ongeveer 60mm. Hier kan 30mm gefreesd worden en vervolgens de volgende constructie aangebracht worden:
  Deklaag 30mm SMA-NL 8B
- Frezen 80mm
  Aanbrengen
  Tussenlaag 50mm AC 16 TL-C
  Deklaag 30mm SMA-NL 8B
  Ter plaatse van scheurvorming in de onderlaag 50mm bakfrezen. Vervolgens 50mm AC 16 OL-C aanbrengen. Hierna op de lassen van de reparatievakken een wapening van Carbophalt G aanbrengen (om scheurvorming ter plaatse van de lassen te voorkomen).
- Halfverharding t.b.v. wandelpad type Nobre Cal, kleur geel
- Vaste planten/halfheesters/bosplantsoen/haag.
  Zie beplantingstekening 5101269-T016-GR-1
- Gazon/kruidenrijk gras/aanvullen bestaande beplanting
- Kunstgras, kleur groen t.p.v. speelhoestellen Franz Lisztlaan
- Drempel t.p.v. verkeersplateau
- Verkeersdrempel

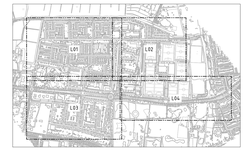

B	Definitief	12-12-2023	MO	MdH	JdW
A	Concept	15-11-2023	MO	MdH	JdW
Rev.	Omschrijving	Datum rev.	Gez.	Ken.	Accr.

0 10 20 30 40m
Schaal: 1:1000

Maten in meters, tenzij anders aangegeven
Materialen in millimeters
Hoogtematen in meters t.o.v. N.A.P.

Definitief

Gemeente Voorschoten

Project
Groot onderhoud Adegeest

Onderdeel
Definitief ontwerp (DO)
Overzichtstekening

Projectnummer	Tekeningnummer	Versie	Datum tekening	Omschrijving	Contractnummer
5101269	5101269-T014-ONT	B	12-12-2023	Definitief ontwerp	

Blad	Aantal	Schaal	Formaat	Kantoor	Gez.	Ken.	Accr.
1	1	1:1000	A0+L (841x1680)	Rotterdam	MO	MdH	JdW

www.sweco.nl
© Sweco Nederland B.V. Alle rechten voorbehouden

SWECO